Budapest, 1904. Kilencedik évfolyam. 298. szám. Péntek, október 28.

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség: VIII., Rökk Szilárd-utca 9.
Kiadóhivatal: VIII., Kerepesi-ut 25.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF
Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR
Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG

Egész évre 14 kor., 1/2 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor. 50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

A varázstükör.

Budapest, október 27.

(v.) Varázstükröt kivánunk a magyar közélet elé tartani, amelyben megpillanthatja nem csupán a jelenét, hanem a jövendője körül ólálkodó veszedelmeket s emezeknek közepette is boldogulásának módjait és feltételeit. Ez a varázstükör: az angol nemzet parlamentarizmusának fejlődési története. Ezt a nemzetet választjuk tájékoztatóul a küszöbön álló parlamenti harcaink előestéjén, mert alkotmányunk az övével a legrokonabb, képviseleti kormányzatunk az övével egyazon korszakban keletkezett s a kormányzati felelősség elve szintugy, mint nálunk, ő náluk is évszázados hagyományokra tekinthet vissza. És választottuk tájékoztatóul az angol példát azért is, mert a parlamenti szólásszabadság korlátlanságához ők is sok évszázadon át ugy ragaszkodtak, mint államiságuk függetlenségének legfőbb biztositékához és mert ők már tulvannak azon a fejlődési ponton, ahová mink most készülünk elérkezni és ahol — szakitva évszázadok kegyeletes hagyományaival és rögzött meggyőződéseivel — uj veszedelmek láttára korlátok közé kellett vetni parlamenti szólásszabadságunkat, hogy ezen uj veszedelmekkel szemben hathatósan védhessük meg államiságunk függetlenségét és egységét s alkotmányunk szilárdságát és jogfolytonosságát.

Ott is, mint eddig minálunk, az volt az elméleti doktrina, hogy a népszabadság biztositéka a kisebbség védelmében áll. S az angolok e tételhez makacsul ragaszkodtak mindaddig, amig a reális élet keserves tapasztalásai meg nem tanitották őket arra, hogy különbséget kell tenni a parlamenti kisebbség s az *ország lakosságának kisebbsége közt.* Valameddig a szüken kimért választói jog a széles néprétegek döntő befolyását nem terjesztette ki az angol parlamentarizmusra, tehát valameddig az angol parlament, szintugy, mint a miénk még ma is, inkább *nemzeti* képviselet volt, semmint *nép*képviselet, mindaddig az angol alsóházban a képviselők zöme az angolszász fajnak egységes jellegét viselte s idegenajku elem, amely Anglia állami egysége ellen törhetett volna, csak szórványosan jutott beléje. Szakasztott ilyen a mi *mostani* parlamentarizmusunk: a horvát küldöttektől eltekintve, akad benne itt-ott néhány szál nemzetiségi képviselő, kevés arra, hogy pártot alkosson s a törvényhozás kebelében állambontó működést fejthessen ki hathatósan és rendszeresen, de éppen elegendő számu arra, hogy a nemzetiségi mozgalmak élesbedésének lehetőségére s e réven arra az eshetőségre intsen, hogy jöhet nálunk is idő, amikor a választói jog kiterjesztése nagyobbszámu nemzetiségi képviselőnek állambontó párttá tömörülését fogja maga után vonni. Angliában is ez volt a fejlődés folyamata. És megtörtént ott az, ami nálunk is megeshetik, hogy amikor az ir képviselők száma nyolcvanra emelkedett s ez a tábor egységesen szállott sikra az angol államegység szétrepesztése érdekében, akkor találkozott angol párt, amely e nemzetiségi táborral szövetségre lépett s a tőle kapott politikai támogatás fejében Irország elszakadásának elősegitésére kötelezte magát. Az analog helyzet nálunk az volna, ha parlamentünkbe bejutna vagy negyven oláh képviselő, aki Erdély számára külön kormányt és külön parlamentet követelne, s ha aztán akadna magyar párt, amely velük ilyen célra frigyre lépne. Angliában ez a dolog megesett. Az ugynevezett *home rule*-mozgalom csakugyan Irország állami különválását sürgette s az angol liberálisok, élükön Gladstonenel, az ir nemzetiségi politika e törekvéseit bevették a saját programmjukba.

Nagy szerencséjére Angliának a parlamenti szólásszabadságott e veszély bekövetkezésekor már okos korlátok közé volt szoritva. Az ir nemzetiségi párt már korábban megtanitotta volt az angol közéletet arra, hogy a parlamenti kisebbségnek adott jogokkal könnyüszerrel és veszedelmes mértékben élhet vissza a nemzetiségek állambontó politikája az államegység rovására. Az irek hosszu és makacs obstrukciói tanitották meg az angol parlamentet erre. A lángelméjü Parnell vezérlete alatt ez a nemzetiségi párt hosszu időn át élt az obstrukció minden

TÁRCA.

A kakuk-óra.

— A *Budapesti Napló* tárcája. —

Irta: *Zsoldos László.*

Van egy ismerősöm, aki nagyon szeret ócska történeteket mindenféle lében fölereszteni s aztán ugy feltálalni, mintha uj történetek volnának. Én félek tőle s ha lehet, menekülök töle; mert különben bizonyos, hogy megfogja a kabátom könyökét, odahuz maga mellé a divánra s irgalmatlanul mesélni kezd:

— Elmondok valamit magának, barátom. Hallgasson ide!

S mindaddig ott tart maga mellett a kabátom csücskénél fogva, a mig kedvére ki nem beszélte magát.

Nos, ettől az ismerősömtől hallottam a minap azt az ódivatu mesét is, amelyet most leirok önnek, olvasóm.

*

Ugyebár, ön is tudja, hogy az órák, kivált a fali órák, néha megállnak? Nem; ne mosolyogjon! Nem azt a megállást értem én, amikor nem huzom föl az órát s azért nem jár tovább. Amire én gondolok, az egy titokzatos dolog; szinte tüneméný: az, ha valaki meghal a háznál s amely percben kileheli lelkét, a régi, kipróbált, hűséges fali óra megáll. És nem jár tovább. Nem mutatja tovább az időt. Ki tudja, miért?

Szinte azt merném mondani, hogy az ilyen óráknak — amelyek többnyire egész éleüket egy háznál töltvén, csaknem olyanok, mint egy-egy régi, öreg házi barát — szivük van; hogy az ilyen fali órák éreznek, szeretnek és gyászolni tudnak s amikor elköltözik a családból valaki, akinek arcát, hangját, beszédét, mozdulatait már megszokták, nehezen tudnak megválni töle; s azért állanak meg, hogy megállitsák az időt, amely tova akarja ragadni a halottat.

— Ez igaz, — gondoltam magamban én, helyeslőleg bólintva. — Nekem is meghalt egyszer egy jó testvérem, Edus és akkor is megállott a fali óra. Este nyolc órakor.

— No tehát, — folytatta ismerősöm — némelyik óra igy megáll, amikor haláleset van a háznál. Némelyik óra azonban nem áll meg, hanem tovább ketyeg s tovább mutatja az időt, mintha semmi baj nem történt volna.

Némelyiket pedig...

De hadd kezdjem elejéről a dolgot. Ott, hogy az én nagybátyámnak, az öreg Guszti bácsinak volt egy igen derék, kedves, jó felesége, akivel körülbelül már husz egynehány esztendeje élt egy födél alatt. Példás házaséletük volt s az egész városban mindenki azt mondta róluk, hogy olyan szépen élnek, mint a galambok. Igaz is, hogy mind a kettő olyan szelid volt, akár a galamb.

Egyszer azután szegény Máli néni elköltözött. Mert a halál is csupán költözködés, csak éppen hogy a butorainkat nem viszszük magunkkal. Én akkor már nagy legény voltam, de azért bizony én is megsirattam szegény Máli nénit. Annál természetesebb volt, hogy az ura, Guszti bácsi, busult utána.

Guszti bácsi pedig máskor vig öregember volt; most az egyszer azonban majd a fehér haját tépte kétségbeesésében. Hogy hát mi lesz most már ő belőle, igy magára hagyatva? Hogy miért nem is inkább őt szólitotta el már az Isten!

Amikor már a temetésen, mindenen tul estünk, akkor veszi észre szegény Guszti bácsi, hogy a kakukos fali óra, — amely abban a szobában lógott a falon, ahol a boldogult lehunyta a szemét, — áll. Megállott abban az órában, abban a percben, — három és félórakor, — amikor a néni kilehelte a lelkét.

Guszti bácsi megindultan tekintett a kakukos órára.

— Te becsületes, hűséges óra te! Hát megálltál!? Jól tetted, jól! Ne mutasd többet az életben az időt, hanem maradj csak állva annál az utolsó percnél mindörökre. Mert ott nekem bevégződött a világ. Ott vége szakadt mindennek. Azontul már nem jöhet semmi, azontul már nem mulhatik el semmi, mert az ő halála percében minden elmulott. Minden elm...

És kövér, piros arcát, amelyhez ugy illett a kétfelé álló hófehér pofaszakáll, reszkető tenyerébe temetve, keservesen zokogott.

észközével s megbénitotta tartósan az angol törvényhozást, valahányszor emez az angol államiság szilárditásáról akart gondoskodni. E parlamenti forradalmaknak az volt a nyiltan bevallott céljuk, hogy vagy megöröljék az angol parlament életerejét, vagy pedig lépésről-lépésre kizsarolják belőle mindazokat az engedményeket, amelyek Irország állami különválását sikeresen tudnák előkészíteni. Ekkor ébredt az angol nép tudatára annak, hogy nem minden kisebbséget kell a népszabadság érdekében megvédeni s nem minden többséget kell a népszabadság érdekében a kisebbség lojalitásának kiszolgáltatni. Mert jöhet eset, amikor az államfenntartó faj többségi uralma ellen lázad fel konokul és merészen egy nemzetiségnek állambontó politikája. S házszabályt ugy megcsinálni nem lehet, hogy ami védelmet egy hazafias ellenzéknek nyujt, ugyanazt egy hazafiatlan ellenzék ne vehesse igénybe.

Igy jutott az angol közélet ama keserves dilemma elé, hogy választania kellett parlamenti szólásszabadságának korlátlansága és állami egységének biztositása között. Ha ragaszkodott állami egységéhez és nemzeti érdekeihez, rá kellett magát tökélnie a házszabályrevizióra. S ha a parlamenti szólásszabadság megszoritására nem tudta volna magát elhatározni, fel kellett volna áldoznia egységes államiságát s nemzeti érdekeit. Az angol nép nem tétovázott sokáig s lemondott a szólásszabadság korlátlanságáról, hogy legbecsesebb nemzeti érdekeiről ne kelljen lemondania. Ha az irek obstrukciós hadjárata előtt az angol parlamentben valaki klotürt vagy ilyesmit mert volna ajánlani, egyszerüen a bolondok-házába csukták volna. De ama pusztitások láttára, amelyeket az ir obstrukció okozott, a kormány és a hazafias ellenzék összefogott, a nemzetiségi forradalom parlamenti zavargóit karhatalommal kidobták s egyhangulag hozták meg azt a jogszabályt, amelyet ők maguk guillotinenak hivnak s amely a mesterségesen elnyujtott vitákat bármikor egyszerüen lenyakazhatja.

S volt-e ennek a házszabály-reviziónak az angol közszabadságra káros visszahatása? A történet azt mutatja, hogy nem volt. A guillotine-t soha jogosult vitatkozásoknak erőszakos megkurtitására nem alkalmazták. Mindig csak akkor élnek vele, ha a legfontosabb állami érdek, az alkotmányos jogfolytonosság szempontja tanácsolja. Volt erre egy meggyőző példa nemrégiben, ezelőtt egy évtizeddel: amikor, mint már jeleztük, az ir nemzetiségi törekvések az angol liberális párt szövetségét megkapták s ez a párt az alsóházban *többségre* jutott. Akkor a hazafias angol elemek kerültek a parlamentben az ellenzéki padokra, ugyanoda, ahol azelőtt a nemzetiségi forradalmárok ültek. S ott megvédték körmük szakadtáig nagyon hosszu vitákban és nagyon heves küzdelmekben az angol állami egységet a többségre jutott elszakadási politika ellen. Ellenállásukat a többség nem merte és nem tudta lenyaktilózni, pedig a hatalmi eszközök megvoltak hozzá a házszabályokban. S az ellenzék ellentállásának szivóssága arra kényszeritette a kormányt, hogy a parlamentet feloszlassa s a választók döntése alá bocsássa a kérdést, vajjon akarják-e az állambontó politika érvényesülését. A választók aztán az ellenzék mellett döntöttek s a home rule kormányostul s többségestül megbukott.

Im itt a varázstükör. Nézzen bele kiki s okuljon azon, amit lát. A választói jog kiterjesztése nálunk is küszöbön áll; az oláhok elhagyni készülnek a passzivitás politikáját; s maholnap harmincöt-negyvenfőnyi nemzetiségi párttal fogunk parlamentünkben találkozni. Vérteződjünk fel erre az eshetőségre. S a nélkül, hogy a hazafias ellenzéki pártok ellenállási erejét megdöntenők, adjunk a házszabályokban módot arra, hogy egy állambontó nemzetiségi töredék káros törekvései az *ország* többségével, az *államfenntartó magyar fajjal szemben ne érvényesülhessenek.*

Egy hiba és következései.

Budapest, október 27.

Tegnap az elnök hibát követett el s ennek a hibának következése volt ma egy váratlan nagy házszabályvita, melyből csak a pártok megegyezésével kifundált expediens árán tudtak kievickélni.

Az eset a következő:

Mikor az olasz provizórium általános vitája befejeződött, a szavazás megtörtént s a t. Ház áttért a részletes tárgyalásra: az elnöknek szokás szerint föl kellett volna olvastatnia a javaslat első szakaszát, ebben a konkrét esetben *első és egyetlen* szakaszát. Az elnök azonban nem várta be az egész szakasz felolvasását, hanem az első bekezdés felolvasása után átadta a szót a fekete táblán feliratkozott szónoknak. Ez hiba volt. Mert arra nem volt s nem is lehet eset, hogy egy szakaszt — álljon bár tizenhét uj kikezdésü pontból — ne egyszerre olvassanak fel és ne egyszerre tárgyaljanak. A házszabályok értelmében ugyanis minden törvényjavaslat *szakaszonkint* tárgyalandó s pontonként való *szavazást* lehet ugyan kérni, de pontonkint való *vitát* nem. Szabály és gyakorlat állapitja meg, hogy *a teljes szakasz-szöveg* fölött folyik a vita, az egyes pontokhoz e vita során adhatnak be akárhány módositást, de mikor a vita be van rekesztve, akkor aztán az *egész* szakasz fölött kell dönteni, ezt azonban esetleg pontonkint való szavazással tehetik, ha egyesek ugy kivánják. Már most az történt, hogy az elnök tegnap nem olvasta fel az egész szakaszt, hanem annak csak első pontját s ma az ellenzék azt követelte, hogy a javaslat egyetlen szakasza pontonkint tárgyaltassék, ami azt jelenti, hogy az ellenzék egy sza-

---

A mig Máli néni élt, Guszti bácsiék csak egy tizenöt-tizenhat éves parasztleányt tartottak szolgálónak. De most az öreg ur magára maradván, nem bizhatta az egész háztartást a fiatal pesztára s már csak a megbotránkoztatás elkerülése okából is, elküldötte a leányt és gazdaszonyt fogadott a helyébe. A gazdaszony már a negyven felé járt, noha, hamis szemejárásából itélve, nem nagyon akaródzott előre menni a jártában. Szeretett volna még egy kis pihenőt tartani a kor utján, de az udvariatlan idő bizony azért csak folytonosan előbbre tolta. Mindennap hátba lökte kicsit, hogy: „előre csak, ténsasszony, előre!“ Azt hiszem, az embereknek később azért görnyed meg a hátuk, mert az idő folyton hátba lökdösi őket.

Tehát a ténsasszony is huzódott némileg az előbbre haladástól s egy kis pirositóval, mivel igyekezett áltatni a világot, hogy még nem tart ám ott, ahol tart. Érdekes dolog: a nőknek nincs érzékük a mulandóság iránt s másnap mindig az előtte való napi énjüket másolják. Természetesen szépitő szerekkel, amelyek pedig bizonyos koron tul már ugy hatnak, mintha öszszel a sárguló, fonnyadt fü kifestené magát zöldre s el akarná hitetni velünk: ez a tavasz. A ténsasszony azonban, dicséretére rovassék, még nem nagyon festette magát. De, bármennyire festette volna is, Guszti bácsi bizonyosan nem vette volna észre. Mert Guszti bácsinak egyáltalában eszébe sem jutott, hogy gazdasszonyát szemlélgesse; mivelhogy az ő egész lelkét betöltötte még szegény boldogult Málikájának, — mint emlegette, — a képe.

Csak az elhalt hitves szelid arca lebegett egyre az ő lelki tekintete előtt. Csak ennek az egynek az emléke szórakoztatta. Ha reggel fölkelt, ha délben hivatalából — a megyéről — hazajött, ha lefekvésre készült, mindig volt egy odaadó pillantása a kakukos fali órára, amely napról-napra, hétről-hétre, hónapról-hónapra állhatatosan, némán, mozdulatlanul mutatta ezt az egyetlen egy percét a nap huszonnégy órájának: három és félóra.

Ha elkeseredett Guszti bácsi: odapillantott az álló órára: három és félóra. Ha kifáradt a buslakodásban és lelke valami támaszt keresett, megint csak az óra lapjára vetette a szemét: három és félóra. Ha az elmult és soha vissza nem térő régi szép idők jutottak eszébe, könnybelábadt szeme ismét odatévedt: három és félóra. Ez volt az egyedüli időpont, amely ránézve fontosnak látszott. Ez volt az egyedüli időpont, amelynek fájdalma, gondolatai, emlékei táplálták s ugyszólván erőt öntöttek beléje szomoru özvegységében. És semmi más nem volt, ami ezen az egyen kivül valóban érdekelte volna.

Azaz, hogy mégis. Volt valami, ami elvétve kissé feledtette vele az özvegység szomoru napjait. Igaz, hogy nem egyszerre s akkor is csupán kis mértékben, napjában csak egy-két percre, de mégis volt valami, ami beteges kedélyéből néha fölrázta. A gazdasszony tudniillik olyan bohóságokat beszélt, hogy — miként Guszti bácsi, mintegy a saját mentségére, mondogatta — mindenáron nevetni kellett rajta. Tagadhatatlan, hogy a nevetés után Guszti bácsi nyomban kijózanodott s bocsánatkérő, ijedt pillantást vetett a mogorván és következetesen álló kakukos órára. Hanem azért, számitva például a gyász hetedik hónapjától, rövid egy félesztendő alatt a gazdasszony oly sikereket ért el a tréfálódzás terén, hogy, ha hallgatagabb kedvéven volt, Guszti bácsi már maga biztatta:

— No, Mari, nem tud-e vagy egy jó adomát?

Mari ilyenkor rendesen elmondta a maga jó adomáját s Guszti bácsi, mialatt öblöseket mosolygott mellé, olykor mintha már egészen megfeledkezett volna róla, hogy a szobában a falon függ egy vén kakukos óra, amely ime tizenharmadik hónapja, hogy örökösen hármat és felet mutat. Csak elvétve pillantott még az óra lapjára s ilyenkor valami különös aggodalom támadt benne:

— Istenem, az én Málikám most rám néz az égből s látja, hogy nevetgélek a gazdasszonyommal! — gondolhatta magában, mert egyszerre komolylyá vált az arca.

Aztán lassacskán ujra fölvidult és megint elkomorodott. Kivált, amikor én ott voltam, komorodott el gyakran. A gazdasszony pedig, aki rendesen egy asztalnál ebédelt, vacsorált vele, csak ide-oda hajladozott, fészkelődött előtte a hizófélben levő testével s mialatt tőle kitelő bájjal mosolygott, kacagott, hunyorgatott, csak gyártotta

kasznál több vitát csinálhat. Formai és látszólagos jogosultsága volt ennek a követelésnek, mert az elnök tegnap a szakaszt maga bontotta részekre, mikor csak az első bekezdést olvastatta fel. A kérdés most már csak az, hibázott-e az elnök, és ha hibázott, *szabad-e az elnök hibáját jogforrássá és precedensalkotó faktorrá avatni.* Hogy az elnök hibázott, az minden kétségen felül áll. Hibázott, mert a szabályoktól is, a szokástól is eltért. De hibázott logikai tekintetben is, mert hiszen a konkrét javaslat egyetlen szakasza a beleékelt deklarációval együtt egyetlen rendelkezést tartalmaz: a deklaráció becikkelyezését. Ezt részekre bontani már azért sem lehet, mert különben a törvényhozás hamarább mondaná ki a becikkelyezést, semmint megállapitotta volna, hogy mit cikkelyezett be. De azonfelül elképzelhető a javaslatban célzott rendelkezésnek olyan szövegezése is, hogy az egész becikkelyezendő deklaráció ugy volna beillesztve egyetlen körmondatba, hogy az *a mondat csak a deklaráció után van befejezve.* Hát akkor hogyan bontják részekre a szakaszt? Külön tárgyalnák a főmondatot és külön a mellékmondatot? Külön az alanyt és külön az állitmányt? Képtelenség. A törvényhozásnak igenis van joga a deklarációhoz módositásokat ajánlani, ha tetszik, ezeregyet is, de csak egy vita keretében. Ellenben képtelenség volna azt követelni, hogy például mondatonkint akarja tárgyalni azt az egyetlen szakaszt. Az elnök tehát tegnap határozottan hibát követett el s igy csak az marad megoldandó kérdésnek, hogy lehet-e jogforrás és precedensalkotó az elnök hibája. Az ellenzék ma — szerintünk még csak nem is okos taktikával — azt hangoztatta, hogy az elnök hibáját joga van kihasználni, mert az különben is megfelel a házszabályok olyan értelmezésének, melyet az ellenzék helyesnek tart. De az ellenzéknek ilyen állásfoglalása *magának az ellenzéknek szempontjából veszedelmes.* Mert ha jogforrás lehet az elnök hibája és tévedése a kisebbség javára, akkor hasonló jogon jogforrás lehet a többség javára is. Ha most a kisebbség használja ki azt az elnöki hibát, hogy *egy* szakaszt *több* részre bontott, akkor holnap az elnök megint téved, *több szakaszt* olvastat fel *egyszerre* s akkor ezt viszont a többség használja ki. Az ellenzék mai állásfoglalása tehát taktikai szempontból sem volt okos, mert precedensnek veszedelmes és kétélü.

A mai napon — különben is halálra itélt házszabályokról lévén szó — a parlament megkerülte a kérdésnek tisztázását s beérte egy expedienssel, melyet az elnök kivánsága szerint összehivott pártvezérek a miniszterelnökkel egyetértve állapitottak meg. Ez az expediens az volt, hogy a javaslatot nem egységes rendelkezése, hanem a benne érintett tárgyak szerint négy részre osztották s négy részletben is tárgyalták. *Tisza* István az expedienst ugy ajánlotta, hogy az nem egyezik ugyan meg a házszabályokkal, de a pártok egyetértésével el szabad térni a szabályoktól; viszont az ellenzéki pártok kijelentették, hogy nincs eltérés a házszabályoktól, de azért ők is hozzájárulnak az ajánlott expedienshez. Elvi tiltakozással tehát s annak hangsulyozásával, hogy az eset se jobbra, se balra nem tekinthető precedensnek: valamennyien elfogadták a kibontakozást s ezzel a mármár izgalmasra fordult házszabályvita befejeződött. Az elnöknek pedig nem kellett elismernie, hogy hibázott. De mi csak jegyezzük fel róla, mert az ő hibája eredményezte, hogy a taktikai sikeren fellángolt *Polónyi* Géza örömmel hirdethette:

— Győztünk!

A győzelem azt jelentette, hogy a provizórium-javaslatot nem egyszerre, hanem négy részletben fogadták el, de elfogadták változatlanul — ami mindenesetre különös formája a győzelemnek. De Polónyi mégis hirdethette s látszólagos jogosultsággal, hogy az ellenzék taktikai győzelmet aratott.

Valaki aztán igy felelt neki:

— Ti ezt a javaslatot utálatos békának mondottátok. Nem akartátok bevenni. S most azt mondod, hogy győztetek, mert *nem kellett egyszerre lenyelni, hanem négyszer is megrághattátok.* Hasonló győzelmeket kivánok!

A nagy taktikai vitával eltelt az idő s az ülés utolsó félórájában éppen csak belefoghattak a Rába-szabályozásról szóló javaslat tárgyalásába . . .

Heltai Ferenc tartalmas és kiválóan szakértő beszédben ajánlotta a javaslatot. Magvas és tömör előadását az egész Ház komoly érdeklődéssel kisérte.

A képviselőház ülése október 27-én.

— Kezdete délelőtt 10½ órakor. —

Elnök: *Perczel* Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: Gróf *Tisza* István, *Hieronymi* Károly, *Tallián* Béla.

Elnök: Megnyitja az ülést. Jelenti, hogy *Kossuth* Ferenc inditványt jegyzett be, melynek célja felhivni a közös külügyi kormányt, hogy járuljon hozzá ahhoz az akcióhoz, amelyet az amerikai *Egyesült-Államok* inditottak meg a hatalmak közt a *kelet-ázsiai vérontás* megszüntetése érdekében.

Napirenden van

az olasz provizórium

részletes tárgyalásának folytatása.

Polónyi Géza: Fejtegeti, hogy az olasz kormány külügyi képviselete teljes tájékozatlanságot árul el a magyar viszonyokkal szemben, ugy hogy olyan szerződéseket köt, amelyek a magyar törvényekkel ellenkeznek. Figyelmeztetni kell a külföldet arra, hogy a most tárgyalás alatt levő szerződések alkotmányszegéssel jöttek létre és ezek kormányváltozás esetén a nemzetet nem kötelezik. (Élénk helyeslés a bal- és szélsőbaloldalon.) Nagy tévedésben vannak azok, akik azt hiszik, hogy most csak a Széll-féle formula likvidációjáról van szó: az 1867: XII. törvénycikknek gazdasági berendezkedésünkre vonatkozó részének meghamisitásáról van most szó. Osztrák-magyar vámterületről beszél a szerződés és a nagykövet ugy szerepel, mint Ausztria-Magyarország nagykövete. Mondja meg az előadó, hogy mit jelent ez az Ausztria-Magyarország? Jelent-e ez állami közösséget, egységes államot? Mit jelent az osztrák-magyar vámterület, jelent-e vámközösséget?

Rosenberg Gyula: Nem jelent!

Polónyi Géza: Hát mit jelent? Azt a jogot, hogy a külfölddel szemben vámszövetségi alakban szerepeljen Magyarország, azt a törvény egyenesen kizárja. Magyarország gazdasági és állami önállóságát az 1867: XII. t.-c. megóvta. A kormány végleges szerződést kötött nem létező vámterületre. És akadnak külföldi államok, amelyek nem létező vámterületre nem létező államokkal kötnek szerződéseket. Vámszövetség nincs, tehát nincs vámterület. Ez igazság azért is, mert az 1867: XII. t.-c.-ben is világosan benne van. Olaszország tehát szerződött és Németország szerződni akar nem létező állammal nem létező területre, törvény ellenére. Gazdasági szerződést Ausztria és Magyarország csak akkor köthet, együttes gazdasági szerződést, ha vámszövetség van. Vámszövetség van-e hát?

Rosenberg Gyula: Nincs!

Polónyi Géza: Ha nincs vámszövetség, akkor milyen területre szerződtek? Az 1867: XII. törvénycikk 67. szakasza kimondja, hogy Magyarországon vámszövetség csakis két parlament által elfogadott és a külföldi szerződéssel azonos eljárás alá eső szerződés alapján lehetséges. Ez pedig létre nem jött s az 1899: XXX. törvénycikk konstatálja, hogy vámszövetség nincs. Aki tehát szerződést akar kötni, annak igazolnia kell, hogy vámszövetség nincs. Ha ilyet felmutatni nem tud, akkor konstatálnunk kell, hogy közös vámterület nincs. A szerződés tehát nem szól a közös vámterületre, de nem szólhat Magyarország területére sem, mert a szerződés azt mondja, hogy Ausztria-Magyarország közös állam területére kötötték a szerződést. Az összbirodalmi eszme vezette a kormányt. Kossuth Ferenc azt kivánta, hogy a közös autonom vámtarifát terjesszék be, mint önálló magyar vámtarifát. Igy Magyarország önállóan szerződött volna s megköthette volna a szerződést. De az összbirodalmi eszme nem engedte, hogy Magyarország önálló államképp szerződjék. Az „és" szócska is elvesztette a hatalamát és most Ausztria-Magyarország szerződött. A többséget az vezeti a Tiszához való ragaszkodásban, hogy választásokat talál kiirni és akkor mi lesz velük. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

A Berlinben megjelenő *Die Woche* bemutatja Koerbert, mint az osztrák-magyar miniszterelnököt. Leteszi a Ház asztalára, hogy a jobboldalon örüljenek. (Nagy zaj. Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Magyarország szuverénitása!) Ez egy millió példányban megjelenő lap. Nem az ujjukból szedik ezt, hisz ha véletlenül valaki elolvassa azt a javaslatot, amelyben Ausztria-Magyarország köt szerződést,teljesen jogosan mondhatja Koerbert osztrák-magyar miniszterelnöknek.

Ausztriában a csehek obstruálnak és ezért megkérdezték Tiszát, hogy beleegyezik-e a 14. szakasz utján való életbeléptetésébe a vámszövetségnek. Tisza kitérő feleletet adott, de most még rosszabbat csinál. A csch obstrukciónak Koerber javára a magyar kormány kivette a méregfogát és lehetővé tette, hogy egy bizonytalan állapot fenntartassék, ameddig tetszik s igy a csehek obstruálhattak volna akármeddig. Le is szereltek, de nem ingyen. Három miniszteri tárcát kaptak és Tisza juttatta sáphoz a cseheket Magyarország törvényeinek lábbaltiprásával. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Kötelességszerüleg figyelmeztetni kell most a külföldet, hogy az alkotmányszegéssel kötött szerződésekből eredő bonyodalmakért a felelősséget magunkról és a magyar nemzetről elháritjuk. Hiszen csalódtunk a többségben, csalódtunk a többség hazafiságában és csalódtunk még a király adott szavában is. (Zajos tetszés a bal- és a szélsőbaloldalon.) Zaj a jobboldalon.)

Elnök: Figyelmezteti a szónokot, hogy ilyen hangon nem szabad beszélni. (Zaj a szélsőbaloldalon.)

Gabányi Miklós: Ausztria szolgálatában álltok csak! (Zaj a szélsőbaloldalon.)

Elnök: Gabányit rendreutasitja. (Zaj.)

Gabányi Miklós: Hangosan akartam elmondani!

Elnök: Gabányit ismét figyelmezteti.

Kubik Béla: Micsoda dolog ez!

Elnök: Rendreutasitja Kubikot. (Zaj.)

Kubik Béla: Csak tessék! Bánom is én!

Elnök: Kubikot másodszor is rendreutasitja. (Zaj.) *A vitát bezárja.*

Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter válaszol Polónyinak, aki azzal végezte, hogy ha ez a javaslat törvényerőre emelkedik, akkor nem lesz hátra egyéb, mint a fegyveres ellentállást szervezni ellene az egész országban. Szerencse ránézve, hogy fegyvere még nagyobb csütörtököt mondana, mint eddigi okoskodása, mert jót áll érte, hogy ebben az országban e szerződéses megállapodás ellen sem Polónyi, sem más senki, sem fegyveres, sem másféle ellentállást nem fog tudni szervezni. Mert amennyire csak megállapitani le-

---

tovább a tréfálkozást. Közben pedig, hahotázás közt a keze — ez a nem éppen piciny kéz — véletlenül oda-odaért Guszti bácsinak hol a hususos vállához, hol a kezéhez:

— Hahaha, tekintetes ur, hahaha!

S addig-addig ért hozzá a kezével, a mig egyszer csak Guszti bácsi komolyan gondolkozóba nem esett. Nem mernék megesküdni rá, mifelől gondolkozott, de meg kell mondanom önnek, hogy amikor, özvegységének tizennegyedik hónapjában, egy téli délután betoppanok hozzá, hát látom, hogy Guszti bácsi a fal mellett ágaskodik egy széken s valamit motoz a kakukos órán.

— Mit csinál, Guszti bácsi? — kérdezem én meglepetve.

Ő felém forditotta piros-pozsgás, kövér arcát és zavartan, akadozva felelt:

— Hát... hát... ezt a fali órát igazitom meg kicsit, öcsém.

És, mialatt a láncot huzva, óvatosan fölcresztette a káka-alaku vasnehezéket, valamivel biztosabb hangon mondotta utána:

— Nem jól mutatja, öcsém, az időt.

S mialatt az óra, a hosszu szünet után lassan, jelentőségteljesen ketyegni kezdett, Guszti bácsi sietve tolta el a mutatót a megunt három és félóráról, a valóságos, haladó időre.

A gazdasszony mosolyogva lépett a szobába.

het, az országnak leginkább érdekelt részei ezzel a szerződéssel s az uj állapottal nagyon meg vannak elégedve. (Ugy van! a jobboldalon.) Kéri a képviselőházat, hogy Visontai módositványát, hogy a nyilatkozat első sorában Ausztria-Magyarország helyett iktattassék be *Magyarország*, el ne fogadja. Tegnap a képviselőház elfogadta általánosságban a javaslatot, minthogy pedig ennek a javaslatnak a természete egy Magyarország és a külföld között kötött kölcsönös nyilatkozat, amely szerződés természetével bir, ennélfogva a parlamenti szokásokkal ellenkezik az, hogy ha már a képviselőház egyszer általánosságban elfogadta, hogy akkor a részletes vitánál e bilaterális szerződés módositására vonatkozólag javaslat tétessék. (Igaz! Ugy van! a jobboldalon.)

Sajátságosan érintette őt Polónyi beszédének az a része, amelyben a külföldi államokat akarja felvilágositani arról, hogy micsoda törvénysértést követett el a magyar kormány. Sajnálja, hogy a magyar képviselőházban ilyen hangok emelkednek. Nem tartja hazafias dolognak a magyar kormány és a magyar ellenzék közötti kontroverziákban a külföldi kormányokra appellálni. Azok a külföldi kormányok, amelyekkel részint szerződést kötöttünk, mint Olaszországgal ideiglenes szerződést, részint azok, amelyekkel tárgyalásokba bocsátkozunk, nagyon jól ismerik Magyarország közjogi helyzetét, Magyarországnak az osztrák államhoz való, illetőleg ő felsége egyéb királyságaival való viszonyát és abszolute nem szorultak arrá, hogy Polónyi kitanitsa őket; nagyon jól ismerik azokat az intenciókat is, amelyek ebben a tekintetben az ellenzéket vezetik. Ha a magyar törvényhozás csakugyan meg akarja szüntetni az Ausztriával való vámközösséget, ha csakugyan önálló vámterületet akar létesiteni, akkor ezt nem kerülő uton, az 1899: XXX. törvénycikkben foglalt viszonosság megsértése cimén kell, hogy elérje. Ha többség van ebben a képviselőházban a mellett, hogy az önálló vámterület létesittessék, akkor ennek a többségnek akarata érvényesülni fog. De ilyen kerülő utakon elérni azt a célt, mindenféle közjogi szőrszálhasogatásokkal bizonyitani akarva azt, hogy most már bekövetkezett az önálló vámterület ideje, az nem méltó a magyar képviselőházhoz. Ha esetleg ezek a külföldi államok nem lennének kellőleg tájékozva az iránt, hogy milyen Magyarországnak és ő felsége többi királyságainak egymással való viszonya, felvilágositásért bizonyára nem Polónyihoz fognak fordulni, aki a *Wochban* megjelent egy karrikatura, vagy kép alapján akarja bizonyitani, hogy a magyar kormány tulajdonképpen az osztrák kormány szekerét tolja. Nagy emfázissal azt mondja, hogy a magyar kormány politikája oda vitte a dolgot, hogy most az osztrák kormány meg tud egyezni a csehekkel s helyre tudja állitani a parlamenti békét. Mi, akik őszintén állunk az 1867: XII. t.-c. alapján, valljuk annak minden tételét, ami az 1867: XII. t.-c.-ben provideálva van, t. i. a magyar országgyülés szintén örül annak, hogy ő felsége több királyságaiba és országaiba is behozta az alkotmányosságot. És ha mi most látjuk, hogy az alkotmányosság, amely eddig ott bizonyos ideig fennakadt, visszatér a rendes mederbe, ma is, mint az 1867: XII. t.-c. hivei, őszintén örvendünk ezen. (Élénk helyeslés a jobboldalon. Zajos felkiáltások balfelől: Mi az az Ausztria-Magyarország? Folytonosan tartó zaj.)

Polónyi Géza félreértett szavai helyreigazitása cimén kér szót. Ujból kérdi a minisztert, hogy mit értenek az Ausztria-Magyarország kifejezés alatt.

(Vita a házszabályok körül.)

Elnök: Következik a szavazás. Hangsulyozza, hogy a szerződésen változtatás nem tehető s igy azt vagy teljes egészében fogadja el vagy elveti a Ház.

Polónyi Géza: En block elfogadást nem ismerünk!

Elnök: Elfogadja-e a Ház a javaslat első bekezdését Visontai inditványával szemben?

Polónyi Géza: A kérdés feltevéshez kér szót és fejtegeti, hogy a házszabály en block elfogadást nem ismer. Az elnök különben most helyesen tette fel a kérdést.

Rakovszky István szerint szakaszonkint kell szavazás alá bocsátani a kérdést.

Elnök: Az egész javaslat egy szakaszból áll. (Zaj.) A javaslatot vagy elfogadja a Ház vagy pedig visszaveti, de azon változtatni nincs joga, mert az szerződés. (Nagy zaj a baloldalon.)

Gróf **Apponyi** Albert: Azt a theoriát nem ismeri el, hogy egy szerződést en bloc vagy elfogad a Ház vagy egyáltalán nem cikkelyezi be. Nem ismeri el azt, hogy a parlament ne változtathatna a szerződésen. A kérdés feltevése ugy helyes, ha az első bekezdés elfogadása a beadott módositással szemben bocsáttatik szavazás alá. (Élénk helyeslés balfelől.)

Thaly Kálmán: Tud precedenst arra, hogy a parlament már szerződésen változtatott. Ezért nem ért egyet az elnökkel s Apponyi felfogását osztja.

Elnök: Nem azt állitotta, hogy a parlament nem változtathat a szerződésekben, hanem azt, hogy nem közvetlen, hanem a kormány utján, ugy tudniillik, hogy utasithatja a kormányt, hogy terjesszen be módositást. (Zaj és tiltakozás balfelől.)

Gróf **Tisza** István miniszterelnök: A véleménykülönbség csak látszólagos. Az elnök is csak azt mondhatja, hogy formailag megvan a joga a változtatásra a Háznak. Változtatni változtathat, de igy tulajdonképpen elveti az egészet. A Ház tehát ugy jár el célszerüen, ha utasitja a kormányt a változtatásra.

Polónyi Géza: Most csak a javaslat bevezetéséről van szó!

Gróf **Tisza** István miniszterelnök: Az egész javaslat csak egy szakaszból áll!

Polónyi Géza: Csak a bevezetést olvasták fel!

Gróf **Tisza** István miniszterelnök: Konstatálja, hogy a beadott módositás nem a bevezetőshez szól. Az egész törvényjavaslat felett egyszerü szavazással kell határozni. (Élénk helyeslés jobbról.)

Polónyi Géza: A kérdést az első bekezdésre külön kell feltenni és külön-külön a többi részekre.

Kossuth Ferenc: Azt tartja, hogy részletes tárgyalása van a javaslatnak, részletenkint kell tehát azt megszavazni. (Helyeslés a bal- és szélsőbaloldalon.)

Gróf **Tisza** István miniszterelnök: Részletes tárgyalása van a javaslatnak, részletenkint kell elfogadni a javaslatot, de mivel a mostani javaslat csak *egy szakaszból* áll, egyszeri szavazással kell a kérdést elintézni. (Helyeslés a jobboldalon.)

Rakovszky István: A szerződés tárgyalásánál a szerződés egy-egy pontját tekintik egy-egy szakasznak és pontonkint kell azt letárgyalni.

Elnök: Kéri a Házat, hogy egyszeri szavazással döntsön az egész javaslat felett. (Zaj a bal- és szélsőbaloldalon.)

Szederkényi Nándor: Tegnap kérhette volna talán az elnök az ilyen szavazást, de csak az első részt olvasták fel, tehát csak nem lehet szavazni arra, amit még fel sem olvastak.

Krasznay Ferenc: Rendkivül fontosnak tartja a kérdést és kéri a Házat, hogy a házszabályok 208. szakaszának rendelkezése maradjon meg.

Gróf **Tisza** István miniszterelnök: A 237. szakasz szerint a részletes vita szakaszonként történik, nem lehet tehát pontonkint tárgyalni. Előfordult, hogy a több cikkelyből álló szerződést cikkelyek szerint tárgyalták. Most azonban nincs semmi alap arra, hogy részletenkint, pontonkint tárgyaljuk. A parlament szinvonalát azonban a módositási kisérletek nem emelik és csak *szánalmas mosolyt* eredményez a külföld előtt. (Zaj a bal- és szélsőbaloldalon.)

Báró **Kaas** Ivor: Bejött már a klotür!

Visontai Soma: Fejtegeti, hogy a módositás előterjesztése utasitás jellegü inditvány. Az Adriával kötött szerződésen is tett a Ház módositást.

Elnök: Az ülést öt percre felfüggeszti.

(Szünet után.)

Gróf **Tisza** István miniszterelnök: Meggyőződése, hogy a javaslatnál csak egy szavazásnak van helye. (Zajos helyeslés jobbról.) Miután azonban kivánják, hozzájárul, hogy külön-külön és részletekben tárgyalják a javaslatot.

Gróf **Apponyi** Albert: Elfogadja a miniszterelnök inditványát, azonban ebben nem a házszabályoktól való eltérést, hanem a házszabályokhoz való ragaszkodást látja. (Élénk helyeslés a baloldalon.)

Kossuth Ferenc: Hozzájárul Apponyi fejtegetéseihez.

Szederkényi Nándor: Helyesli Apponyi álláspontját. (Helyeslés a baloldalon.)

Rakovszky István: Csatlakozik Apponyi felfogásához.

Elnök: Felteszi a kérdést a javaslat bevezető részére.

A Ház többsége az első részt *változatlanul* elfogadja.

Elnök: Szavazást rendel el a szerződés szövegére.

Visontai Soma: Kéri módositásának elfogadását, mely szerint Ausztria-Magyarország helyett Magyarország tétessék. Ha megköt a miniszter egy szerződést egy külföldi állammal 1907-ig, akkor, ha a reciprocitás megszünik, megszünik az Ausztriával való gazdasági viszonyunk is. Mi történik akkor? Hogy zavar ne történjék, ki kell hirdetni azt, hogy a külügyminiszter Magyarország nevében járt el. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

A Ház többsége elveti Visontai inditványát és a második pontot is eredeti szövegében fogadja el.

Elnök: Felteszi a harmadik részletre a kérdést.

Lengyel Zoltán: Megismétli Visontai módositását s elfogadásra ajánlja azt.

A Ház a szakaszt eredeti szövegében fogadja el.

Lengyel Zoltán a negyedik szakasznál ismét megteszi előbbi inditványát s megjegyzi, hogy várta volna Visontai érveire a kereskedelmi miniszter ellenérveit.

A Ház a szakaszt eredeti szövegében fogadja el.

Kossuth Ferenc az ötödik szakasznál kéri, hogy a szakaszba vegyék be a következő toldást: Ausztria és Magyarország külön-külön.

A Ház az utolsó szakaszt is **változatlanul** fogadja el s ezzel *az egész javaslatot megszavazza.*

(A Rába-szabályozás.)

Heltai Ferenc előadó ismerteti a Rábaszabályozás befejezéséről és a Rábaszabályozási Társulat pénzügyi rendezéséről szóló törvényjavaslatot, amely nagy könnyebbséget jelent az érdekelt lakosságra s azért elfogadásra ajánlja a törvényjavaslatot. (Helyeslés jobbfelől.)

Elnök: Késő re járván az idő, ennek a javaslatnak tárgyalását holnapra halasztja s kitüzi a holnapi ülés napirendjére a Németországgal kötendő kereskedelmi szerződéses tárgyalások megkezdéséről szóló felhatalmazási javaslatot is.

Az ülés délután 2 órakor végződik.

BELFÖLD

A királynál. Gróf *Tisza* István miniszterelnököt ő felsége ma délután külön kihallgatáson fogadta. Ezt megelőzőleg *Tallián* Béla földmivelésügyi miniszter jelent meg legfelsőbb kihallgatáson, hogy a takarmányhiány és az inség következtében tett intézkedésekről ő felségének jelentést tegyen.

Előléptetések a közoktatásügyi minisztériumban. A hivatalos lap holnapi száma a vallás- és közoktatásügyi minisztérium hivatali karának nagyarányu előléptetéséről ad hirt. Amint értesülünk, *Axamélthy* Lajos és báró *Barkóczy* Sándor cimzetes miniszteri tanácsosokat miniszteri tanácsossá nevezik ki, *Morlin* Emil, *Tóth* Lajos, *Halász* Ferenc és *Boncz* Ödön osztálytanácsosok miniszteri tanácsosi cimet nyernek. Valóságos osztálytanácsosokká nevezik ki *Lippich* Elek és nárai *Szabó* Sándor cimzetes osztálytanácsosokat és cimzetes osztálytanácsosokká dr. *Radnay* Rezső és *Gönczy* Mór titkárokat.

Kossuth Ferenc inditványa. *Kossuth* Ferenc a képviselőház mai ülésében inditványt jegyzett be, hogy az Egyesült-Államok részéről *a japán-orosz mészárlás megszüntetésére* inditott akcióhoz járuljon hozzá a mi külügyi kormányunk is. A képviselőház elnöke a bejegyzett inditványt bejelentette s kinyomatását elrendelte. Hogy Kossuth mikor okolja meg inditványát, azirán az elnök később fog javaslatot tenni.

Mikszáth Kálmán beszámolója. *Mikszáth* Kálmán Fogaras város képviselője tegnap Fogarasra érkezett. A vasuti pályaháznál a képviselőt ünnepiesen fogadták. Bár az eső esett, hosszu kocsisor kisérte a városba. Délben a főispánnál diszebéd volt. Este a banketen *Mikszáth* Kálmán a politikai helyzetről nyilatkozott.

Beszélt az országos bajokról, mondván, hogy azokat a betegségeket, amiket felismerni könnyü, gyógyitani nehéz. Közügyeink betegségét felismerni könnyü — mondá — mert abból áll, hogy a nemzet többségének akarata nem mindig érvényesülhet szabadon. Beszédének a fogarasiakra nézve legérdekesebb része a helyi kérdésekre vonatkozott. Az Olt részleges szabályozásának bevégzett tényét közölte, magával hozta *Friedrik* Géza igazgató, miniszteri tanácsos kinevező levelét is, amelyet a banketen személyesen nyujtott át neki. A város amaz aspirációjára vonatkozólag, hogy rendezett tanácsu város akar lenni, kifejezte azt az aggodalmát, hogy ez talán sok pénzbe kerülne, mindamellett nem akarja letörni a város ambicióját, ha magasabb célok felé törekszik. Ez az átalakulás bővebb meggondolásra szorul.

A banketen többen aggodalmukat fejezték ki az uj iskolai javaslat iránt. Erre *Mikszáth* békitő, mérsékelt hangon felelt, kijelentvén, hogy mindnyájunknak békésen meg kell férnünk ebben az országban és hogy nem lehet megütközni azon, ha az élő fa a maga lombozatját kiterjeszti, még akkor sem, ha a mellette lévő kisebbek e miatt árnyékban maradnak is. Lévén ez a nagy fák örök természete.

A pénzügyi expozé. Mint értesülünk, *Lukács* László pénzügyminiszter a képviselőház holnapi ülésén terjeszti be az 1905. évi állami költségvetést s ez alkalommal megtartja szokásos expozéját.

A regnikoláris bizottság ülése. A magyar regnikoláris deputáció november 3-ikán délelőtt tizenegy órakor ülést tart a képviselőház miniszteri tanácskozó-termében, amelyen hitelesitik a képviselőház elé terjesztendő jelentést.

A helyzet.

Budapest, **October 27.**

Az olasz provizórium vitáját ma végre befejezhette a képviselőház; nyomban utána rátértek a Rába szabályozásáról szóló törvényjavaslat tárgyalására s igen valószinü, hogy ezzel a holnapi ülésen hamarosan végeznek. Komolyabb feladatok várnak ezek után a parlamentre, melynek a közeli napokban lesz már alkalma foglalkozni gróf *Tisza* István házszabálymódosító inditványával. Bizonyos ugyanis, hogy a miniszterelnök a jövő héten megokolja inditványát, mely most a politikai pártok legkeményebb diója.

Holnap beterjeszti *Lukács* László pénzügyminiszter az 1905. évi állami költségvetést, melyet aztán a pénzügyi bizottságban fognak alaposan megvitatni. És ezzel a parlamenti tárgyalások sulypontja a pénzügyi bizottságba helyeződik át, ahol, mint más években, a kormány tagjai bizonyára sok fontos kérdésben fogják ismételni programmjukat és terveiket.

A mai nap politikai csemegéjét *Abaffy* Ödön néppárti szolgáltatta, aki ma bejelentette gróf *Zichy* Aladár néppárti elnöknek a pártból való kilépését. A kilépésnek érdekességét az adja meg, hogy Abaffy nem helyeselte azt az álláspontot, melyet a néppárt a miniszterelnök reviziós inditványával szemben elfoglalt.

Abaffy kilépésének hirét a szabadelvüpártban szimpatikusan fogadták, annyival inkább, mert azt hiszik, hogy még többen követni fogják. Kedvetlenséget keltett azonban a néppárt körében, de egyelőre nem történt ott egyéb, mint hogy a mai értekezleten egyszerüen tudomásul vették a kilépést és ujra kimondották, hogy nem küldenek ki senkit a revizió-bizottságba. Tanácskoztak a német kereskedelmi szerződéses tárgyalásokra vonatkozó törvényjavaslatról is s elutasító álláspontra helyezkedtek.

*

Abaffy Ödön abban a levélben, melyben kilépését bejelentette, azzal okolja meg elhatározását, hogy az ellenzéki pártokkal együtt a néppárt is megtagadta a megbizottak kiküldését a miniszterelnök által javaslatba hozott reviziós-bizottságba.

Miután meggyőződtem arról a multban, — irja levelében — hogy az összes pártok nézete és meggyőződése az, hogy a házszabályok módositása elkerülhetetlen, sőt kivánatos, keresnem kellett e megmagyarázhatlan magatartás okát és arra a konkluzióra kellett jönnöm, hogy e határozat rugója tisztán személyes természetü; ugyanis már odáig jutottunk beteges parlamenti életünkben, hogy nem nézzük: mi az inditvány, hanem: ki nyujtotta be azt. Midőn hazánk, jövő fejlődésünk ily fontos életkérdéséről van szó, a személyes kérdéseknek és érdekeknek félre kell dobatniok, nem szabad, hogy ily nagy és fontos érdekeknél a személyes motivumok és velleitások domináljanak, mert meggyőződésem, hogy az összes pártok kiküldötteinek a parlament plénumán kivül való tárgyalása megtalálta volna a helyes középutat e kérdésben, mig a non possumus álláspontjára való helyezkedéssel egyedül a többség kebeléből alakult bizottságra ruházza a felelősségteljes missziót, mely bizottság az ellenvélemény hatásának érvényesülése nélkül egyoldalu munkát fog végezni, amit reparálni a jövőben igen nehéz lesz. *Abaffy* azzal végzi levelét, hogy a néppárt multkori határozatába hosszu töprengés után sem tud belenyugodni, mostani akciójához hozzá nem járulhat és midőn ezt kinyilatkoztatja, bejenti kilépését a néppártból, fenntartva teljes akciószabadságát minden pártköteléken kivül.

*

A *szabadelvüpárt* ma este 7 órakor tartott értekezletén tárgyalás alá vette a német kereskedelmi szerződés tárgyalásairól szóló törvényjavaslatot, melyet dr. *Rosenberg* Gyula előadó behatóan ismertetett. Az értekezlet a törvényjavaslatot az előadó által inditványozott módositással elfogadta.

A *nemzeti párt* is tárgyalta a német javaslatot s elhatározta, hogy bizalmatlanság okából nem adja meg a fölhatalmazást a kormánynak a tárgyalásokra.

KÜLFÖLD

Az osztrák kormány ujjáalakitása. *Koerber*, osztrák miniszterelnök ma délelőtt fogadta *Baernreither* és *Derschatta* képviselőket s velük mintegy ötnegyed órán át tanácskozott. A két képviselő állitólag teljesen megnyugodva távozott a miniszterelnöktől, avval az érzéssel, hogy a nyugtalankodásra semmi okuk nincsen, mert a kabinet rendszere nem változott meg a rekonstrukció által. Derschatta és Baernreither arról is meggyőződést szereztek, hogy a kormányelnök nem állapodott meg az ujcsehekkel az obstrukció feladása dolgában.

Az osztrák miniszterelnököt Derschatta és Baernreither távozása után az uj pénzügyminiszter, dr. *Kosel* és *Zacsek* képviselő látogatta meg.

Bécs, október 27.

A holnapi hivatalos lap császári kéziratot közöl, amelyben ő felsége elfogadja *Böhm-Bawerk* és *Giovanelli* miniszterek lemondását. Dr. *Kosel* Mansvet osztályfőnököt, a postatakarékpénztár igazgatóját nevezik ki pénzügyminiszterré, dr. *Randa* Antal udvari tanácsos egyetemi tanárt tárcanélküli miniszterré és gróf *Buquoy* Ferdinandot földmivelésügyi miniszterré.

A hulli csata.

Budapest, **October 27.**

Várakozás ellenére a hulli katasztrófa miatt támadt orosz-angol konfliktus megint kiélesedett. Tegnap még azt remélték, hogy sikerül az incidenst békésen elintézni, s ma olyan komoly lett a helyzet, hogy Anglia talán kénytelen lesz fegyveres erővel érvényt szerezni követeléseinek. Az orosz kormány ugyan megigérte a kártérítést és a bocsánatkérést, sőt a cár is értesülvén a balti flotta merényletéről, mély sajnálkozását fejezte ki az angol királynak, de az orosz kormány az orosz háborus párt befolyása alatt vonakodik *a bünös tisztet megfenyiteni és a jövőre nézve garanciákat nyujtani.* Anglia viszont el van tökélve, hogy *nem enged*, és hir szerint arról értesitette az orosz kormányt, hogy *ma, csütörtök délutánig föltétlenül elvárja, hogy a többi angol követeléshez is hozzá fog járulni.* Ha ez még a mai nap folyamán nem történik meg, ugy a csatornaflotta haladéktalanul utasitást fog kapni, hogy *a balti flottát visszatérésre szólitsa föl*, és ha az orosz admirális ezt megtenni vonakodnék, az angol admirálisok *kénytelenek lesznek az orosz flottát erre rákényszeriteni.* Ahhoz semmi kétség sem férhet, hogy Angliának föltétlenül módjában áll, hogy kormányának ezt a tegnapi határozatát tette változtassa, mert azok az angol hadihajók, amelyekkel Anglia a Földközi-tengeren és Gibraltar mellett rendelkezik és amelyeket a balti orosz flotta ellen a legrövidebb idő alatt koncentrálni tud, oly óriás tulerőt képeznek, hogy *Rosdesztvenszky*nek nem marad egyéb hátra, mint hogy az angol admirális fölszólitásának, hogy haladéktalanul térjen vissza Oroszországba, *azonnal engedelmeskedjék*, vagy pedig *egész flottájának megsemmisitését* kockáztatja, mert mig Rosdesztvenszky Vigo mellett mindössze hét csatahajóval rendelkezik, addig Anglia már a legközelebbi napokban nem kevesebb, mint *huszonnyolc* hajókolosszust állithatna fel ellene, nem beszélve a számtalan egyéb hajóról, amely az aránytalanságot még feltünőbbé tenné. Ez a hajóhad csupán az angol vizeken és a csatornában állomásozó hadihajókból kerülne ki, de ehhez járulna még az a hajóhad is, amely ez idő szerint a magyar és osztrák vizeken tartózkodik és amely tizenkét legelső rendü csatahajóból áll. A Fiumében vendégeskedő angol flotta már az éjjel felszedi horgonyait, mert neki is sürgősen csatlakoznia kell a gibraltari hajórajhoz.

Ha a helyzet csakugyan olyan komolylyá válnék, hogy az angol hajóhadak kénytelenek volnának a balti flottát megállitani és Oroszországba való visszatérésre kényszeriteni, ugy ez a föladat legelső sorban az angol vizeken levő hajóhadra és a csatorna-hajóhadra fog hárulni. Az utóbbi hajóhadnak parancsnoka a Magyarországon is jól ismert sir Charles *Bereskford*, aki az idén flottájával hosszabb ideig tartózkodott Fiumében. A csatorna-flotta zöme ez idő szerint Gibraltar mellett van. Ezek a hajók már teljesen csatakészen állnak.

Vigo, október 27.

Rosdesztvenszky tengernagy egy ujságiróval folytatott beszélgetésben tiszta véletlennek tudja be a hulli esetet. Éjjel volt és köd volt. Hirtelen egy óra körül két halászbárka bukkant fel az orosz hajóosztályok között. A ködben *tévedésből torpedónaszádoknak nézték azokat és lőni kezdtek*, mert ugy látták, mintha *torpedókat akartak volna elsütni.* Halászokat nem láttunk és azt sem vettük észre, hogy a bárkában kárt tettünk. A halászoknak nyilván nem voltak lámpásaik. A tengernagy nagyon sajnálja az esetet és azt mondja, hogy nem kételkedik abban, hogy az orosz kormány a káresultakat kármentesiti.

Rosdesztvenszky nyilatkozata.

Páris, október 27.

A *Havas*-ügynökség jelenti *Madrid*ból: *Rosdesztvenszky* tengernagy azt a nyilatkozatot tette, hogy az *északi-tengeri esemény elkerülhetetlen volt. Ő legjobb tudása és lelkiismerete szerint cselekedett,* hogy megőrizze a balti hajóhadat a pusztulástól. A Libauból való kiindulás előtt tudtul adta, hogy ama jármüvek ellen, melyek hajóhadához közelednek, erélyesen fog eljárni. A tengernagy azt is kijelentette, hogy sajnálja, hogy nem láthatja el magát teljesen szénnel és megelégszik 400 tonna felvételével, amennyire minden hajó számára szüksége van, hogy a Gibraltar-szoroson átmehessen és nyilt tengerre kerüljön, hol a szénfelvétel könnyebben megy.

London, október 27.

A *Reuter*-ügynökség jelenti Pétervárról: *Rosdesztvenszky* tengernagytól *Vigó*ból távirat érkezett, amelyben az áll, hogy két idegen torpedónaszád volt a halászbárkák között. Az egyik rövidesen eltünt, a másik reggelig ott maradt. Vagy a kisérő bárkát várta, vagy javitással foglalkozott. A tengernagy élénk sajnálkozásának ad kifejezést azon, hogy halászok is szenvedtek.

London, október 27.

A kormánypárti *Standard* irja: *Rosdesztvenszky* tengernagy hallgatása a helyzet egyik legrosszabb momentuma. Kegyetlen közönyösséget tanusitott, amikor utját folytatta a nélkül, hogy gondolt volna lövöldözése következéseire. Attól lehet tar-

tani, hogy az orosz kormány nem ismeri fel a helyzet nagyon veszedelmes voltát. Nem tudjuk, hogy *Littleton* államtitkár az Oroszországhoz intézett jegyzékben tüzött-e ki határidőt az adandó feleletre. De nyilvánvaló, hogy a kormány a nemzet hangulata helyes magyarázásával kész a kérdést *azonnal döntésre juttatni*. Nem veszitett időt. Hajóhadunk csoportosul. A honi hajóhad dél felé megy, a csatornai hajóhad szenet szed Gibraltárban, egyszóval, a balti hajóhadat feltartóztatják és visszatérésre kényszeritik, ha megkisérlené utja folytatását.

Halogatás.

Pétervár, október 27.

Megbizható helyről azt hallom, hogy a balti flotta parancsnokának jelentése *már megérkezett*, de a hivatalos körök titkolódznak és azt hiresztelik, hogy a kormány még mindig nem kapta meg *Rosdesztvenszky* admirális jelentését. Ennek a titkolódzásnak az az oka, hogy az orosz külügyminisztérium és tengerészeti minisztérium között *igen sulyos konfliktus támadt*. A külügyminisztérium minden áron kerülni akarja a bonyodalmat, hajlandó a hibát megvallani és a követelt kártéritést megfizetni. A tengerészeti minisztérium ennek határozottan *ellene van s ezt az ellenkezését azzal okolja meg*, mert hozzáérkezett jelentések szerint *az angol halászflotta valamiképpen hozzájárult a tévedéshez*. A halogatást ma azzal is igyekeznek megokolni, hogy a balti flotta parancsnoka jelentése a tengerészeti miniszter szempontjából nem elég világos s hogy e miatt a dolog elintézésének elhalasztása kivánatos. A pétervári angol nagykövetnek tudomására juttatták, hogy az orosz kormány nem tudja, mikor fog megérkezni a balti flotta parancsnokának jelentése. Ezzel szemben a nagykövet kijelentette, hogy az orosz kormánynak az angol követelésekre a legközelebbi 3 nap alatt válaszolnia kell. A pétervári angol tengerészeti attasé értesitette kormányát, hogy az orosz hajók figyelmeztetést kaptak a pétervári kormánytól, hogy *őrizkedjenek az angol hajóktól*.

Orosz mentegetődzés.

Vigo, október 27.

Korcheli herceg, az Alexander III. hadihajó tisztje azt beszélte, hogy egy szállitóhajó a hulli vizekre jövet hirtelen számos bárkától körülvéve látta magát, melyeket torpedónaszádoknak tartott. A hajó vészjelet adott. A hajóhad többi része és a páncélosok körülvették az ismeretlen hajókat és elvágták visszavonulásuk utját. Parancsot adtak nekik, hogy tudassák hovavalóságukat, de azok csak avval feleltek, hogy különféle mozdulatokat végeztek. Erre a *tengernagy tüzet vezényelt* és folytatta utját anélkül, hogy nyugtalankodott volna a leadott lövések eredménye felől, azt hivén, hogy Japántól Angliában vásárolt *torpedónaszádokkal van dolga*. Mielőtt az oroszok löttek, *ágyulövés hallatszott az ismeretlen hajók közül*.

Az angol flotta mozgósitása.

Gibraltár, október 27.

A *Victorius, Illustrous* és *Majestic* csatahajók, továbbá a *Lancaster, Theseus* és *Endymion* cirkálók parancsot kaptak, hogy pénteken reggel utnak induljanak. Hir szerint a hajóknak kötelessége a keleti-tengeri orosz hajóhad csatahajóinak mozdulatait kisérni és szemmel tartani, mert ugy vélik, hogy a Jóremény-fok körül mennek Kelet-Ázsiába. A cirkálókról és torpedónaszádokról azt tartják, hogy a Gibraltár-szoroson mennek át, hogy igy kerüljenek a Szuez-csatornába. *Az egész gibraltári torpedónaszádrajt mozgósitották*. A csatornai hajóhad itt szenet vett föl s kiegészitette készleteit és lövószereit. Minden pillanatban kész tengerre indulni. A *Jupiter* és *Hannibal* sorhajók és a Doris cirkáló a gibraltári csatornán kivül tart őrséget. Hir szerint a földközi-tengeri hajóhadat *rövid időn belül idevárják. A hajógyárban nagy a sürgés-forgás.* Még éjjel is dolgoznak. A tengernagyi hivatal érdeklődött a szénszállitóknál hogy most *mennyi szén áll rendelkezésre.*

Parancs Fiuméba.

Fiume, október 27.

A tegnap reggel ideérkezett angol flotta parancsnoka ma délben parancsot kapott, hogy *sürgősen hagyja el a fiumei kikötőt* és Gibraltarban csatlakozzék a flottához, amelynek az a föladata, hogy az orosz flotta ellen tüntessen. E távirati rendelet következtében a *Pionneer* angol torpedó-vadászhajó ma délben hirtelen elhagyta Fiumét, a többi három angol csatahajó ma éjjel tizenkét órakor indul el Fiuméból. A flotta Fiuméből sürgősen Maltába hajózik, ahol majd ujabb parancsot kap. A flotta váratlan elindulása miatt az angolok tiszteletére Fiumében tervezett ünnepségek elmaradnak, igy holnap a szinházban tervezett diszelőadás is. Ma este azonban az angol flotta tisztjei még megjelentek báró *Roszner* kormányzó ebédjén. Délután három órakor a *Venerable* parancsnoki hajón *five o'clock* tea volt, amelyen a fiumei hatóságok fejei is megjelentek. Érdekes, hogy az az angol csatahajó, amelynek Velencéből érkezve a fiumei flottához kellett volna csatlakoznia, már utközben megkapta a parancsot, hogy Maltába induljon s erre megfordult és Malta felé vette utját.

Béke-e vagy háboru?

Berlin, október 27.

Londonból táviratozzák a *Lokalanzeigernek*: Az az egy bizonyos, hogy még ma el kell dőlnie: *béke lesz-e vagy háboru*. A kormány kénytelen lesz a nép hangulatának engedve, erőszakos lépésre szánnia magát, ha az orosz kormány válasza nem fogja a követelések teljesitését megigérni.

Ki *nem* elégitő válasznak fogja tekinteni a brit kormány, ha Pétervárott nem jelentik ki, hogy azonnal meg fogják büntetni a vétkes tiszteket. Ebben valamennyi párt és a sajtó kivétel nélkül egyetért. A lapok ma is egyhangulag hirdetik, hogy ha Oroszország válasza nem érkezik meg a kitüzött időre, akkor becsületbeli kötelesség a *balti hajórajt feltartóztatni* s ha igaz az, hogy *Rosdesztvenszky* a történtekről azt jelentette Pétervárra, hogy azok kikerülhetetlenek voltak, akkor Anglia tartozik követelni a *balti hajóraj parancsnokának elbocsátását*.

London, október 27.

A *hadüzenet feltétlenül be fog következni*, ha Oroszország nem teljesiti a grit kormány valamennyi követelését és első sorban azt, hogy haditövényszék elé állitja a vétkes tiszteket.

London, október 27.

(Reuter.) A kabinet tagjait felszólitották, *legyenek készen az esetre, ha minisztertanács tartása válnék szükségessé*, ami kétségkivül bekövetkezik, mielőtt a kormány végérvényesen határozna az angol-orosz tárgyalások kérdésében. Mig *Lansdowne* és *Benckendorff* a márki lakásán tárgyaltak, a *francia nagykövet* is bejelentette magát ugyanott. Hir szerint holnap délre hivták egybe a minisztertanácsot.

Amerika Oroszország ellen.

Frankfurt, október 27.

Tegnap New-Yorkban *Hay* államtitkár választóinak gyülésén *Depez* feltünést keltő kirohanást intézett Oroszország ellen és a balti flottát bitangul portyázó hajórajnak nevezte, amelynek garázdálkodásai ellen az egész civilizált világnak tiltakoznia kell. Ha Japán már elég vérét ontotta Oroszországnak és a hatalmak fel fognak lépni, akkor az Egyesült-Államok is résen lesznek, hogy a jogrend fennmaradjon.

Ujabb ágyulövések.

Gefle, október 27.

A *Gefleer Tageblatt* a tegnap este ideérkezett, *Helsingforsból* eredő *Aldebaran* nevü gőzös kapitányának következő közlését adja: Pénteken este 10 órakor az Aldebarant *Szkagerrak*ban egy idegen hadihajó, látszólag orosz cirkálóhajó vette üldözőbe és fényszóróval világitotta meg. Majd csökkentette sebességét a hadihajó, elvonult a gőzös mellett és lövést adott, mely kárt nem tett. Az *Aldebaran* fölhuzta lobogóját, de nem állott meg, mire a cirkáló ismét feléje forditotta fényszóróját és golyózáporral árasztotta el a nélkül, hogy egy lövése is talált volna. Az *Aldebaran* kapitánya megállitotta a hajót és legénységével a hajó alsó részeibe menekült, mire az idegen hadihajó a sötétségben eltünt. Az Aldebarannak nem történt baja.

A spanyol vizeken.

Vigo, október 28.

A *Suvarov, Borodino Orel, III. Sándor* hadihajók és az *Amadyr* szállitóhajó tegnap horgonyt vetettek az itteni kikötőben. A tengernagy értesitette a révhatóságokat, hogy hajói meg vannak sérülve, amiért is a hajóhadtól elvált, és nem tudja megmondani, mikorra lesznek a sérülések kijavithatók. Erre a révparancsnok *megtiltotta a flottának a szénfelvételt* és mikor néhány órával később észrevette, hogy az orosz flotta mégis felvesz szenet, *még egyszer megizente a tengernagynak, hogy akár csak egy tonna szenet is berakjon*. A tengernagy erre kijelentette, hogy ha a szenet megvonják tőle, nem hagyhatja el a kikötőt. A révparancsnok erre még egyszer *figyelmeztette az admirálist, hogy szenet nem vehet föl, de a kikötőt mielőbb el kell hagynia*. A tengernagy ekkor azt izente vissza, hogy személyesen akar válaszolni a révparancsnoknak. Amikor a tengernagy a révhatóság épületébe ment, a közönség *lelkesen éljenezte az oroszokat*. Nemsokára azután *a hajóraj ellátta magát a szükséges szénnel.*

Vigo, október 27.

A *Pallas* nevü német gőzösön, melyről azt hitték, hogy szénnel van megrakva, robbanóanyagrakomány van.

Rosdesztvenszky csókja.

Vigo, október 27.

Amikor *Rosdesztvenszky* tengernagy elhagyta a kormányzó palotáját, *egy aggastyán megcsókolta kezét, mire a tengernagy az öreg embert homlokon csókolta*. A hirtelen egybegyült tömeg megéljenezte a tengernagyot, kit szemlátomást meghatott az ováció. A vigoi polgármester a tengernagyhoz a város és a nép nevében üdvözlő levelet intézett és *dicsőséget kivánt a cárnak* és minden jót Oroszországnak.

A mandsuországi harctér.

Pétervár, október 27.

Az orosz távirati ügynökség külön tudósitója jelenti *Mukden*ből mai keltével: Tegnap este tiz órakor Mukdentől délre *ütközet kezdődött*. A japánok előrenyomultak Jerdagu falura, melyet, ugy hirlik, reggelig tartott ütközetben elfoglaltak.

Pétervár, október 27.

Szaharov tábornok mai keletü távirata jelenti: 25-ikén reggel a japánok hadseregünk baloldalán két szomszédos dombról kezdtek tüzelni ezredeink egyikének sáncaira. Egy önkéntes vadászcsapat elüzte az ellenséget a két dombról, de ellenséges ágyutüz miatt az ezred irányában visszavonult. 26-ikán a mandsuországi hadsereg nem ütközött meg az ellenséggel.

Port-Arthur végnapjai.

London, október 27.

A *Daily Telegraph*nak azt táviratozzák Sanghajból, hogy Port-Arthur 25-én *egész*

nap lángban állott. A *Times*nak azt jelentik Tokióból, hogy egy idegen tudósitónak Port-Arthurból 17-ről kelt jelentése szerint a helyőrség *küzdelméből fogy az energia.* Ezért azt hiszik, hogy közeledik az *erősségnek vége.*

Alexejev fölmentése.

Pétervár, október 27.

A hivatalos lap ma *Miklós* cárnak két rendeletét közli. Az első leirat tartalma, amelyen a cár *Alexejev* helytartót sürgős kérésére a keletázsiai csapatok főparancsnoki állásától fölmenti, megegyezik az Alexejev helytartónak 24-én kiadott napiparancsával. A második leiratot a cár *Kuropatkin* tábornokhoz intézi, mint a harctéren levő összes szárazföldi és tengeri haderő főparancsnokához. Ez a rendelet a következő szavakkal végződik: A mandsuországi hadmüveletekben megerősödött tapasztalati alapján azt remélem, hogy a dicsőséges sereg élén megtöri az ellenséges haderők dacosságát és ezzel Oroszországnak biztositja a békét a távol Keleten.

HIREK

Budapest, október 27.

— **BUDAPESTI NAPLÓ. Október 31-én uj előfizetés nyilik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztassanak a megujitásról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.**

— **Kihallgatás a királynál.** A király ma reggel a legjobb egészségben Budapestre érkezett s délelőtt tiz órakor általános kihallgatást adott, amelyen a következők jelentek meg:

Özvegy gróf *Teleki* Sándorné palotahölgy, *Perczel* Dező képviselőházi elnök, *Fabiny* Teofil, *Firczák* Gyula püspök és gróf *Paar* Alajos lovassági tábornok, valóságos belső titkos tanácsosok, gróf *Wedel* Bothó német főkonzul, *Rapaich* Radó államtitkár, *Vajda* Ödön apát, báró *Waldbott* Ödön kamarás, *Papp* Béla altábornagy, *Melczer* Ferenc és *Rohr* Ferenc vezérőrnagyok, *Bacsák* Zsigmond, *Colerus* Emil, *Hanke* Tivadar, *Miscserics* Gergely ezredesek, *Mayor* Miklós alezredes, *Tóth* Gyula főtörzsorvos, *Lányi* Bertalan, báró *Amelin* Viktor és *Szalhmáry* Béla miniszteri tanácsosok, *Schmausz* Endre nyugalmazott főispán, *Bókay* Árpád és *Réczey* Imre udvari tanácsosok, *Klug* Nándor egyetemi tanár, *Daruváry* Géza konzul, *Latinovics* Géza és *Wolfner* Tivadar országgyülési képviselők, *Veigelsberg* Leó szerkesztő, *Weis* Ferenc és *Marcis* Gyula kanonokok, *Tschögl* Gusztáv és *Tschögl* Henrik nagykereskedők, *Bauer* Ottó földbirtokos, *Elek* Lipót és *Walla* József kereskedelmi tanácsosok, *Széll* Kálmán református esperes, dr. *Hübsch* Adolf ügyvéd, *Krileszku* Gyula királyi közjegyző, *Klein* Gyula tőzsdetanácsos, dr. *Schön* Leó és dr. *Zöldy* János megyei főorvosok, dr. *Szontagh* Antal miniszteri segédtitkár, *Weinhardt* Gusztáv királyi tanácsos, *Papp* Melencius plébános, *Nyirák* Lajos és *Meszkó* Imre számtanácsosok, *Malits* Demjén megyei főpénztáros.

— **Bosnyák Zoltán előléptetése.** A király, mint a hivatalos lag mai száma közli, dr. *Bosnyák* Zoltánt, belügyminiszteri titkárt, osztálytanácsossá nevezte ki. Ez az előléptetés széles körben kelt megelégedést, mert mindenében modern felfogásu, kiválóan buzgó munkaerőt juttat szélesebb hatáskörhöz az állam gégezetében. *Bosnyák* Zoltán tudvalevőleg különös előszeretettel szenteli hivatali munkásságát a szociális kérdéseknek, s ez a hajlandósága hozta meg neki tavaly első igaz sikerét is a *Nemzeti Szinházban Sursum Corda* cimü darabjával, amely a széttagolt magyar társadalom legégetőbb sebeit tárta merész kézzel a közönség elé.

— **A darabant testőrség egyenruhája.** A szervezés alatt álló magyar darabant testőrség egyenruhájának tervezésére felkért müvészek: *Benczur* Gyula, *Vágó* Pál és *Nemes* Mihály már elkészitették mintatervezeteiket. A müvészek a kapott utasitásoknak megfelelően a Mátyás király korának, az erdélyi fejedelmek korszakának és a kuruc világnak történelmi hagyományait használták föl. A tervezetek felső helyen most vannak elbirálás alatt.

— **A Poliklinika ambulatóriuma.** A Poliklinika szövetség-utcai uj ambulatóriumának alapkövét ma délelőtt tették le nagy ünnepélyességgel. Az egyesület részéről ott voltak: gróf *Apponyi* Albert elnök, dr. *Lichtenberg* Kornél tanár, alelnök, dr. *Erőss* Gyula igaazgató, dr. *Vas* Bertalan titkár, az intézet főorvosai közül dr. *Török* Lajos, dr. *Stern* Sámuel, dr. *Schwarcz* Arthur, dr. *Terray* Pál, dr. *Baumgarten* Egmont, dr. *Scheffer* Károly, dr. *Felcki* Hugó. A hölgybizottság részéről: *Deutsch* Antalné, a bizottság alelnöke, dr. *Baumgarten* Egmontné, dr. *Schwarcz* Arthurné, dr. *Törökné Delli* Emma, *Elek* Pálné, *Tinschl* Jánosné, *Kramehengs* Ernőné, *Biróné Lánczy* Anna, *Lánczy* Gyuláné. Az igazgató-tanács részéről: dr. *Strasser* Imre, dr. *Neumann* Ármin, *Kőrössy* József, báró *Herczog* Péter, dr. *Kohner* Adolf, báró *Guttmann* Vilmos. A főváros részéről: *Magyarevits* Mladen tiszti főorvos, továbbá *Korb* Flóris, az épület tervezője, *Wellisch* Gyula épitész, *Bánhidi* Aladár müvezető, *Baumgarten* Antal és még számosan. Dr. *Erőss* Gyula igazgató rövid beszéddel üdvözölte a megjelenteket, mire gróf *Apponyi* Albert mondott beszédet.

Miként — ugymond — a főváros magába szivja az ország lakosságát, azonképpen az ország összes részeinek szegényei élvezik ezt az intézményt. Azon reménytől buzditva látok hozzá ennek az épületnek alapkőletételéhez, hogy munkálkodásunk sokkal nagyobb arányban fogja fölébreszteni a közönség érdeklődését, amelyre igen nagy szükség van, hogy a mai kezdeményezés alapjait is elbirjuk. Tegyük hát le alapkövét igénytelen formák között annak az épületnek s buzgó imával kérjük rá isten áldását, hogy szükölködő felebarátainkról meg ne feledkezzék, ott, ahol ilyen segitségre a legnagyobb szükség van.

A beszédet lelkes éljenzés követte. Azután az egyesület vezetői aláirták az alapitó okiratot, amelyet üvegbe zárva, befalaztak az alapkőnek erre a célra üresen hagyott helyébe. A kalapácscsal először gróf *Apponyi* Albert ütött az alapkőre s utána az összes jelenvoltak. A szép ünnepség ezzel véget ért.

— **A tifusz széruma.** *Párisb*ól jelentik, hogy dr. *Chantemesse* az orvos-kongresszus legutóbbi ülésén előadást tartott a tifusz ellen való védekezésről és beszámolt azokról az eredményekről, amelyeket szérumával 1898 óta elért, mikor annak felfedezését Madridban bejelentette. Chantemesse azt mondja, hogy a szérumával kezelt tifusz-betegeknél *a halálozás aránya tizennyolc százalékról négyre szállott alá.* Széruma szerinte feltétlenül hatásos a tifuszszal szemben, de szükséges, hogy a betegségnek még korai stádiumában alkalmazzák, Chantemesse előadását az orvosi körök nagy érdeklődéssel fogadták.

— **A százéves Code Civil.** Ma van száz esztendeje, hogy Napoleon életbeléptette a Code Civilt. A jubileumot nagy ünnepélyekkel ülik meg *Párisb*an. Az ünnepélyek három napig fognak tartani. A magyar kormányt dr. *Nagy* Ferenc egyetemi tanár, országgyülési képviselő, az osztrák kormányt pedig dr. *Schuhmacher* Ferenc osztrák igazságügyminiszteri tanácsos fogja képviselni az ünnepségeken.

— **Diszebéd Kanovics püspöknél.** *Kanovics* Béla Mór józsefvárosi apátplébános ma délben a plébánián huszonnégyteritékü diszebédet adott. Az ebéden résztvettek: *Berzeviczy* Albert miniszter, *Heltay* Ferenc orsz. képviselő, botfai *Hüvös* József udvari tanácsos, *Császár* Jenő, a Józsefvárosi Kör elnöke, *Novák* Sándor alelnök, *Krizsán* Mihály pápai kamarás, dr. *Hainiss* Géza, *Simonovics* Béla, *Thék* Endre, *Bachruch* Károly, *Hanvai* Sándor kerületi elöljáró és a kerület többi vezetőférfiai. Az első felköszöntőt *Kanovics* mondotta vendégeire, majd *Berzeviczy* miniszter szép beszédben éltette a házigazdát, mig *Császár* Jenő a minisztert köszöntötte fel. A társaság késő délutánig a legvidámabb hangulatban maradt együtt.

— **Apponyi és választói.** A jászberényiek egy tiztagu küldöttsége járt ma gróf *Apponyi* Albertnél, hogy üdvözölje amerikai utjából való visszatérése alkalmából. A küldöttség szónoka, *Koncsek* Antal polgármester lelkes szavakkal üdvözölte Apponyit, majd *Apponyi* Albert köszönte meg a szives megemlékezést. A fogadtatás után lakoma volt a Hungária éttermében

— **Magyar nemesség.** A hivatalos lap mai száma királyi kéziratot közöl, amely *Hoffmann* Sámuelnek és *Hoffmann* Vilmosnak, a *Hoffmann* S. és V. budapesti szállitó-cég tagjainak és törvényes utódainak a közgazdaság terén szerzett érdemeinek elismeréseül *vágujhelyi* névvel a magyar nemességet adományozta. A *Hoffmann* S. és V. cég 1873-ban alakult és a magyar kiviteli kereskedelem érdekében kifejtett tevékenységével kiváló szolgálatokat tett a magyar gazdasági érdekeknek.

— **Reformátusok konventje.** Ma délelőtt kezdte meg tanácskozásait az evangélikus reformátusok egyetemes konventje a Lónyay-utcai református gimnázium disztermében. A konventen báró *Bánffy* Dezső főgondnok és *Kun* Bertalan püspök elnököltek. Jelen voltak: *Antal* Gábor, *Bartók* György, *Baksay* Sándor püspökök, gróf *Tisza* István miniszterelnök, *Darányi* Ignác, *Hegedüs* Sándor, gróf *Degenfeld* József, báró *Vay* Béla, *Bernáth* Elemér, *Szilassy* Aladár, *Vécsey* Tamás, *Dókus* Ernő, *Szilády* Áron, *György* Endre és mások.

A tanácskozást *Kun* Bertalan püspök imája vezette be. Ezután *Sass* Béla főjegyző bejelentette *Horthy* István egyházmegyei gondnok és konventi tag elhunytát. Helyét a zsinatelőkészitő egyházalkotmányi albizottságban *Borsos* Jenő tanárral töltötték be. A konventbiróság világi póttagjául *Horthy* István helyébe *Dóczi* Imrét választották meg; a rendkivüli fegyelmi biróság tagjai: *Dávidházy* János és *Dóczi* Imre lettek, akik nyomban letették az esküt. A főjegyző jelentette, hogy a brit és külföldi biblia-társaság százados alapja javára a magyar református egyházaktól és az észak-amerikai hitsorsosoktól összesen 9354 korona 49 fillér gyült be; ezt az összeget már el is küldték Londonba, ahonnét báró *Bánffy* Dezsőhöz meleghangu köszönő-levél érkezett. A konvent a jelentést jóváhagyóan tudomásul vette. Az a 23.000 korona, amelylyel az állam eddig a káplántartási dijhoz hozzájárult, kevésnek bizonyult s ezért a konvent ez összeg fölemelését kérte a vallás- és közoktatásügyi minisztertől. A miniszter a kérelmet kedvezően intézte el s értesitette a konvent elnökét, hogy megfelelő elszámolás után pótlólag 4000 koronát fog utalványozni. A konvent a miniszter válaszát örömmel vette tudomásul. Báró *Bánffy* Dezső elnök jelenti, hogy az 1904. évre szóló államsegélyt, 200.000 koronát fölvették. *Fejes* István az éneküg yi bizottság jelentésének előterjesztésére halasztást kér, amit a konvent meg is ad. Az egyetemes tanügyi bizottság jelentését *Dóczi* Imre terjesztette elő. *Kenessey* Béla a zsinatelőkészitő adóügyi albizottság jelentését mutatta be az adózási reform tárgyában. Előterjesztette a tavalyi konventen elrendelt adatkiegészitést. Inditványozza, hogy az adatokat nyomassák ki s terjesszék a zsinat elé. Gróf *Tisza* István azon a nézeten van, hogy ezek az adatok, ha nem is egészen pontosak, általánosságban hiven tükröztetik vissza a tényleges állapotokat. A kérdés — ugymond — megérett már arra, hogy a zsinat foglalkozhassék vele. Ha az egyház végre határozott állást fog foglalni ebben a kérdésben, akkor semmi akadálya sem lesz többé annak, hogy a kormány a szükséges anyagi támogatást az egyház rendelkezésére bocsássa. (Éljenzés.) *Hegedüs* Sándor és *Antal* Gábor felszólalásai után a konvent hozzájárult az előadói javaslathoz. A tanácskozást holnap folytatják.

— **Az angol hajóraj Fiumében.** A hulli katasztrófa nyomán támadt politikai bonyodalmak miatt a Fiumében vendégeskedő angol hajóraj az éjjel elhagyta kikötővárosunkat. Az angol hajóraj parancsnoka, *Custanze* altengernagy délután 4 órakor thé dansantot adott, melyre mintegy 40-en voltak hivatalosak. A *Venerable* cirkálónak tiz gőzbárkája szállitotta csoportonként a vendégeket a *Venerable* fedélzetére, ahol őket a hajó zenekara fogadta. A kormányzó megérkezése után a párok csakhamar tánczra kerekedtek, mások á gazdagon teritett asztalokhoz ültek. Később kezdetét vette az estély a kormányzói palotában, amely ez alkalomból pazar fényben uszott. Mindössze száz meghivót küldtek szét és a lakosság érdeklődéssel nézte az idegen tisztek és a többi meghivottak felvonulását, akik közt nagy számmal voltak a fiumei asszonyok és leányok. Az angol tisztek közül néhányan az éjjeli elutazás következtében teljesitendő szolgálat miatt elmaradásukat kimentették. Pontban 8 órakor érkezett a kormányzó diszfogatán *Custanze* altengernagy *Páber* angol főkonzul kiséretében. Adott jelre bevonult a társaság az ebédlőbe, mely ez alkalomból felette gazdagon

volt feldiszitve. A délszaki növények között az asztalfövel szemben emelkedett ki ő felsége márvány mellszobra. Az ebéden a kormányzó szép beszédben köszöntötte fel Edvárd királyt, miután rámutatott az ezeréves brit-magyar barátságra és arra a szeretetre, amelylyel az angol királyra Magyarországon is gondoltak, amikor a mult évben találkozott a mi királyunkkal. A hipp-hipp-hurrától többször félbeszakitott beszéd után a 71. gyalogezred zenekara rázenditette a God Save the King angol himnuszt, melyet a társaság állva hallgatott végig.

— **Halálozások.** *Márkus* József nagykikindai királyi albiró tegnapelőtt Budapesten meghalt.

Daróczy Vilmosnét, *Daróczy* Vilmosnak, a Dohányujság szerkesztőjének feleségét ma délután temették a Podmaniczky-utca 1. sz. házból nagy részvét mellett. Dr. *Fényes* Mór megható gyászbeszéde után a kórus gyászdalokat adott elő, mire a koszorukkal megrakott koporsót kivitték az uj temetőbe, ahol örök nyugalomra helyezték a megboldogultat.

Lipsicz Lipótót, az orthodox zsidók központi bizottságának elnökét ma délután temették az Erzsébet-körut gyászházból. Miután *Schiff* Mózes, *Reich* Koppel budapesti, *Blum* berettyóujfalusi és *Silberstein* váczi rabbi elbucsuztatták a halottat, a koporsót kivitték a keleti pályaudvarra. Onnan ma este Abaujszántóra szállitják.

*Bécs*ből táviratozzák, hogy ott ma meghalt *Nitzsche* Ferenc, az aradi helyőrségi törvényszék százados hadbirája.

— **A sikkasztó hitközségi elnök.** *Komárom*ból jelentik, hogy az ottani görög-keleti egyház feljelentésére az ügyészség elrendelte a nyomozást *Krisztonosics* Jenő ellen, aki a hitközségnek 62.000 koronáját elsikkasztotta s azután megszökött. Táviratilag kérte a budapesti államrendőrséget, hogy a megszökött sikkasztó esetleges kézrekeritése iránt a szükséges intézkedéseket megtegye. Megküldte Krisztonosics arcképét is, ezenfelül a fiumei s Európa összes kikötőhatóságait is táviratban értesitette a sikkasztó szökéséről. Krisztonosics dr. *Nagy* komáromi közjegyző irodájában dolgozott másfél év óta, e hó 21-ikén szabadságot kért főnökétől azzal az indokolással, hogy Nagykikindára kell utaznia örökösödési ügyben, de hétfőre visszajön. Hétfőn nem érkezett meg s dr. Nagy nyugtalankodott Krisztonosics eltünése miatt. Ez a nyugtalanság annyival is inkább jogosult volt, mert tudta, hogy a közjegyző-helyettes mint a komáromi görögkeleti hitközség elnöke nagy összegü pénzt fog felvenni a hitközség részére. Ugyanis a község egy épitendő bérházára a nagyszebeni takarékpénztártól vett fel 51.000 korona kölcsönt, amelyet az intézet a komáromi első takarékpénztárhoz utalványozott kifizetés végett. Dr. Nagy a takarékpénztártól tudakolta, hogy Krisztonosics felvette-e a pénzt s azt a felvilágositást kapta, hogy még csütörtökön kifizették neki. Erre aztán feljelentették. Az eddigi nyomozás kideritette, hogy a sikkasztó pénteken délben utazott el Komáromból a délelőtti gyorsvonattal Budapestre. A komáromi rendőrkapitány is ezzel a vonattal jött a fővárosba, az uton beszélt is Krisztonosicsczal. A fővárosba érkezve elváltak egymástól s a sikkasztónak azóta nyoma veszett.

— **A szegények javára.** *Jenner*, a sikkasztó bécsi bankszolga kézrekeritésére tudvalevőleg tekintélyes jutalmat tüztek ki. *Stocker* Adalbert fiumei gépész volt az, aki Jenner nyomára vezette a rendőrséget. *Fiumé*ből most azt jelentik, hogy Stocker a fiumei szegények javára lemondott az őt megilletö *tizezer* koronáról.

— **Az asztalos-szakegylet felfüggesztése.** A Lingel Károly és Fiai asztalos cég munkásai jártak ma a belügyminiszternél, hogy a minapi küldöttséggel szemben megvédjék sztrájkjuk vezetőit. Előadták ezek a munkások, hogy éppen a sztrájk vezetőinek ajánlatára fogadták el a gyáros ajánlatát. Őket soha senki nem terrorizálta és mindig *titkos szavazással* döntöttek a sztrájkot érintő ügyekben; végül kijelentették, hogy az asztalosok szervezetének a sztrájkban semmi része nem volt. A belügyminiszter azt felelte, hogy a terrorizálás kérdésében a rendőrség van hivatva dönteni, az asztalos-szervezetet illetőleg pedig folyik a vizsgálat. E vizsgálat során, úgy látszik, a szakegyesületet terhelő adatok derültek ki, mert ma megjelent az asztalosok szakegyletében a rendőrség kiküldötte és bizonytalan időre *felfüggesztette az egyesület működését.*

— **A nemzetiségi pénzintézetek.** A *Közgazdasági Társaság* mai ülésén *Nemzetiségi pénzintézetek székelyföldi akciója* cimen érdekes felolvasást tartott *Barabás* Endre tanár. Jelen voltak az elnöklő *Kautz* Gyulán kivül *Ghyczy* Béla altábornagy, *Gaál* Jenő és *Halász* Sándor min. tanácsosok, *Hegedüs* Lóránt, *Sándor* József országgyülési képviselők, *Jancsó* Benedek és még számosan.

A felolvasás beszámolt az 1901. és 1902. években Udvarhelymegye eladósodási viszonyairól gyüjtött telekkönyvi adatokról. Mikor 1901-ben az Udvarhelymegyei Székelyegyleti Első Takarékpénztár megbukott, a megye területén 8000 székely családot fenyegetett a pusztulás. A nagy csapás közepette elsőknek tüntek fel a nemzetiségi pénzintézetek, hogy megmentsék a székelyt. A 49 székely község jelzálog-kölcsöne 19 év alatt 4,509.000 koronát tett ki, amiből a nemzetiségi bankokra 1,587.000 korona esett. Eléggé jellemző, hogy csak 7 község volt olyan, amelyek nem vettek igénybe idegen pénzt. Kivánatos volna, hogy az adatgyüjtés tovább folytattassék, legalább a székelyföldre kiterjedőleg, hogy a nemzetiségek aknamunkája kézzelfoghatólag megállapitható és a harc velük a magyar földért sikeresen felvehető legyen.

A nagy tetszéssel fogadott előadáshoz *Sebestyén* Ede szólt hozzá, ismertetvén a magyarországi román pénzintézetek fejlődését.

— **A munkáskérdésekről.** Az Országos Iparegyesület tegnap esti ülésén, amelyen lovag *Falk* Zsigmond elnökölt, *Kunfalvy* Nándor fővárosi épitőmester érdekes felolvasást tartott az aktuális munkáskérdésekről. Kunfalvy a bajok megszüntetését a munkabér-osztályozástól és a munkáslakóházak rendszeresitésétől reméli. Munkástakarékpénztárak és fogyasztószövetkezetek fölállitását ajánlja. Felolvasása végén azt a kivánságot hangoztatta, hogy a munkaadók szervezete egyeztesse össze a munkások érdekeit a munkaadókéval, országosan szervezze a munkát és létesitsen munkaközvetitőket. Kunfalvy felolvasását élénk figyelemmel hallgatta végig a közönség és zajos tapssal honorálta.

— **Harc a magyar kivándorlókért.** *London*ból táviratozzák, hogy az Atlanti oceáni hajóstársaságok képviselői kedd óta folytatják ismét tanácskozásaikat a Cunard Line által megszerzett monopólium miatt beállott ellentétek eloszlatása céljából. A tárgyalások, amelyekben a Cunard Line meghatalmazottain kivül német részről *Ballin* vezérigazgató, a fiumei Adria nevében *Kuranda* és *Frankfurter* igazgatók, továbbá az angol, francia, belga és hollandiai gőzhajós társaságok képviselői vesznek részt, eddig még nem vezettek eredményre.

— **A fogadás vége.** *Sittkei* Sándor rendőr e hó 21-én éjjel a Bercsényi-utcában cirkálva, a töltés mellett lévő árokban egy napszámos külsejü embert talált eszméletlen állapotban. Bevitte a Rókusba, ahol másnap meghalt. Megállapitották, hogy *Czifra* János napszámossal azonos, aki az előtte való nap fogadásból egy liter rumot megivott. Halálát e szerint alkoholmérgezés okozta. A rendőri boncolásnál azonban a holttesten külerőszak nyomait találták az orvosok, miért is most törvényszékileg fogják boncolni.

— **Gyilkos cukrászsegéd.** *Berlin*ből jelentik, hogy néhány héttel ezelőtt meggyilkoltak egy *Wacher* nevü rendőri felügyelet alatt álló leányt. A gyilkosnak nyoma veszett. A rendőrség letartóztatta *Mühlenthaler* Ágost cukrászsegédet, akit a gyilkosság gyanuja terhel.

— **A Művészet- és Művelődés-egyesület kiállitása** iránt nagy az érdeklődés a művészettel foglalkozó nők körében. Az egyesület titkári irodájába naponkint érkeznek bejelentések és kiállitási tárgyak nagy mennyiségben. A beküldési határidő november 1; a művészekből alakult zsüri november 6-án ül össze először. Kiállitásra kerülnek mindazon képző- és iparmüvészeti tárgyak, melyeket a zsüri erre méltóknak itél. Minden küldemény az egyesület helyiségébe, VIII. ker. Horánszky-utca 9. sz. alá cimzendő.

— **Csodagyermek.** *Alsóladiskóczon* egy tizenhatéves anyának fia született, akinek *két törzse* és egy feje van. Az anya is, a csodaszülött is egészséges.

— **Eltünt orvosnövendék.** *Mangor* Oszkár budapesti születésü 19 éves orvosnövendék szüleinek Röck Szilárd-utca 39. számu lakásáról eltünt. A fiatalember ideges és hozzátartozói attól félnek, hogy kárt tett magában. A rendőrség mindenfelé keresi.

— **Nagy ékszerlopás a főpostán.** A főposta épületében tizenkétezer koronás ékszerlopás történt. Elloptak egy Bécsből Budapestre feladott csomagot, amelyben tizenkétezer koronát érő brilliáns fülbevalók voltak. Tegnapelőtt a bécsi *A. Liebmann und Söhne* ékszerkereskedő cég egy kisebb ajánlott csomagot adott fel a bécsi főpostán a budapesti Bachruch A. ékszerkereskedő cég részére. A csomagot, amelynek tartalma nem volt feltüntetve, a főpostán mint egyszerü ajánlott levelet kezelték. A csomag rendesen megérkezett a budapesti postára, itt végigment minden hivatalos osztályon és több ajánlott és pénzes küldeménynyel együtt átadták *Kapatits* Mihály levélhordónak, aki, miután osztályozta a küldeményeket, elindult kézbesitő utjára. Mikor azután a Bachruch cég Váczi-utca 4. számu üzlete elé ért, nagy megdöbbenéssel vette észre, hogy a küldemény elveszett. Az üzletben kérdezte meg a levélhordó, hogy mi volt a csomagban s kiderült, hogy 12.000 korona értékü ékszer. A megrémült levélhordó bejelentette az esetet a főposta-igazgatóságnál, ahol *Siket* Traján tanácsos meginditotta a vizsgálatot s nyomban feljelentést tettek a rendőrségen. A vizsgálatot teljesitő detektivek megállapitották, hogy a 60 éves *Kapatits*nak nagyon sok ellensége van a levélhordók között, merő nem akar nyugdijba menni. Társait ez bosszantotta s valószinü, hogy közülük valamelyik követte el a lopást azért, hogy az öreg levélhordónak kellemetlenséget szerezzen s igy nyugdijazzák. A tolvaj valószinüleg maga sem tudta, hogy mi van a csomagban. Az ellopott hat pár fülbevaló közül a detektivek két párt megtaláltak a Budapesti takarékpénztár és zálogkölcsön részvénytársaságnak a Ferenciek-terén lévő zálogházában, ahol a tolvaj 800 koronáért zálogositotta el. A tolvajnak s a többi ékszernek semmi nyoma sincs. Kapatitsot a postaigazgatóság felfüggesztette állásától és meginditotta ellene a fegyelmi vizsgálatot. Érdekes, hogy az ékszerek feladójának csak ötven korona kárpótlást ad a postaigazgatóság, mert a csomag mint közönséges ajánlott küldemény volt feladva és sem tartalma sem értéke nem volt feltüntetve. A főpostaigazgatóság ebből az alkalomból arra kéri a kereskedelmi minisztert, hogy az ilyen visszaéléseknek törvényrendelkezéssel vessen gátat és minősitse csalásnak, ha a kereskedő, vagy magánfél nem vallja be a küldemény értékét és tartalmát. — Késő éjjel arról értesülünk, hogy a nyomozó detektivek még két pár fülbevalóra ráakadtak. Az egyiket egy zálogházban találták meg, a másikat pedig egy Andrássy-uti bankházban. Kiderült az is, hogy a fülbevalókat egy *előkelően öltözött uriasszony zálogositotta el*, akinek igy része van a lopásban. A detektivek most éjszaka keresik az uriasszonyt, aki a Margit-körúton lakik. Valószinü, hogy az illetőt még az éjszaka letartóztatják.

(x) **Nappal és este** is használhatók a hirneves Kriegner-féle szépitőszerek: az akácia-krém 2 korona, puder 1 korona, szappan 1 korona. Hatásuk biztos, ezért a legrégibb külföldi szépitőszereket is kiszoritják. Kaphatók a Korona-gyógytárban, (Budapest, Kálvin-tér.)

(x) **Cáfolat.** Alaptalan az a rosszakaratu hiresztelés, hogy az *Első Alföldi Cognacgyár r.-t.* nem küldi ingyen bárkinek kivánságára a *Barackhiradót.* Sőt nemcsak hogy küldi, de abban világhirü *barackpálinkájának és barackkognacjának* árát olyan olcsón szabja meg, hogy módjában áll mindenkinek azokból néhány üveggel rögtön megrendelni Kecskemétről.

(x) **Bob-hazhajtó** a legkellemesebb. (10 fill.)

Nyilttér.

Legelegánsabb uri ruhákat
legdivatosabb kiállitásban, valamint előnyös ruha bérletet ajánl
TILLER MÓR és TÁRSA
cs. és kir. udvari szállitó
Budapest, IV. kerület Váczi-utca 35. szám.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

SZINHÁZ, ZENE

** **Vigszinház.** A Vigszinház legközelebbi ujdonsága Meyer-Förster *Diákélet* (Alt-Heidelberg) cimü szinmüve. A szinház egész férfiszemélyzetén kivül nagyszámu kóristát és statisztát is foglalkoztat. A bemutatót szombaton e hó 29-én tartják meg. — Holnap, pénteken a *Végre egyedül* kerül szinre tizenötödször.

** **Soproni szinészet.** Sopronnak október 1-étől ötödfél hónapra terjedő magyar szini évadja van. E jelentékenyen meghosszabbitott szezonra igazgatóul a városi közgyülés ma *Nádasy* József pécsi szinigazgatót választotta meg.

** **Nemzeti Szinház.** *Jászai* Mari az *Elektra* fárasztó szerepét makacs rekedtsége miatt hétfőn nem játszhatja el. Ezért a hétfőre hirdetett *Elektra* helyett Shakespeare *Othelloja* kerül szinre *Szacsvay*val, *P. Márkus* Emiliával, *Gyenessel* és *Mihályfival* a főszerepekben.

** **A kassai szinház bérlete.** Kassa város polgármestere a mai napon tette közzé a szinházpályázatot 1905. október 1-től következő három évre. A feltételek szerint az igazgató köteles 8000 korona biztositékot letenni. A pályázat lejárati ideje november 20-ika. Az igazgató köteles dráma, vigjáték- és operett-előadásokat tartani s 8000 korona évi szubvenciót kap.

A lőcsei fehér asszony.

— *Bemutató előadás a Népszinházban.* —

Budapest, október 27.

Jókai Mór *A lőcsei fehér asszony* cimü regénye öltött ma szinpadi testet a Népszinházban. *Faragó* Jenő vállalkozott arra, hogy Jókai fantáziájának forró hullámait drámai formába szedje s hust és vért próbált kölcsönözni azoknak a káprázatosan ragyogó álmoknak, amelyek a világ egyik legnagyobb regényköltőjének müveiből kisugárzanak.

Maga a költő is, ha olykor-olykor szinpadi hatás okáért belenyult ebbe az ezeregyéjszakai kincshalmazba, nem volt mindig szerencsés. De az, hogy az ő keze van a dologban, sok mindent elfeledtetett. Jókai mindig Jókai maradt. Hanem idegen, még hozzá operettbez szokott kéztől Jókai egy tündérszép regényének dramatizálása merész kisérlet volt.

Milyen repeső boldogság is az, mikor az ember elmerülhet Jókai regényeinek bübájos világába! És különösen *A lőcsei fehér asszony* szivet-lelket megejtő romantikájába belekábulni, milyen pazar élvezet! Korponai Jánosné kalandos élete és a körülötte csoportosuló mozgalmak, titkos folyosók, gombra járó, rejtett fali ajtók, amelyeken keresztül országok dolgát igazitják, a régi hazaszeretetnek szinte maniákus nyilvánulásai és elvetemült hazaárulások, a hősies hitvesi hüség és démoni cselcsapság: — mindezek egy óriási elbeszélő zseni előadásában a legérdekfeszitőbb olvasmánynyá rakódnak össze. A humor szellemes mosolygása, fenséges festői szinektől ékes, szobrászi plasztikával domboritó leirások adogatják át egymásnak a helyet Jókai e regényében.

És hét szinpadi képbe szoritva, mi marad mindebből? Egy csomó homály. Ami magyarázat a regény széles ecsetkezelésében elhelyeződhetik, azt a dráma gyors tempója elsikkasztja, a lappangó következetlenségek, amelyek oly kedves támasztó oszlopai a regeépitésnek, éles szögben válnak ki a szinpadon és a regény összefüggését a dramatizálásnak tömöritő láza szétlyukasztja.

Igy van ez akkor is, ha a szerző maga dramatizálja regényét. És sokszorosan van ugy akkor, ha a regényiró és dramatizáló nem egy személy s a dramatizálót a regény közismert, szinte tradicionális volta feszélyezi abban, hogy drámai szempontok szerint egyes változásokat tegyen.

A mai bemutató előadás hangulatát ez eléggé megmagyarázza. A közönség, még a regénybeli reminiszcenciák mellett is, nem mindenütt értette, mi megy végbe előtte. Korponainé elárulja Lőcsét gyermekének jövője érdekében, de később, mikor labanckézre kerül, hiába kinozzák, hiába kinálnak gyermekének mindenféle cimet és vagyont, nem árulja el, hogy a magyar főurak közül kik esküdtek össze a császár ellen. Inkább a halált választja, semhogy a kuruc vezéreket kiszolgáltasst. A lőcsei fehér asszony démonikus szereplése a deszkák távlatában nem érvényesül és nem tudunk tisztába jönni a körülötte rajzó emberekkel sem.

A nem mindennapi és fölötte költséges kiállitás *Márkus* Géza müvészi tervei nyomán ritka szép külsőségeket nyujt. A lőcsei várat, a Korponalné szobáját, a Krasznahorkai várat, a Jégbarlangot és a többi kép szinét is finom invencióval állitotta össze Márkus Géza. Azok a leirások, amelyek a regényből természetszerüen nem mehettek át a szindarabba, méltó módon elevenednek meg a Márkus Géza diszletterveiben.

Az előadás során a szinház öt uj tagja mutatkozott be. Ezek közül a legkényesebb föladat *Székely* Irénnek, a cimszerep alakitójának jutott. Énekesnőnek szerződött és beköszöntöül drámai szerepet kellett játszania. Föladatát igyekezettel oldotta meg. *Abelovszky* Margit egy erőteljes kitöréssel tünt föl. A többi szerepet *Szirmai, Doktor* János, *Lubinszky, Füredy, Gazdy* Aranka játszották. A leghatásosabb az előadáson az a tabló volt, amely a harmadik kép után Jókai szellemét dicsőitette. Félkörben a szereplők, közepütt virágdiszben a költő mellszobra. A közönség hálás kegyelettel áldozott Jókai emlékezetének.

(B—y.)

IRODALOM

O **Zsoldos László elbeszéléskötete.** Ez a második *(Egy kosár szamóca és más elbeszélések).* Pedig már vagy tiz éve ir a nyilvánosságnak *Zsoldos* László. Egész az elején egy kis verseskönyvet bocsátott ki, aztán állott elő elbeszélésekkel. Csak ugy a maga szakállára, mint szerény kezdő s külsejére nem is lett abból kötet, inkább csak egy sárga kis füzet. Lehet, hogy ez az igénytelenség is okozta, hogy kevesebbet törödtek vele, mint amennyit megérdemelt volna tán. Azóta tulságosan nem sietett uj könyvvel. Irt elég elbeszélést, de nem ontotta őket felületesen, közben politikai cikkirásra is kapott s ezekben a cikkekben ugyancsak merészen, keményen vagdalkozik. Hanem mikor fölveszi az elbeszélő-kabátot, akkor egyszerre csak csöndes fiu lesz belőle, öreg filozófus és a legmelegebb elbeszélő egy személyben. Éppen most, borongós őszre, kellemesen fütött, meghitt szobába való ez a könyv, amelyen valami okos rezignációnak a bágyadtan derüs melankóliája, valami bizarrul kellemes mesemondó tónus ömlik el. A legtöbbször is meseformában és hangon beszél Zsoldos László, de a valóság dolgairól s jobban megérteti velünk az igazságait, mint akárhány társa, aki a realizmus vaskos ecsetjével nyers és véres szineit rakja fel. Eredeti mesemondása közben szinte észrevétlenül hullajtja el gondolatait és ötleteit, amelyek meglepő, hirtelen villanásukkal egyszerre megnyitják az agyat és a lelket az élet igazságainak. Nem különböztetjük meg az elegánsan kiállitott tekintélyes kötet egyes darabjait, ugy is elolvassa mindannyiát az, aki beléjük fog. Egyet közülök tárcarovatunkban mutatunk be. *(H—ó.)*

O **A Magyar Földrajzi Társaság** ma este az egyetem központi épületében felolvasó-ülést tartott *Erődy* Béla elnöklete alatt. Elsőnek *Lathwesen* Gyula tanitó tartott figyelemre méltó felolvasást a földrajznak rajzoltató ismertetéséről. Azután dr. *Cholnoky* Jenő a Társaság tudományos bizottságának jövendő munkaköréről beszélt. A bizottság most befejezi a Balaton tudományos tanulmányozását és *Cholnoky* azt ajánlja, hogy most az Alföldet kellene tanulmányozni.

SPORT

.·. **Bécsi lóversenyek.** A bécsi októberi meeting 7-ik napjának programmján főszámul a Nagy bucsu-handicap 10.000 koronás dija szerepelt. A 2000 méteres futásban 13 ló vett részt s az utóbbi időben erősen javult Vergissmeinnicht könnyen győzött Viribus unitis ellen, Vaduz 3-ik. Felemlitésre érdemes még Sphinxnek a gátversenyben 81½ kiló alatt kivivott győzelme, továbbá az ujonc Hadrián nyerése, mely arról tesz bizonyságot, hogy e kétéves a jövő évben nagyobb tettekre is lesz hivatva. A részletes eredmény a következő:

I. *Gátverseny.* Dij 3000 korona. Távolság 3200 méter. Mautner V. *Sphinxje* (Rosack) első, Dreher A. Testája (Huxtable) második, Le Plat J. Heimchenje (Fürst) harmadik. Totalizatör: 10:23.

II. *Nyeretlen kétévesek versenye.* Dij 3000 korona. Távolság 1200 méter. Krausz L. *Hadriánja* (Lewis) első, Mravik P. Rézije második, Dreher A. Ebenzweierje (Cleminson) harmadik, azután Prince de Galles, Trinidad, Sagloba, Lancer. Totalizatör: 10:18. Helyrefogadások: I. 50: 61. II. 50:66. III: 50:68.

III. *Nagy bucsu-handicap.* Dij 10.000 korona. Távolság 2000 méter. Báró Königswarter H. *Vergissmeinnichtje* (Barton) első, Krausz L. Viribus Unitise (Taral) második, Dreher A. Vaduza (Cleminson) harmadik, azután Gazette, Negomglen, Futótüz, Scoronconcolo, Vadör, Mindjárt, Paprika, Merry Ágnes, Galante, Darling. Totalizatör: 10:59. Helyrefogadások: I. 50:208. II. 50: 313. III. 50:157.

IV. *Kétévesek eladóversenye.* Dij 2000 korona. Távolság 1000 méter. Györgyei M. *Itoja* (Taral) első, Boross J. Virgonca (Barton) második, Petanovits J. Sáfárja (Lewis) harmadik, azután Princess Aura, Szt.-Gellért, Kitty, Kapor, Do, Benilla, Huncut, Mary. Totalizatör: 10:66. Helyrefogadások: I. 50:122. II. 50:139. III. 50:84.

V. *Eladóverseny.* Dij 2000 korona. Távolság 1000 méter. Péchy A. *Fritturája* (Fetting) első, gróf Batthyány E. Rendetlenje (Krousil) második, gróf Degenfeld I. Royal Flusha (Bonta) harmadik, azután Columbia. Totalizatör: 10:51. Helyrefogadások: I. 50:80. II. 50:69.

VI. *Akadályverseny.* Dij 3000 korona. Távolság 4000 méter. Mr. Field *Hastrmannja* (Kapusek) első, Mautner V. Tokaja (Slinn) második. Totalizatör: 10:23.

VII. *Kétévesek handicapja.* Dij 2000 korona. Távolság 900 méter. Somosi ménes *Nyári belyárja* (Janek) első, Rohonczy G. Kacérlánya (Pretzner) második, Müller E. Forrása (Bulford) harmadik, azután Coma berenice, Play or pay, Tigra, Önkéntes ur, Nem bánom, Immortelle, Fairy. Totalizatör: 10:28. Helyrefogadások: I. 50:78. II. 50:113. III. 50:234.

TÖRVÉNYSZÉK

§§ **Elitélt oláh hirlapiró.** *Nagyváradról* táviratozzák: Az itteni esküdtszék ma késő este hozott itéletet *Boku* Xavér román hirlapiró ügyében, aki az aradi *Tribunában* megjelent cikke miatt nemzetiség elleni izgatásért került a törvényszék elé. Az esküdtszék Bokut nemzetiség elleni izgatásban bünösnek találta és *három havi fogházra itélte.* Holnap az esküdtszék *Boku* Xavért egy másik cikke miatt vonja felelősségre.

§§ **Megszökött a tárgyalóteremből.** *Homola* Antal cipészsegéd a télen felfeszitette lakásadónőjének a zárt ládáját 's onnan egy téliakabátot ellopott. A betöréssel egybekötött kabátlopást ma tárgyalta *Cseke* biró elnöklete alatt a büntetőtörvényszék. A panaszos *Nagy* Ida takaritónő azonban nem jelent meg s e miatt a törvényszék el akarta rendelni s tárgyalás elhalasztását.

— Bocsánat — szólt most a vádlott — sziveskedjenek a tárgyalást megtartani, mert el akarok utazni Amerikába.

Az ügyész erre a szokatlan kijelentésre, kérte a vádlottnak vizsgálati fogságba helyezését, annál is inkább, mert már a bünvádi eljárás során egyszer szökési kisérletet tett.

A biróság azonban *Förster* Gyula védő felszólalása után nem tartóztatta le a vádlottat, ellenben elrendelte, hogy a tárgyalást még ma megtartja, s arra a panaszos takaritónőt, egy törvényszéki szolga utján sürgősen beidézte.

Másfélóra mulva a szolga megérkezett a takaritónővel.

— Hol van a vádlott? — kérdé az elnöklő biró.

Homolát azonban nem lehetett most előkeriteni. A szünet alatt a vádlott megszökött a tárgyalóteremből. A biróság most már helyt adott az ügyész megismételt kérelmének, s elrendelte az Amerikába készülő vádlott körözését és letartóztását.

§§ **Fölmentett kereskedő.** *Kohn* Jakabnak néhány évvel ezelőtt nagy edénykereskedése volt Bécsben. A virágzó üzlet azonban hirtelen tönkrement és Kohn, miután fióküzletét sógorának potom áron eladta, hitelezői elől Budapestre menekült. Ezek azonban itt is rátaláltak és csalárd bukás cimén följelentést tettek Kohn ellen. Ma tárgyalta ezt az ügyet

Oláh biró elnöklete alatt a budapesti büntetőtörvényszék. A vádlott azzal védekezett, hogy az eladott fióküzlet nem ért többet, mint amennyiért a sógorának eladta s igy nem lehet vádolni azzal, hogy hitelezői elől a kielégitési alapot elvonta. A biróság a védekezést — miután a tárgyalás folyamán nem cáfolták meg — elfogadta és a vádlott kereskedőt felmentette. Az ügyész felebbezést jelentett be.

§§ **Talált hamispénzek.** Ez év tavaszán és nyarán rendkivül sok hamis *egykoronás* s *husz- és tizfilléres* került forgalomba. A rendőrség hosszas nyomozás után kideritette, hogy ezeket a hamisitványokat *Wittenberg* József ügynök házilag állitja elő. A házkutatás alkalmával egész csomó ólmot, gipszöntvényt és hamisitványt találtak nála. A mai tárgyaláson Wittenberg sehogy sem akart beismerő vallomást tenni. Azt mondta, hogy a nála talált holmit mind találta. A biróság Wittenberget *6 havi fogházra* itélte. Az itélet ellen az ügyész és vádlott felebbeztek.

Legujabb.

A hulli csata.

London, október 27.

Délután *Balfour* miniszterelnök lakásán értekezlet volt, amelyen Salisbury államtanácsos, titkos pecsétőr, Lansdowne külügyminiszter és Melbourne, az admiralitás első lordja vett részt.

London, október 27.

A *Daily Mail*nak mai hirével szemben, hogy *Anglia* ultimátumot terjesztett az orosz kormány elé és azt kivánja, hogy követeléseit ma délutánig teljesitsék, a Reuter-ügynökség ugy értesül, hogy ultimátumról szó sincs.

Roszdesztvenszky jelentése.

London, október 27.

(Reuter.) Lansdowne külügyminiszterhez ma részletes jelentés érkezett *Rosdesztvenszky* tengernagytól a halászbárka-hajóraj ellen intézett támadásról.

A jelentés azt mondja, hogy a halászbárkákra sohasem tüzeltek szándékosan. Ha egy eltévedt golyó egyik-másik bárkát talált, ugy ez tiszta véletlen volt. A halászbárka-flotillában volt két gyorsjáratu gőzös, amely *torpedónaszádhoz hasonlitott*, ezeket vették észre az orosz tisztek. A *tengernagy* arra a következtetésre jutott, hogy ezek japán hajók és azt hitte, hogy hajóraja erre a két hajóra tüzelt. A tengernagy határozottan tagadja, hogy egy orosz hadihajó visszamaradt és hogy ez nem engedte le mentőcsónakjait, hogy a sebesülteknek segitséget nyujtsanak. Tisztjei egyáltalában nem tudták, hogy a halászbárkák egyikét egy lövés érte. A tengernagy ugy a saját, mint a flotta nevében sajnálkozásának ad kifejezést a fölött, hogy egy halászbárka is kárt szenvedett és hogy emberek is áldozatul estek. Végül hozzáteszi, hogy az a két hajó, amelyre tüzeltek, *határozottan hadihajó-tipusu volt.*

Az elégtétel.

London, október 27.

A *Reuter*-ügynökségnek jelentik *Berlin*ből előkelő orosz forrásból: Azt hiszik, hogy az orosz kormánynak az angol jegyzékre adandó válaszát *haladéktalanul* be fogják mutatni. Az orosz kormány ebben a válaszban ki fogja jelenteni, hogy *kész kártérítést fizetni és sajnálkozásának kifejezést adni.* Nehézséget okoz az angol kormánynak a *vétkes orosz tisztek megbüntetésére* vonatkozó kérése. Az orosz tengerészeti hatóságok mindenesetre *megfelelően meg fogják büntetni a vétkes orosz tiszteket,* hanem az orosz álláspont az, hogy az orosz tisztek ellen megindítandó eljárásnak az *orosz kormány iniciativájára kellett megindulnia* és hogy egy idegen kormánynak az a követelése, hogy Oroszország büntesse meg saját tisztjeit, az orosz cár szuverén hatalmának megsértését jelenti.

Pétervár, október 27.

A *Novosti* cimü lap szintén gyüjtést rendezett a balti hajóraj támadása által megsebesült angol halászok számára. Azt hiszik, hogy a többi lap is ugyanezt fogja tenni.

Az angol flotta mozgósitása.

Páris, október 27.

A *Havas*-ügynökség jelenti *Máltá*ból: Az angol középtengeri hajóraj egy része váratlanul ideérkezett és további parancsra vár. Azt hiszik, hogy a hajók holnap reggel Gibraltárba mennek.

Fiume, október 27.

Az angol középtengeri flotta négy hadihajója 11 óra 30 perckor elhagyta *Fiumét.*

Az áldozatok temetése.

Hull, október 27.

Ma délután két órakor temették el ünnepélyesen az Északi tengeren történt eseménynél áldozatul esett halászokat, akiknek holttestét idehozták. A közönség élénken adott kifejezést az áldozatok iránt érzett részvétének és az orosz flotta eljárása feletti rosszalásának.

Francia közvetités.

Páris, október 27.

A *Temps*nek jelentik *London*ból, hogy az ottani francia nagykövet az angol külügyminiszternek fölajánlotta a francia kormány szolgálatait az angol-orosz viszály kiegyenlitésére, amennyiben az a francia kormány szolgálatait a kérdés gyors megoldása szempontjából hasznosaknak tartja.

Egy eltünt orosz csapat.

Pétervár, október 27.

A *Brsevije Vjedomosti* levelezője táviratozza *Mukden*ből tegnapról: Hiteles jelentéseket kaptam *Kosakovszki* tábornok csapatáról, amely a legszélső jobb szárnyunkon végez hadmüveleteket. A csapat e hó 4-én az általános előnyomulással egyidejüleg vonult előre. *Ahangora* községbe érkezve, a hunhuzok ellenállására akadt. Néhány komolyabb összeütközés után csapatunk elüzte a hunhuzokat és Saobige falu mellett Jantaitól délre összpontosult, ahol a japánoknak nagy élelmi készletei vannak, amelyek a Hunhon Mukdenbe akarnak szállitani, mihelyt ezt elfoglalják. *Kosakovszki* tábornok megtudta, hogy Saobiget 4000 gyalogos ágyukkal és 3000 jól fegyverzett hunhuz Tulissan és Falengo ismert főnökök vezérlete alatt, akik japán szolgálatban állanak, megszállva tartja. A csapat tehát a Saho melletti nagy harcok kezdetén messze délre vonult elő és a japán hadsereg háta mögött csatározott. Mikor a japánok a Saho melletti állásaikat megtartották, az oly messzire előrevonult csapat nem maradhatott meg immár veszélyeztetett állásában. Jelenleg nem tudni, hogy *Kosakovszki csapata hol van.*

Mukden, október 27.

(Reuter.) Az éjjel a *Saho* északi partján Mukdentől délre tüzérharc volt. Az éj folyamán erős ágyutüzelés volt hallható, amely ma napközben is tovább foly. A támadás az oroszok részéről észlelhető.

Pétervár, október 27.

Miklós cár napiparancsban elrendelte, hogy az önkéntes hajóraj *Smolensk* és *Petersburg* nevü gőzöseit, cirkálók gyanánt oszszák be a hajórajba. A Smolensk *Rion*, a Petersburg a *Dnyeper* nevet kapta.

TÁVIRATOK

Koerber tárgyalásai.

Bécs, október 27. A német pártok vezéreinek mai tanácskozásán a német-nemzeti miniszter kinevezésének kérdése is szóba került a cseh nemzetiségi miniszter kinevezésének ellensulyozására. *Koerber* miniszterelnök kijelentette, hogy ez ellen nincsen kifogása, ha valamennyi német párt konkrét megállapodásra tud jutni.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, október 27. A *(Budapesti Napló* telefonjelentése.) Eladatott *buza*, tiszavidéki 10.70—11.20 K. *Rozs* 7.90—8.05 K. *Árpa* 8.80—9.05 K. *Tengeri* 7.75—7.90 K. *Cinquantin* 8.25—8.75 K. *Zab* 7.15—7.65 K.

Frankfurt, okt. 27. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) Árfolyamok májusra. *Esti forgalom.* Osztrák hitelrészvény 209.60. Osztrák-magyar államvasut —.—. Déli vasut 17.50. Német bank —.—. Disconto 193.—. Drezdai bank 153.—. Berlini kereskedelmi bank —.—. Gelsenkircheni 227.—. Harpeni 214.—. Laura-kohó 250.60. Olasz járadék —.—. Hibernia —.—. Az irányzat gyenge.

Berlin, okt. 27. *(Esti forgalom.)* 4%-os magyar aranyjáradék —.—. Magyar koronajáradék —.—. Osztrák hitelrészvény 210.60. Osztrák-magyar államvasut 141.10. Déli vasut 17.25. Északnyugati vasut —.—. Elbavölgyi vasut —.—. Osztrák bankjegy készpénz —.—. Buhstiehradi —.—. Orosz bankjegy 216.—. (Ultimo.) Lombard —.—.

New-York, okt. 27. *(Terménytőzsde.) (Zárlat.) Gyapot:* New-Yorkban helyben 9.90 (10.05). Okt.-re 9.42 (9.52). Jan.-ra 9.66 (9.75). New-Orleansban helyben 9.1/2 (9.3/16). — *Petróleum:* Stand white New-Yorkban 7.95 (7.95). Stand white Philadelphiában 7.90 (7.90). Raffined in Cases 10.65 (10.65). Credit Balances at Oil City 1.56 (1.56). — *Zsir:* Western steam 7.60 (7.60). Rohe és Brothers 7.85 (7.85). *Tengeri* irányzata állandó. — Okt.-re —.— (—.—). — Dec.-re 57.3/4 (57.1/2). — Máj.-ra 52.— (51.3/4). — *Buza* irányzata állandó. — Piros őszi helyben 121.3/8 (120.7/8). Okt.-re —.— (—.—). Dec.-re 118.3/8 (117.7/8). — Máj.-ra 113.7/8 (113.3/8). — Juliusra —.— (—.—). — Gabona szállitási dija Liverpoolba 1.— (1.—). — *Kávé:* fair Rio 7. sz 8.3/8 (8.3/8). Okt.-re 6.50 (6.50). Jan.-ra 6.75 (6.65). *Liszt:* Spring Wheat clears 4.15 (4.15). — *Cukor:* 3.3/4—.——.— (3.3/4). — *Ón:* 28.75—29.10 (28.50—29.—). — *Réz:* 13.37—13.62 (13.37—13.50). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelentik.)

Chicago, október 27. *(Terménytőzsde.) (Zárlat.) Buza* irányzata állandó. Okt.-re 113.1/4 (112.7/8). Dec. 114.1/4 (113.7/8). — *Tengeri* irányzata állandó. — Okt.-re 54.— (54.—). — *Zsir:* Okt.-re 7.15 (7.10). jan.-ra 7.15 (7.12). — *Szalonna* short clear 8.43 (8.40). — *Sertéshus:* Jan.-ra 10.90 (10.85). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Napirend.

Naptár: Péntek, október 28. — Római-katholikus: Simon és Jud. — Protestáns: Sim. és Jud. — Görög-orosz (október 15.): Lucián. — Zsidó: March. 19. — Nap kél: 6 óra 23 perckor. — Nyugszik: 4 óra 32 perckor. — Hold kél: 7 óra 34 perckor este. — Nyugszik 9 óra 58 perckor délelőtt.

KÖZGAZDASÁG

Az Osztrák-magyar bank főtanácsának mai ülésén, mint *Bécs*ből jelentik, a vezérürkár részletes jelentést tett a pénzpiac és a bank állásáról és jelentését helyeslőleg vették tudomásul. Tekintettel a bank kedvező állására, a főtanács nem talált okot a kamatláb felemelésének elhatározására.

Sertés-konzumvásári jelentés. (A székesfővárosi sertésvásár és közvágóhid intézősége.) Október 27-én. Fölhajtás összege 889 db sertés, 50 darab süldő, — drb malac. Előző napi eladatlan maradvány 242 darab sertés, 116 darab süldő, — db malac, összesen 1231 darab sertés, 166 darab süldő, — darab malac. — Eladatott 744 darab sertés, 23 darab süldő, — darab malac. Eladatlan maradvány 382 darab sertés, 143 darab süldő, — db malac. A vásár irányzata közepes. Az árak emelkedtek. — Következő árak jegyeztettek: Zsirsertés: Öreg I. r. 350 kilogrammon felül 90—93 K.-ig, II. rendü 280—350 kilogrammig ——— fillérig, II. rendü selejtezett ——— fillérig, kanló ——— fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül 93—95 fillérig, fiatal közép 220—300 kilogrammig 85—93 fillérig, fiatal könnyü 220 kilogrammig 82—88 fillérig, süldő ——— fillérig, malac ——— fillérig. Hussertés: nehéz 300 kilogrammon felül ——76 fillérig, könnyü 140—300 kilogrammig 72—— fillérig, süldő 76—86 fillérig, malac 40 kilogrammig ——— fillér. Árak minden levonás nélkül, kilogrammonkint, élősulyban érténdők.

Bécsi szurómarhavásár. Október 27-én. (Saját tudósitónk telefonjelentése.) A mai vásárra felhoztak: 3474 darab borjut, 2149 darab élő sertést, 2119 levágott sertést, — darab élő juhot, 778 darab levágott juhot, 177 darab bárányt.

Eladási árak: Élő borju ——— fill. elsőrendü 88—112 fill., kiv. ——— fill., levágott borju 84—96 fill., legelsőrendü — fill., legeleje 116—124 fill., élő juh 36—49 fillér, elsőrendü ——— fill., legelsőrendü ——— fillér, kivételesen ——— fill., szirsertés ——— fill., fiatal sertés ——— fillér, kivételesen — fillér., levágott nehés sertés 88——110 fillér, kivételesen — fillér, husra hizlalt ——— fillér, zsirra hizlalt sertés ——— fill., könnyü sertés 110—114 fillér, elsőrendü süldő ——— fillér, levágott juh 56—90 fillér, bosnyák silányabb sertések ——— fillér, kilogrammonként. Bárány 10—25 K., kivételesen ——— korona páronként.

A budapesti gabonatőzsde.

Budapest, október 27.

A készáru-forgalom ma is rendkivüli gyenge volt; mérsékelt kinálat és korlátolt kereslet mellett 5000 métermázsa buza kelt el alig tartott árakon. A többi cikkek iránya teljesen változatlan maradt.

Eladatott:

Buza. Tiszaviděki: 500 mm. 81 k. 10 K. 45 f., 130 mm. 81·5 k. 10 K. 40 f., 100 mm. 80·5 k. 10 K. 40 f., 100 mm. 80·5 k. 10 K. 35 f., 100 mm. 80·5 k. 10 K. 30 f., 100 mm. 80·5 k. 10 K. 25 f. felső sárga, 300 mm. 80 k. 10 K. 35 f., 100 mm. 80 k. 10 K. 42½ f., 100 mm. 80 k. 10 K. 35 f., 200 mm. 80 k. 10 K. 30 f. felső, 200 mm. 80 k. 10 K. 20 f. felső.

Fehérmegyei: 100 mm. 89·5 k. 10 K. 30 f.

Felsőmagyarországi: 500 mm. 80 k. 10 K. 35 f., 70 mm. 79 k. 9 K. 45 f. hibás, 100 mm. 78 k. 9 K. 90 f.

Tiszaviděki: 100 mm. 79·5 k. 10 K. 35 f., 100 mm. 79·5 k. 10 K. 20 f. felső sárga, 100 mm. 79 k. 10 K. 10 f.

Mind három hónapra.

Rozs: 500 mm. 7 K. 50 f., 100 mm. 7 K. 47½ f., 100 mm. 7 K. 40 f. paritásra, 150 mm. 7 K. 32½ f.

Zab: 100 mm. 7 K. 25 f., 10 mm. 7 K. 17½ f., 200 mm. 7 K. — f., 100 mm. 7 K. — f.

Tengeri: 200 mm. 7 K. 50 f., 400 mm. 7 K. 50 f., 200 mm. 7 K. 47½ f., 100 mm. 7 K. 42½ f., 100 mm. 7 K. 45 f., 200 mm. 7 K. 40 f. kocsira rakva.

Lucerna: 100 mm. 52 K. — f.

Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint, készpénzben és kilogrammonkint.

Buza	Kiloa	50 kilogramm ára K.-tól	K.-ig	Kiloa	50 kilogramm ára K.-tól	K.-ig
Tiszaviděki	77	10.—	10.10	79	—.—	—.—
„	78	10.10	10.20	80	10.25	10.40
„	79	10.20	10.30	81	10.45	10.50
Fehérmegyei	77	10.—	10.10	79	—.—	—.—
„	78	10.05	10.15	80	10.20	10.35
„	79	10.15	10.25	81	—.—	—.—
Pestviděki	77	10.—	10.10	79	—.—	—.—
„	78	10.05	10.15	80	10.20	10.30
„	79	10.15	10.25	81	10.30	10.40
Bánsági	77	9.95	10.—	79	—.—	—.—
„	78	10.05	10.15	80	10.25	10.35
„	79	10.15	10.25	81	—.—	—.—
Bácskai	76	9·95	10.05	79	—.—	—.—
„	77	10.05	10.15	80	—.—	—.—
„	78	10.10	10.25	81	—.—	—.—
Szerb	79	—.—	—.—	81	—.—	—.—

Egyéb gabonanemüek			50 kilogramm ára K.-tól	K.-ig
Rozs	uj	elsőrendü	7.55	7.65
„	„	középminőségü	7.45	7.55
Árpa	„	takarmányárú, I. r.	7.35	7.55
„	„	másodrendü	7.25	7.35
Kalocs	„	—	—.—	—.—
Zab	„	elsőrendü	7.05	7.30
„	„	középminőségü	—.—	—.—
Tengeri		belföldi ó	—.—	—.—
„	„	belföldi uj	7.55	7.50
„	ó	fehér	—.—	—.—
„	uj	román vagy bolgár	—.—	—.—
„	„	cinquantin	—.—	—.—
Repce	„	káposzta	11.25	11.50

A határidőüzlet folyamán a következő kötések történtek:

Áprilisi buza (1905)	10.33—10.34—10.27
Áprilisi rozs (1905)	7.87— 7.98— 7.92
Áprilisi zab (1905)	7.20— 7.21
Májusi tengeri (1905)	7.40— 7.42— 7.41

Déli egy órakor a következő záróárakat állapitották meg hivatalosan a tőzsdén:

Buza áprilisra (1905.)	10.26—10.28
Áprilisi rozs (1905)	7.91— 7.92
Áprilisi zab (1905)	7.19— 7.20
Májusi tengeri (1905)	7.41— 7.42

Délután fél 5 órakor zárul:

Áprilisi buza (1905)	10.36—10.37
Áprilisi rozs (1905)	7.90— 7.91
Áprilisi zab (1905)	7.22— 7.23
Májusi tengeri (1905)	7.43— 7.44

A budapesti értéktőzsde.

A mai tőzsde az angol-orosz incidens és arbitrász-eladások következtében nyomott volt és különösen osztrák-magyar államvasuti részvények hanyatlottak. Zárlat felé nyugodt forgalom mellett javultak az árfolyamok.

Valuta és ércáru változatlan.

Előtőzsde. Gyengült. Osztrák hitelrészvény 674.50—672.25. Magyar hitelrészvény 786.—— 78.375. Osztrák-magyar államvasut 662.—— 657.50. Rimamurányi vasmü 529.75 korona.

Déli tőzsde. Javult. Osztrák hitelrészvény 672.50—672.75. Magyar hitelrészvény 783.50—784.—. Osztrák-magyar államvasut 657.50—659.—. Rimamurányi vasmü 528.50—529.75. Jelzálogbank 515.50—516.—. Közuti vaspálya 577.——577.25. Városi villamos vasut részvény 336.——337.—. Magyar koronajáradék 98.—— 98.02½ korona.

A helyi értékek piaca szilárdult. Köttetett: Hazai bank r. t. 216.—. Magyar kereskedelmi r. t. 563.——566.—. Kőszénbánya és téglagyár 490.—. Magyar Aszfalt 182.——185.—. Adria tengerhajózási részvénytársaság 467.50—469.—. Erzsébet szanatórium-sorsjegy 8.50—8.52½ korona.

A prémiumüzletben dijbiztositásokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 7.—8.— korona, 8 napra 15—17 korona, 1904. október hó végére 27—29 korona.

Utőtőzsde. A 4 órai zárlatkor maradt: Osztrák hitelrészvény 670.25. Magyar hitelrészvény 782.75. Leszámitolóbank 457.50. Rimamurányi vasmü 529.—. Osztrák-magyar államvasut 657.25. Közuti vaspálya 577.—. Városi villamos-vasut 336.— korona.

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Államadósság.

a) Magyar államadósság.

	Pénz	Áru		Pénz	Áru
Aranyj. med. nov.-re	119.—	119.50	1870. áll. ny.-k. 200 K.-ás	210.50	215.50
Koronajáradék	98.—	98.40	Magy. földtehermt.	98.10	99.10
Koronaj. ultim. nov.-re	98.—	98.10	Horv.-szl. jelz. földv. kötv.	96.50	99.50
Koronaj. 3½%	88.75	89.25	Tiszai nyer.-kölcs. 200 K.	163.—	166.—
Vaskapu-köl.	82.75	83.75			

b) Osztrák államadósság.

Koronaj. máj.—nov.	99.50	100.—	Papirj. feb.—aug.	99.50	100.—
			Koronaj.	99.75	100.25

c) Egyéb nyilvános kölcsönök.

Budapest főv. 1897. 4% köl.	96.25	97.—	Temes-Bégatársulat 4%	97.—	98.—

Bankok.

Angol-osztrák bank	281.—	283.—	M. jelz. hitelb.	—.—	—.—
			Ugyanaz nov. med.	515.50	516.—
Első magyar iparbank	544.—	548.—	M. kereск. r.-t.	562.—	564.—
Fiumei hitelb.	126.—	128.—	M. leszám. bank	—.—	—.—
Hazai bank	215.—	217.—	U. okt. med.	457.50	458.50
Hermes m. ált. váltótársl. r.-t.	238.—	238.—	M. tkp. közp. jelzálogb.	1040.—	1070.—
Magyar hitelb.	—.—	—.—	Osztr. hitelb.	—.—	—.—
Ugyanaz nov. med.	783.50	784.—	Ugy. nov. ult.	672.—	672.50
			Oszt.-magy. b.	1635.—	1645.—
M. agr. és járb.	465.—	—.—	Pesti m. kereskedelmi bank	2850.—	2865.—
			Osztályzj. r.-t.	1820.—	1870.—

Takarékpénztárak.

Belvárosi	226.—	228.—	Magy. ált. tkp.	612.—	620.—
Bpesti III. ker.	200.—	220.—	Orsz. közp.	1700.—	1720.—
Bpest-Erzsébv.	212.—	220.—	Pesti hazai	16200.—	16300.—
Bpesti tkp. és orsz. zálogk.	432.—	438.—	Ugy. tul. jog.	—.—	—.—
			Ugy. intorim	8200.—	8750.—
Egyes. bpesti	2425.—	2425.—			

Biztositó-társaságok.

Bécsi biztositó	425.—	435.—	M. jég- és viszb. biz.	349.—	353.—
Bécsi élet- és járadékbiz.	800.—	825.—	Nemz. baloeset	240.—	250.—
Első magy. ált.	8175.—	8275.—	Pannonia vihzt.	2050.—	2100.—
Foncière	242.—	244.—			

Malmok.

Concordia	175.—	185.—	Henger	810.—	850.—
Első budapesti	1200.—	1210.—	Moln. és sütők	375.—	385.—
Erzsébet	430.—	435.—	Victoria	468.—	473.—
Lujza	220.—	230.—			

Bányák és téglagyárak.

Északm. kőszn.	261.—	264.—	M. ált. kőszénb.	338.—	341.—
Felsőm. bányás kohó	580.—	590.—	M. kerámiai	164.—	168.—
„Istv." tég. gy.	100.—	105.—	Salgótarjáni	572.—	575.—
Kőbány. gőztg.	980.—	1200.—	Ujlaki tégla- és mészégető	310.—	314.—
Magy. asztalt.	182.—	184.—			

Vasmü- és géppgyár-részvények.

Első m. gazd. géppgyár	150.—	166.—	Nicholson	212.—	222.—
			Rimamurányi	—.—	—.—
„Danubius"	175.—	177.—	Ugy. nov.-re	529.—	529.50
Ganz	3100.—	3150.—	Schlick	866.—	870.—

Különféle vállalatok részvényei.

Ált. vagg. kül.	625.—	635.—	„Hungária" műtrágya	275.—	280.—
Bpesti ált. vill.	325.—	330.—			
Betüöntöd. r.-t.	225.—	235.—	Kőbányai polg. sörfőző	315.—	318.—
Gyapjum.-gyár	750.—	—.—			
Részvényserf.	2650.—	2750.—	M. cukoripar	1700.—	1720.—
Sertéshizl. r.-t.	475.—	495.—	M. villamosság	301.—	302.—
Spódium-gyár	210.—	230.—	Nemzetk. villamosság	590.—	595.—
Fiumei rizsh.	2800.—	2900.—			
Gschwindt-féle szeszgyár	975.—	1000.—	Nemzetk. vaggonk. 5%	520.—	540.—
			Royal-szálló	—.—	—.—

Közlekedési vállalatok részvényei.

„Adria" tengh.	469.—	471.—	Bpest-Ujpestrákosp. vill.	183.—	186.—
Bpesti közuti vaspálya 5%	—.—	—.—	Déli vasut	—.—	—.—
U. nov. med.	577.—	577.50	Ugy. nov. ult.	86.50	87.50
Bpesti közuti vp. élv. jegy	350.—	360.—	Dunagőzhajóz.	865.—	875.—
			Kassa-oderb.	378.—	383.—
Bpesti vill. városi vp. 1903.	336.—	337.—	Osztr.-magyar államvasut	—.—	—.—
Bpesti vill. városi vasut	—.—	—.—	Ugy. nov.-re	656.25	658.75
Ugy. élv. jegy.	115.—	120.—			

Sorsjegyek.

Bazilika	19.50	21.50	Olasz vörös-k.	42.—	44.—
Ugy. o. felülb.	20.50	22.50	Ugy. o. felülb.	44.50	46.50
Bécsvárosi	532.—	542.—	Oszt. vörös-k.	54.50	56.50
„Jó-szív"	9.75	10.75	Osztrák hitel.	482.—	492.—
Ugy. o. felülb.	9.75	10.75	Pálffy	160.—	170.—
M. vörös-ker.	27.—	29.—			
Ugy. o. felülb.	28.50	30.50			

Pénznemek.

M. vagy oszt. arany vert	11.35	11.43	Német bir. b.-jegy (100M.)	117.55	117.85
M. vagy oszt. arany kör.	11.27	11.33	Francia bjegy	95.25	95.55
20 frc. arany	19.04	19.10	Olasz bjegy	95.10	95.40
20 márk. arany	23.50	23.56	Román bjegy	93.50	94.20
			Szerb bjegy	94.60	95.60
			Rubel	253.75	254.75

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonszerü hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapitotta meg:

Jegyzések: Heremag lucerna magyar 46.—60—.— korona, vörös aprószemü 54.—56.— korona, vörös erdélyi —.——.— korona, vörös bánsági —.——.— korona, középszemü 58.—67.— korona, nagyszemü 70.——78.— korona. Disznózsir: budapesti 65.——65.50 korona, vidéki —.——.— korona. Táblaszalonna: légen száritott vidéki —.——.— korona, városi 4 darabos 54.50—55.— korona, 3 darabos 55.——55.50 korona, füstölt —.——.— korona. — Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 8.75—9.25 korona, 120 darabos —.——.— korona, 100 darabos 13.——13.50 korona, 85 darabos 20.50—21.50 korona, azonnali szállitásra. Szerbiai, szokás szerinti minőség 7.75—8.— korona, 100 darabos 11.——11.50 korona, 85 darabos 20.50—21.50 korona. Szilvaiz: szlavóniai 13.50—14.— korona, szerbiai 11.50—12.— korona, azonnal való szállitásra.

A bécsi értéktőzsde.

Az a gyengébb áramlat, mely már a tegnapi tőzsde vége felé mutatkozott, a mai *előtőzsdén* Anglia tengerészeti készülődéseinek hirére még intenzivebb lett és az irányzatot nagyon lenyomta.

A *déli tőzsde* arra az állitólagos hirre, hogy Anglia Oroszországhoz ultimátumot intézett, gyengült irányzattal indult.

Zárlat szilárdabb.

Bécs, október 27. *(Magyar értékek zárlata.)* 4% aranyjáradék 118.75. Magyar koronajáradék 98.—. Tiszai és szegedi kölcsön-sorsjegy 162.60. 4% magyar földtehermentesitési kötvény 97.75. Magyar hitelbank-részvény 783.25. Magyar nyeremény-kölcsönsorsjegy 210.—. Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank-részvény 455.—. Kassa-oderbergi vasuti részvény 381.50. Rimamurányi vasmürészvény 528.75. Magyar kereskedelmi bank 2857. Magyar cukoripar ——.—. Magyar vasuti kölcsön ezüstben —.—. Magyar keleti vasuti állami kötvény —.—. Magyar jelzálogbank 515.50. Adria hajózási r. t. 468.—.

Bécs, október 27. *(Osztrák értékek zárlata.)* 4·2% papirjáradék 99.95. 4·2% ezüstjáradék 99.90—100.35. 4% osztrák aranyjáradék 119.85. Osztrák koronajáradék 99.90. 1860. sorsjegy 154.46. 1864. sorsjegy 265.—. Osztrák hitelsorsjegy 481.—. Osztrák hitelrészvény 672.—. Angol-osztrák bank —.—. Unionbank 543.—. Bécsi bankegyesület 549.—. Osztrák Länderbank 452.25. Osztrák-magyar bank 1631.—. Osztrák-magyar államvasut 658.75. Déli vasut 85.75. Elbevölgyi vasut 422.—. Dunagőzhajózási társaság 871.—. Alpesi részvény 487.25. Dohányrészvény 338.—. 20 frankos arany 19.06. Cs. kir. arany (vert) 11.36. Londoni váltóár 239.10. Német bankváltók 117.62. Lipót-kohó 441.—. Bécsi Tramway Litt B. —.—. Bécsi Tramway Litt A. —.—. Osztrák Lloyd 705.—Török sorsjegyek 130.75. Az irányzat nyugodt.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, október 27. *(Zárlat.)* 4·2% papír-járadék —.—, 4·2% ezüst járadék 99.75. 4% osztrák aranyjáradék 101.80. 4% magyar arany-járadék 99.90. Elbevölgyi vasut —.—. Osztrák hitelrészvény 210.60. Magyarkoronajáradék 97.90. Déli vasut 17.60. Osztrák-magyar államvasut 140.90. Károly Lajos vasut —.— Kassa-oderbergi vasut —.— Orosz bankjegyek 216.—. Bécsi váltóár 84.95. 4% uj orosz kölcsön 91.30. Magyar vasuti beruházási kölcsön —.— Török dohányrészvény —.— Alpesi bányarészvény —.—. Olasz járadék —.—. Disconto Commandit 190.90. Magyar hitelbank —.— Általános villamossági Edison 228.—' Dynamit Trust 183.75. Gelsenkircheni 227.—. Harpeni 214.60. Laurakohó 250.50. Az irányzat csendes.

Páris, október 27. *(Zárlat.)* Osztrák-magyar állami vasut —.—. Uj török-konzol 85.87. Egyptomi

járadék 108.70. Osztrák Länderbank —.—. Párisi bankrészvény 1148. 3%-os francia járadék 97.65. 4%-os spanyol járadék 86.95. 3%-os uj törleszthető járadék 91.70. Crédit foncier de France 721.—. Alpesi bányarészvény —.—. 4% 1890. román kölcsön 90.20. Görög kölcsön —.—. Váltó Olaszországra % pari. Váltó Amsterdamra 206.18. Váltó Brüsszelre % 1/4. De Beers 458.50. Chartered 78.75. 5%-os bolgár kötelezvény —.—. Magyar aranyjáradék 101.35. Déli vasut —.—. Váltó Londonra 251.10. Osztrák aranyjáradék 101.10. Török sorsjegy 126.—. Meridional vasut —.—. 4%-os olasz járadék 103.90. Ottoman-bank 588.—. 3%-os francia járadék 97.65. Osztrák földhitelintézet 1329. Déli vasuti elsőbbségi kötvény 328.—. 4%-os 1896. román kölcsön 90.25. Dohányrészvény 362.—. Váltó Bécsre 103.87. Váltó német piacokra 122.12. Rio 14.63. East Rand 38.50. Randfontein —.—. Magyar jelzálogbank —.—. Az irányzat javult.

Frankfurt, okt. 27. *(Zárlat.)* 4·2%-os papirjáradék —.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 101.75. 4%-os magyar aranyjáradék 100.05. Osztrák hitelrészvény 210.40. Osztrák-magyar államvasut 140.50. Északnyugati vasut 105.50. Bustiehradi vasut —.—. Londoni váltóár 203.30. Bécsi bankegyesület 140.95. Villamos részvény 148.—. 3%-os magyar aranykölcsön 83.10. 4·2%-os ezüstjáradék 100.15. Osztrák koronajáradék 100.10. Magyar koronajáradék 98.—. Osztrák-magyar bank 117.50. Déli vasut részvény 17.60. Elbevölgyi vasut 106.50. Bécsi váltóár 84.95. Párisi váltóár 81.—. Unionbank részvény —.—. Alpesi bányarészvény 244.—. Az irányzat gyenge.

Hamburg, okt. 27. *(Zárlat.)* 4·2%-os ezüstjáradék 100.80. 1860. sorsjegy 153.—. Déli vasut 17.20. 4%-os Osztrák aranyjáradék 101.60. Osztrák hitelrészvény 210.25. Osztrák-magyar államvasut 141.50. Olasz járadék 103.50. 4%-os magyar aranyjáradék 100.60. Az irányzat szilárd.

A budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Okt. 27. A sertésüzlet irányzata: lanyha.

A) *Hizott sertések ára:* I. A) **Magyar elsőrendü.** Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig. Öreg közép (páronkint 300—340 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 110—111 fillérig. Fiatal közép (páronkint 251—328 kilogrammig terjedő sulyban) 111—112 fillérig. Fiatal könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) 109—111 fillérig. — II. **Magyar szedett:** Nehéz (páronkint 280 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig. Közép (páronkint ——— kilogramm sulyban) ——— fillérig. Könnyü (páronkint 240 k.-grammig terjedő sulyban) ——— fillérig — III. **Romániai:** Nehéz páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban ——— fillérig. Közép (páronkint 250—320 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. Könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — IV. **Romániai eredeti** (Stachl): Nehéz (páronkint 240 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig Könnyü páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — V. **Szerbiai:** Nehéz (páronkint 260 kilogrammon felüli sulyban) 111—112 fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogrammig terjedő sulyban) 109—110 fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 107—108 fillérig.

Sertéslétszám: 1904. okt. 24. napján volt készlet 37.393 darab. — 1904. okt. 26. napján felhajtatott 481 darab. 1904. okt. 26. napján elszállittatott 470 darab. 1904. október hó 27. napján maradt készletben 37.404 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Október 27. —

Kinevezések. A m. kir. pénzügyminiszter Dávid József fiumei m. kir. fővámhivatali ellenőrt fővámszedővé a báziási m. kir. fővámhivatalhoz, Pankovits Mátyás fiumei m. kir. vámfőtisztet jelenlegi állomáshelyén ellenőrré, Tomescu György orsovai m. kir. vámsegédtisztet ellenőrré a báziási m. kir. fővámhivatalhoz és Latzkovits Miklós báziási vámgyakornokot vámsegédtisztté az orsovai m. kir. fővámhivatalhoz, Helfer Géza csepredi adóhivatali pénztárnokot a szegedi adóhivatalhoz első osztályu adóhivatali ellenőrré és Fejes István nagykárolyi adóhivatali ellenőrt a csepreghi adóhivatalhoz adóhivatali pénztárnokká, Holdy Jenő kir. adótisztet a resiczai járásba pénzügyi számellenőrré járási számvevői megbizatással ideiglenes minőségben, Schuller Ferenc és Rajner Kálmán fővámhivatali gyakornokokat a budapesti, illetőleg az orsovai m. kir. fővámhivatalokhoz segédtisztekké, a dunaföldvári m. kir. adóhivatalhoz Fodor Péter dunaföldvári adóhivatali dijtalan gyakornokot adóhivatali dijas gyakornokká, — a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Müller Vilmos homonnai, Wazek Antal miskolczi, Hrabár Kurosz alsókubini állami polgári iskolai tanitókat, képesitett felső kereskedelmi iskolai tanárokat az ottani állami felső kereskedelmi iskolákhoz és Berkovics Ignác szombathelyi polgári iskolai tanitót, képesitett felső kereskedelmi iskolai tanárt a homonnai állami felső kereskedelmi iskolához a IX. fizetési osztályba rendes tanárokká, Keith Károlyt, a soproni Laehne-féle főgimnázium rendes tanárát a mármarosszigeti ev. ref. főgimnáziumhoz, a fennálló szerződésből kifolyólag rendes tanárrá, Riszner Ödön csiksomlyói r. k. főgimnáziumi tanárt a gyulafehérvári r. k. főgimnáziumhoz, a fennálló szerződésből kifolyólag rendes tanárrá, Nagy József okleveles tanitót a köbölkuti állami, Eremits Dusán és Butás Szilárd okleveles tanitókat a bavanistei községi, Csekme Gyula okleveles tanitót a kecsedi, Vrannai Kálmán okleveles tanitót a magyarfenesi állami elemi népiskolához rendes tanitóvá, Abszolón Mária okleveles tanitót a kalsai állami elemi népiskolához rendes tanitónővé, Jankovits Mária okleveles tanitónőt az ürményházi állami elemi népiskolához rendes tanitónővé, Pető Pál okleveles tanitót a csantavéri tanyai, Bárdos Béla okleveles tanitót a homi, Kincs József okleveles tanitót az apai állami elemi népiskolához rendes tanitóvá, Sándor Ida okleveles tanitónőt a muzsnai állami elemi népiskolához rendes tanitónővé, Alföldi Vidor okleveles tanitót a nagylaki állami elemi népiskolához rendes tanitóvá, — a m. kir. igazságügyminiszter dr. Kakasi Márton hosszuaszói kir. járásbirósági joggyakornokot a hosszuaszói kir. járásbirósághoz aljegyzővé, Kundráth János tokaji, Havas Tivadar abádszalóki kir. járásbirósági, Szuchy János központi kir. telekkönyvhivatali, Literáty Pál kassai kir. törvényszéki, Deptner Oszkár siklósi, Horváth Mózes fogarasi kir. járásbirósági, Knopp Antal fehértemplomi és Örtzen Ottó budapesti kir. törvényszéki telekkönyvvezetőket jelenlegi alkalmazásuk helyén a IX. fizetési osztály 3-ik fokozatába telekkönyvvezetőkké, Szőke Gábor cs. és kir. 101. gyalogezredbeli igazolványos számvivő őrmestert a zernesti kir. járásbirósághoz irnokká, Locsánszky Endre balassagyarmati és Juhász István kassai kir. törvényszéki fogházfelügyelőket, jelenlegi állomáshelyükön való meghagyásukkal, X. fizetési osztályu fogházfelügyelőkké, — a győri kir. főügyész Léránt Gábor mezőcsáthi kir. járásbirósági irnokot a zalaegerszegi kir. ügyészséghez irnokká, Czeloth Sándor győri lakos ügyvédjelöltet a győri kir. itélőtábla kerületébe dijtalan joggyakornokká, — a m. kir. dohányjövedéki központi igazgató Wittner Rezső Gyula dijtalan m. kir. dohányjövedéki gyakornokjelöltet dijtalan m. kir. dohányjövedéki gyakornokká, — a segesvári m. kir. pénzügyigazgatóság a kőhalmi dijtalan adóhivatali gyakornoki állásra Szücs Imre mezőturi lakost nevezte ki.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Nagy F. Géza csáktornyai állami tanitóképző intézeti segédtanárt saját kérelmére a kolozsvári tanitóképző intézethez, Jankovics István ruszkóczi állami elemi iskolai tanitót a havasmezői állami elemi iskolához jelen minőségében, továbbá Szilágyi Adolf homonnai állami felső kereskedelmi iskolai tanárt, e minőségében a szombathelyi államilag segélyezett községi felső kereskedelmi iskolához, Horváth Lajos felsőstubnyai állami elemi iskolai tanitót az ürményházi állami elemi iskolához jelen minőségében áthelyezte.

Pályázatok. Zalavármegyében, Muraviden tisztiszerződéses postamesteri állásra november hó 11-ig, — a kézdivásárhelyi kir. törvényszéknél III. oszt. szolgai állásra 6 hét alatt, — a budapesti törvényszéki fogháznál III. oszt. fogházőrmesteri állásra 6 hét alatt, — a magy. kir. pénzügyminiszteri számvevőségnél számvizsgálói állásra 2 hét alatt, — a trencséni pénzügyigazgatóságnál számvevőségi segélydijas gyakornoki állásra 14 nap alatt, — a székelyudvarhelyi kir. járásbiróságnál III. oszt. hivatalszolgai állásra november hó 20-ig adandók be a kérvények.

VILMA-ALJ.

Finom angol kelméből, minden elképzelhető szinben, jól elkészitve, paszomány gombdiszszel .. .. .. 3.75 kr.
1 remek cloth-szoknya, diszszel 1.80 kr.
Ugyanaz selyem-fénynyel 2.50 kr.
1 finom cloth reform női nadrág 1.50 kr.
Ugyanaz meleg béléssel 2.— frt
1 fin. posztó-alsószoknya, minden szinben .. .. .. 2.25 kr.
1 remek flanellponyola 3.25 kr.
1 legujabb kötött blouz 4.75 kr.
1 gyönyörü flanell ingbluz 1.95 kr.
1 valódi szőrme nyakboa, legujabb 1.80 kr.-tól feljebb.

HERCZEG és HORVÁTH áruháza BUDAPEST, Kerepesi-ut 52.

Biztos gyógyulást keresőknek kik bármily **nemi betegségben szenvednek** mint hugycső és hólyagbajok, hugycsőszükületek, vizelési zavarok, éjjeli magömlések, sebek és bujakoros bántalmak (syphilis) az önfertőzés utóbajaiként fellépő idegbajok, **korai férfierő elgyengülés**, bármily bőrkiütések stb. nőknél fehérfolyás, mely bajok **alapos, gyors és gyökeres gyógyitására, szigoruan tudományos és lelkiismeretes gyógymodjánál fogva** legjobban ajánljuk

Dr. Garai Antal

v. cs. és kir. főorvos **országos hirü és legrégibb** 30 éve fennálló rendelő-intézetét

Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 24. sz.,

Rendelés naponta 10—4-ig és 7—8-ig este. Idült hugycső és hólyagbajok vizsgálata villamos hugycsőtükör segélyével Vidékiek levelekre kimeritő választ és szakszerü tanácsot nyernek, gyógyszerekről gondoskodva lesz. Titoktartás biztositva.

Nőknek külön váróterem.

„THE GRESHAM"

londoni életbiztositó-társaság kimutatása üzleti fejlődéséről és a biztositások alapján kifizetett összegekről

1848—1902.

Időszak	Kiállitott kötvények		Kifizetett összegek
		biztositott tőkéje	
		Korona	Korona
1848—58	7,996	97.357,512	2.833.584
1858—68	30,697	294.358,800	18,292,536
1868—78	34,704	355.468,200	61.192,272
1878—88	57,004	482.421,600	114,633,312
1888—1902	102,844	862.143,384	251,201,016
1848—1902	233,245	2091.749,496	488.152,720

Prospektusokkal és dijtáblázatokkal, melyek alapján a társaság kötvényeket állit ki, továbbá ajánlati nyomtatványokkal dijmentesen szolgál a magyarországi fiók Budapesten, valamint ennek ügynökségei az ország minden nagyobb városában.

A „THE GRESHAM" londoni életbiztositó-társaság magyarországi fiókjának igazgatósága

Budapesten, (a társaság uj palotájának felépitéseig) **IV., Ferenc József-rakpart 27. szám.**

Burgonyát, minden fajta táplálék- és takarmány burgonyát elad a legolcsóbb napiárakon, dijmentes szállitással a vevő állomásáig **Pollák L., Bonyhádon.**

Téliöltöny K 30.—
Téli loden-kabát K 13.—
Vadászöltöny K 30.—
ROTHBERGER JAKAB
cs. és kir. udvari szállitó
Budapest, IV., Váczi-utca 6. szám.

Szép mellékkeresetet kaphat mindenki, kinek nagy ismeretsége van. Tisztességes, kényelmes foglalkozás. Küldje be cimét „9004" jeligé alatt a következő cimre: **Annoncen Bureau des Merkur, Mannheim. (Baden.)** Postafiók 351.

Schicht-szappan

„SZARVAS" vagy = „KULCS" = JEGYGYEL

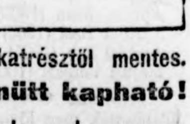

legjobb, legkiadósabb és ennélfogva legolcsóbb szappan. Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható! **Mindenütt kapható!**

Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a ‚Schicht'-névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

HECHT BANKHÁZNÁL

FERENCZIEK-TERE 6. FIÓK: ERZSÉBET-KÖRÚT 32.

VÁSÁROLJON

VÁSÁRLÁSI JEGYET!

SZINHÁZAK.

Péntek, 1904. október hó 28-án.

M. KIR. OPERAHÁZ

Zárva.

Heti műsor:
Szombaton: Az álarcos bál.
Vasárnap: Samson és Delila.

NEMZETI SZINHÁZ

Cyrano de Bergerac.
Dráma 5 felvonásban.

Személyek:

Cyrano de Bergerac	Pethes
De Neuvillette	Beregi
Guiche gróf	Iványi
Le Bret	Mihályfi
Carbon	Szacsvay
Ligniére	Náday
Valvert vicomte	Dezső
Culgy	Gál
Brissaille	Pálfy
Jodelet	Gyenes
Roxán	B. Lenkei
Liza	T. Vizvári
Mater Margherita	Paulayné

Kezdete 7 órakor.

Heti műsor:
Szombaton: Sötétség.
Vasárnap délután: Fedóra.
Vasárnap este: Vén lányok.

NÉPSZINHÁZ.

A lőcsei fehér asszony.
Operette 3 felvonásban.

Személyek:

Andrássy István	Szirmai
Korponai János	Füredi
Korponainé	Székely Irén
Fabriczius Antal	Szabó
Krisztinka	Sugár
Alauda József	Kiss Mihály
Korniedos	Kovács M.
Pelárgus	Raskó Géza

Kezdete 7½ órakor

Heti műsor:
Szombaton: Lőcsei fehér asszony.
Vasárnap délután: Molnár és gyermeke.
Vasárnap este: Lőcsei fehér asszony.

URÁNIA SZINHÁZ.

A világ urai.
Kezdete 7½ órakor.

Heti műsor:
Szombaton: A világ urai.

VIGSZINHÁZ

Végre egyedül!
Bohózat 3 felvonásban.
Személyek:

Laverdet	Hegedüs
Durosel Gaston	Tapolczai
Sorbier	Szerémy
Duportal	Vendrey
Henry	Tanay
Sidonie	Gazsi
Simone	Pécsi P.
Duportalné	Nikó
Valentine	Haraszthy

Kezdete 7½ órakor.

Heti műsor:
Szombaton: Diák élet.
Vasárnap délután: Végre egyedül.
Vasárnap este: Diák élet.

KIRÁLY SZINHÁZ

A törvénytelen apa.
Énekes bohózat 3 felvonásban.

Személyek:

Szántó	Németh
Teréz	Tárnoki
Ernő	Papp
Józsa	Vágó
Klára	Erdei
Brunner	Körmendi
Brunnerné	Alpár I.
Ella	Fedák S.

Kezdete 7½ órakor.

Heti műsor:
Szombaton: Robin Hood.
Vasárnap délután: A molnár és gyermeke.
Vasárnap este: Robin Hood.

MAGYAR SZINHÁZ

Először:

A fecskefészek.
Operette 3 felvonásban.

Személyek:

André Balivet	Ráthonyi
Ernest Brignol	B. Szabó
Jean	Szikiai
Plantavoine	Gíréth
Lagrignole	Iványi
Pancace	Heltai
Modeste	Anday
Pomponette	Kornai
Fűnékné	Szilbalné

Kezdete 7½ órakor.

Heti műsor:
Szombaton: Fecskefészek.
Vasárnap délután: Az ibolyás lány.
Vasárnap este: Fecskefészek.

FŐVÁROSI ORFEUM

VI., Nagymező-utca 17.

Theissen
11 éves hegedűművésznő

Kaiser György,
a berlini Metropole-színház tagja,

The great Weiland,
komikus-szonglőr,
továbbá 14 attrakció.

Az előadás esti 8 órakor kezdődik.

A télikertben reggeli 5 óráig VÖRÖS ELEK cigányzenekara hangversenyez.

Pongyolák
velezből 4 frttól, flanellből 4 frt 50.
Angol divataljak 3 frt 50 krtól
Bluzok posztó, selyem és bársonyból legnagyobb választékban.
RUSZNYÁK DÁVID
BUDAPEST, Király-utca 21.
Legujabb divatlapot kívánatra ingyen küldök.

IMPERIAL MULATÓ.
Váci-körut 48.
ELSŐRANGU VARIETÉ
Schwarz Manó, igazgató-tulajdonos.
UJ! UJ! Ma és mindennap UJ! UJ!
Enyém, tied, miénk. Irta: SÁRKÁNY.
DELOGIRT. Irták: KLINGER és TAUSSIG.
Azonkívül fellépnek az összes művészek a legujabb szóló számokkal Pénztárnyitás 7 órakor. Kezdete pont 8 órakor. Nappali pénztár i. e. 10—1-ig és d. u. 3—6-ig.

Zálogházból kiváltott szövetek alkalmi eladása

URAK! HÖLGYEK!

Csak rövid ideig!

Valódi angol uri és női ruha gyapjuszövetek nagy választékban. Legfinomabb selyem, atlasz, serge, satin bélések. Szőrmék: perzsiai bieber, nutria bieber, janot stb., a rendes árnak felére adatnak el.

Kicsinyben és nagyban.

Budapest, IV., Ferencziek-tere, Király-bazár
Udvari bolt 5. szám.
Eladás csakis délelőtt 8-tól 1-ig.

Zálogházból kiváltott szövetek alkalmi eladása

Butor készpénzért vagy részletfizetésre legolcsóbban **Ehrentreu és Fuchs** testvéreknél Bpest, VI., Teréz-körut 8. (Andrássy-ut közelében.) Képes árjegyzék ingyen.

Ingyen egy háztartási mérleg.

Senkise mulaszsza el
ezen bámulatos olcsó **Karlsbadi Porcellán-edényeket beszerezni.** 6 lapos-, 6 mély- és 6 dessert-tányér, 1 leveses-, 1 pecsenyés-, 1 főzelékes- és 1 tésztás-tál, 1 mártásesésze, 1 sótartó, 6 pár kávéscsésze, 1 kávéskanna, 1 cukortartó, 1 teljöntő, **összesen 39 drb. E két készlet ára csak 3 frt 95 kr. Rococco mintázott 50 krral drágább.** Pénz előleges beküldése ellenében csomagolás díjtalan. Zománczozott főzőedények **6 fazék, 6 lábas csak 2 frt 75 kr. WELLESZ ARTHUR, porcellán- és díszmű-üzlete, BPEST, Üllői-ut 41.** (Ferenc-körut sarok.) Vasuti állomás kéretik.

KÉZIMUNKA
képes árjegyzékem 270 oldalon, 2600 részletesen körülírt **rajzban** sorolja fel a női kézimunka összes anyagait és teljes utalgazitást nyujt azon vevőknek, akik megrendeléseiket személyesen nem eszközölhetik. **Kívánatra ingyen és bérmentve küldöm**

Bérczi D. Sándor
kézimunka nagyiparos
Budapest, Király-utca 4.
VICTORIA elsőrendű kézi hímzőgép 6 korona.
„KOH-I-NOOR“ legjobb minőségű, **„géphímzőselyem“**, orsója 15 fillér
DAYSI-TŰ, szmyrnamunka készítéséhez alkalmas készülék, használati utasitással K 3.50.

Minden sorsjegy nyer.

OLASZ vör. ker. sorsjegy. **Huzás** már november 2.

Kapható **36** havi részletfizetésre.
Havi befizetés:
1 drbra ... ... 1 kor. 80 fill.
2 drbra ... ... 3 kor. 60 fill.
3 drbra ... ... 5 kor. 35 fill.
Már az első részlet és 35 fillér portó ellenében megküldöm a sorsjegyek sorozatát és számát tartalmazó részletivet, 2 részlet egyszerre való beküldésénél a 3-ik részlet is nyugtázatik, tehát egy részlet ingyen.
FLEISSIG BANKHÁZ, Budapest, Erzsébet-körut 2. sz.

Azonnali játékjog.

RÉSZLETRE
kaphatnak helybeli évi lakok
férfi öltönyöket és női konfekciót,
fehérnemű, chiffon, vászon és ágynemű, ugyszintén asztal-készletet, függönyt, szőnyeget és ágyterítéket éá e szakmába vágó összes cikkeket mérsékelt havi vagy heti részletfizetésre
GOLDSCHMIED részlet-osztály főnökénél,
Budapest, Király-utca 41. szám.

A divatos műhimzéshez

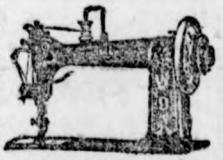

nélkülözhetetlen a legujabb szerkezetű kórhajós eredeti **WHEELER és WILSON 9-es varrógép**, melyen a tü- és gubelinhimzéseken kívül a legszebb áttört és azsur-munkák végezhetők. Varrása a legszebb és legjobb, járása a legkönnyebb és leggyorsabb. Képviselet minden nagyobb vidéki városban. Ahol nincsen, kérem hozzám fordulni.

HERBSTER KÁROLY Budapest, VII. ker., Károly-körut 9. sz.
a Wheeler és Wilson Mfg. & Co. New-York cs. és kir. udvari szállítók magyarországi vezérképviselője. Állandó nagy raktár harisnyakötő-gépekben, valamint különleges és iparos gépekben.
Nagy árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Óriási SZERENCSE TÖRÖK-nél!

A most befejezett 14. sorsjátékban ismét nálunk nyerték a

600.000 koronát a 98924. számra, **400.000** koronát a 83451. számra, **80.000** koronát a 46360. számra, **60.000** koronát a 97139. számra

és még **sok egyéb nagy nyereményt.** Vásároljon tehát sorsjegyet a legnagyobb s legszerencsésebb osztálysorsjáték-üzletben

TÖRÖK A. és Tsa

bankházában, BUDAPESTEN.

Központ: Teréz-körut 46/c.

Sürgönycim: Törökbank.

Fiókok: Váci-körut 4., Muzeum-körut II., Erzsébet-körut 54.

Mikor van születésnapom?

Mindenki kisérelje meg szerencséjét Török legnagyobb osztálysorsjáték-üzletében a születésnapja mellé jegyzett sorsjegyszámmal.

	Január	Február	Március	Április	Május	Junius	Julius	Augusztus	Szeptember	Október	November	December
1	101938	57722	41938	83673	83308	92785	84931	88209	41938	92287	83308	24265
2	66164	101932	101993	23095	95290	60017	82014	85101	101993	83673	95290	92785
3	48036	80025	85276	83057	44335	86921	70855	19193	85276	23095	44335	60017
4	19172	44390	86090	59026	83946	83191	101939	57722	86090	83057	83946	86921
5	57709	80459	98598	86062	12308	24243	66164	101932	98598	59026	12308	83191
6	109001	56509	109628	105714	101499	83796	48036	80025	109628	86062	101499	24243
7	38268	83479	67465	83574	25200	5641	19172	44390	67465	105714	25200	83796
8	96889	58003	91416	109682	106144	60011	57709	80459	91416	83574	106144	5641
9	66021	101941	2742	58467	79728	53096	109001	56509	2742	109682	79728	60011
10	57278	48073	98783	23014	25191	86579	88268	83479	98783	58467	25191	53096
11	81148	91414	81235	105744	86946	107333	96889	58003	81235	23014	86946	86579
12	108871	67174	50941	40496	83859	42590	66021	101941	50941	105744	83859	107333
13	29649	101973	85140	51632	83218	24216	57278	48073	85140	40496	83218	42590
14	101921	83509	38945	92173	55311	5630	81148	91414	38945	51632	55311	24216
15	83443	2736	20429	68994	100398	86543	108871	67174	20429	92173	100398	5630
16	56692	58016	91421	85508	79380	52980	29649	101973	91421	68994	79380	86543
17	108870	92155	85502	106101	25176	107273	101921	83509	85502	85508	25176	52980
18	90353	20412	4147	100315	83234	83768	83443	2736	4147	106101	83234	107273
19	28547	86008	24019	89394	8821	83663	56692	58016	24019	100315	8821	83768
20	91411	82829	105326	84112	94190	58249	108870	92155	105326	89394	94190	83663
21	65688	5463	83107	105969	55185	85523	90353	20412	83107	84112	55185	58249
22	81137	71847	98798	56451	89201	51374	28547	86008	98798	105969	89201	85523
23	56676	51506	59113	83334	25168	58377	91411	82829	59113	56451	25168	51374
24	90199	24028	83703	44370	79396	83045	65688	5463	83703	83334	79396	58377
25	28530	60002	24001	100340	8474	35252	81137	71847	24001	44370	8474	83045
26	108370	86532	86080	89358	86938	86021	56876	51506	86080	100340	86938	35252
27	84337	109602	83061	101437	53868	21459	90199	24028	83061	89358	53868	86021
28	96895	83747	4132	83987	83847	71960	28530	60002	4132	101437	83847	21459
29	38209		93309	25983	6321	51372	108370	86532	99309	83987	6321	71960
30	85101		85301	56266	83208	38991	84337	109602	85301	25983	83208	51372
31	19193		92287		24265		96895	83747		56266		38991

Ezen számok csakis nálunk kaphatók.

Egész I. osztályu sorsjegy 12 kor., fél sorsjegy 6 kor., negyed sorsjegy 3 kor., nyolcad sorsjegy 1 kor. 50 fill.

Fenti számoknak minél előbbi szives megrendelését kérjük, legkésőbb azonban f. é. november 2-ig, mintán ezek gyorsan elkelnek.

Sürgöny és levélcim: SZESZGYÁR Kecskemét

ELSŐ ALFÖLDI COGNAC-GYÁR RÉSZVÉNY-TÁRS.

KECSKEMÉTEN. AJÁNLJA:

BARACK-SZESZ
BARACK-CRÉME
BARACK-COGNAC

különlegességeit. Rendkivül finom zamatos italnemüek. Részletes árjegyzék és „Barack Hiradó“ kivánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Vezérügynök BUDAPEST részére: SZÉKELY A. ÖDÖN, IX., Soroksári-utca 16. szám.

Kapható Budapesten: Német Manó, Szövetség-u. 23. Gyarmathy G., IV., Calvin-tér 7. Vogel Gyula, VI., Andrássy-ut 29. és vidéken minden előkelő füszer- és csemege-üzletben.

Biztos nagy jövedelem!

kinálkozik intelligens uraknak, kik az **„Erzsébet-szanatorium“** sorsjegyek terjesztésével foglalkozni hajlandók. — Bővebbet:

Mercurbank és váltó-üzlet r.-t. Budapest, **IV., Váci-utca 37.**

BUTOR

feltünő olcsó és jó kivitelben **részletre** és készpénzért nagy választékban **GONDA S.** Butorraktárban, **István-tér 7.**

DIADAL kézinyomda

1. számu K. 2. —
2. „ „ 3.65
3. „ „ 4.90
4. „ „ 5.40
5. „ „ 7.75
6. „ „ 8.10

Bienenstok Lipót és Fia

Csak Budapest, IV. Deák utca 17.

Árjegyzék ingyen

Erzsébet-Sanatorium

sorsjegyeket

veszünk a napi áron és ugyanazokat visszaadjuk csekély havi részletre. A játékjog a vevőé! Erzsébet Sanatorium és egyéb sorsjegyekre legolcsóbb és legmagasabb kölcsönt adunk. Érdeklődőknek készséggel szolgálunk előnyös feltételekkel.

HECHT BANKHÁZ R.-TÁRS.

Budapest, IV., Ferencziek-tere 6.

Fiók: Erzsébet-körut 32.

Gyógyitható a sérv?

Erre vonatkozó tanulmány éppen most hagyta el a sajtót. A könyvecskét, mely számos eredeti felvételt tartalmaz, bárkinek ki cimét tudatja, **INGYEN ÉS BÉRMENTVE** zárt borítékban küldi:

POLLITZER MÓR és FIA utóda

cs. és kir. kiz. szabadalmazott orvosi kötszergyár

Budapest, V/9. Deák Ferenc-utca 10. szám.

A cimre ügyeljünk! Legrégibb cég e szakmában!

Alapittatott 1858-ban!

FÉRFI és NŐI

nemi betegségek, férfigyengeség (impotencia) alapos gyógykezelésére legjobban ajánljuk

Dr. KAJDACSY

v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvost.

Rendel: 9—4-ig, este 7—8-ig.

Budapest, IV., Kigyó-u. 5. (Klotild-pal. I. em.)

Levél utján is biztos gyógysiker.

GUMMI óvszerek

legmegbizhatóbb francia gyártmányok.

GUMMI hólyag legf. minőség, 12 drb. kisebb **1** frt **1** frt **50** és **2** frt

GUMMI hólyag legf. minőség, 12 drb nagyobb **1** frt **20, 2** frt **2** frt **50, 3** frt és **5** frt

GUMMI hólyag (lleverip), kiváló finom legvékonyabb és legbiztosabb 12 drb **5** frt

Capot americain (rövid) **12** drb. legfinomabb **2.50**

Halhólyag 12 drb. legfinomabb ... ... **2.—, 3.—** és **5** frt

Mintagyüjtemény 25 drb a legjobb minős. összeállitva **4** frt

Suspensor (heretartó) drbja ... ... **25, 50** kr. és **1** frt

Sérvkötő, legjobb rugóval drbja ... ... **2, 3** és **5** frt

Diana-öv (havi baj ellen) drbja ... ... **2.50** és **3.50**

Irrigátor tejsen felszerelve darabja... ... ... **1.30** és **2** frt

Képes árjegyzék kivánatra ingyen és bérmentve.

Szétküldés titoktartás mellett bérmentve.

TROPP MÓR, Bpest, VII/9. Kerepesi-ut 84.

Huszár-utca sarkán. Központi pályaurvar közelében.

Mikor van születésnapja?
Mikor van nevenapja?

Mindenki tegyen szerencsekisérletet születése- vagy nevenapja mellett álló számmal, mely csakis **Kiss Károly és Társa** bankházában **Budapest, Erzsébet-körut 19. sz. kapható!**

KISS szerencséje NAGY SZERENCSE-NAPTÁR

Január		Február		Március		Április		Május		Junius		Julius		Augusztus		Szeptember		Október		November		December	
1	3352	1	48166	1	89989	1	106062	1	96027	1	57533	1	100480	1	50648	1	13255	1	106191	1	102220	1	20558
2	20579	2	3374	2	48170	2	99097	2	106068	2	96834	2	57550	2	100491	2	50650	2	13265	2	106192	2	102222
3	67680	3	21060	3	5210	3	48172	3	102996	3	106069	3	96839	3	58117	3	102157	3	51224	3	13356	3	106193
4	793	4	67684	4	32071	4	63473	4	48180	4	2320	4	106151	4	96840	4	58539	4	102159	4	51233	4	20552
5	51240	5	799	5	67691	5	32088	5	63475	5	48181	5	2335	5	106152	5	96842	5	58544	5	102162	5	51235
6	99702	6	51250	6	800	6	67693	6	32091	6	64232	6	48195	6	2336	6	106153	6	96843	6	58558	6	102207
7	4[illegible]22	7	90711	7	51478	7	22221	7	68002	7	32095	7	64239	7	48199	7	2339	7	106155	7	96845	7	58599
8	10[illegible]314	8	44739	8	106166	8	51483	8	2222	8	68022	8	32098	8	64241	8	50631	8	3355	8	106157	8	96846
9	103019	9	103945	9	44740	9	106168	9	51497	9	22282	9	68737	9	32099	9	64243	9	50635	9	3368	9	106161
10	71115	10	108051	10	103946	10	44747	10	106171	10	51500	10	22292	10	68738	10	33803	10	64247	10	50640	10	3370
11	90773	11	71811	11	108052	11	103950	11	54711	11	106173	11	53381	11	22299	11	68742	11	33809	11	64249	11	50642
12	48142	12	90824	12	72958	12	108057	12	105977	12	54755	12	106174	12	53393	12	23113	12	90429	12	37339	12	67640
13	108106	13	48151	13	90838	13	73335	13	108065	13	105994	13	56096	13	106176	13	53395	13	23122	13	90665	13	37340
14	24784	14	108418	14	48154	14	92389	14	73339	14	108071	14	105995	14	56099	14	106179	14	53396	14	23133	14	90684
15	71124	15	27103	15	108420	15	48155	15	93657	15	73377	15	492	15	105996	15	56844	15	106180	15	53400	15	24777
16	3[illegible]882	16	78288	16	27117	16	108752	16	48157	16	93664	16	80240	16	501	16	105997	16	56846	16	106185	16	54408
17	4[illegible]581	17	38885	17	78293	17	27197	17	108753	17	48161	17	93671	17	82628	17	611	17	105998	17	57509	17	106187
18	2272	18	45590	18	38888	18	78294	18	27999	18	108755	18	48162	18	94210	18	84040	18	767	18	106043	18	57519
19	[illegible]48	19	5201	19	46777	19	38563	19	78295	19	29129	19	108789	19	37341	19	94921	19	84040	19	779	19	106044
20	[illegible]23	20	102226	20	5222	20	46793	20	39568	20	78456	20	29139	20	108793	20	37761	20	94924	20	84048	20	789
21	[illegible]139	21	108997	21	102232	21	8108	21	84248	21	39569	21	78467	21	29329	21	108795	21	37766	21	94930	21	84244
22	[illegible]62	22	39449	22	108998	22	102233	22	8278	22	86333	22	39743	22	79307	22	29349	22	108948	22	37782	22	94936
23	5[illegible]29	23	94947	23	39463	23	109000	23	102234	23	8348	23	87098	23	39746	23	79314	23	29392	23	108985	23	37787
24	[illegible]25	24	54424	24	94951	24	39469	24	109451	24	102238	24	8350	24	88044	24	39770	24	79321	24	29429	24	108992
25	106209	25	12701	25	54440	25	94952	25	40604	25	109445	25	102239	25	8528	25	88088	25	39772	25	79329	25	29444
26	108077	26	107229	26	12703	26	54444	26	94965	26	40640	26	109456	26	102241	26	8531	26	89189	26	45569	26	79335
27	20055	27	108092	27	107230	27	12724	27	54450	27	94968	27	40680	27	109458	27	102243	27	8533	27	89955	27	45574
28	46798	28	20573	28	108096	28	107232	28	12725	28	60088	28	94975	28	44703	28	109466	28	102246	28	8549	28	89977
29	107247	29	46918	29	20073	29	108103	29	107236	29	13157	29	60090	29	94978	29	44704	29	109468	29	102258	29	9806
30	106045			30	48141	30	20557	30	108104	30	107237	30	13161	30	60124	30	95327	30	44717	30	109469	30	103940
31	20568			31	106046			31	20565			31	107245	31	13254			31	95350			31	109475

A szives megrendeléseket postafordultával kérjük, hogy a kivánt szám időközben el ne adassék.

Több ezer fél nyert a most lefolyt XIV. sorsjátékban nagyobb nyereményeket KISS-nél!

Az eddigi huzásoknál szerencsénk volt már

kétszer a jutalmat **600.000** **koronát** = **1,200.000**

és a nagy nyereményt **400.000** **koronát** = **400.000**

Összesen 3 sorsjegyre 1,600.000

azaz egymillió hatszázezer

koronát vevőinknek kifizetni.

Minden egyes huzás után közzéteszszük a nagyobb budapesti hirlapokban a nálunk nyert sorsjegyek jegyzéket, ugy, hogy mindenki meggyőződhetik, miszerint **vevőinknek** különösen kedvez a szerencse. — Kisérelje meg tehát szerencséjét mindenki **Kiss bankházában**, mert

KISS szerencséje NAGY

A XV. sorsjáték első osztályának huzása már november 24. és 25-én lesz.

Az I. osztályu sorsjegyek ára:

- Egy nyolcad sorsjegy .. .. ára 1 korona 50 fillér.
- Egy negyed sorsjegy .. .. „ 3 „ — „
- Egy fél sorsjegy .. .. .. „ 6 „ — „
- Egy egész sorsjegy .. .. .. „ 12 „ — „

Kiss Károly és Társa

a magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusitó helye

Budapest, Erzsébet-körut 19. szám.

Sürgönycim: KARKIS. Budapest. TELEFON 436.

Tessék levágni és elmünkre beküldeni.

MEGRENDELÉS.

KISS KÁROLY és Társa bankháza

Budapesten, VII., Erzsébet-körut 19.

Sziveskedjék nekem a XV. sorsjáék 1 osztályára .....sorsjegyet hivatalos tervet és huzás után hivatalos nyereményjegyzéket beküldeni.

A sorsjegy árát.....kor.....fillért { mellékelve bélyegekben küldöm, egyidejüleg postautalványon küldöm, kérem utalványozni.

(A meg nem felelő módot szivesked jék áthuzni.)

Pontos cím: { Név: ..... Lakhely, utca, házszám: ..... Utolsó posta (megye): .....

Minden szó egyszeri beiktatása nonpareille betükből 4 fillér. Vastagabb betükből 8 fill.

Szerkesztőségi telefon-szám : **56—12.**

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre dijmentesen ad felvilágositást a kiadóhivatal : VIII., Kerepesi-ut 25. sz.

Kiadóhivatali telefon-szám : **54—39.**

Levélbeli tudakozódásra ingyen adunk felvilágositást, csak a válaszra szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró hirdetéseket Kerepesi-ut 25. sz. alatt (Telefon: 54—39.) **központi irodánkban,** és eredeti nyugta mellett még a következő fiókokban lehet föladni

Blockner J.
hirdetési iroda
IV., Sütő-utca 6. szám.

Breuer Nővérek
dohánytőzsdéje
Teréz-körut 54. szám alatt.

Deutsch Miksáné
Andrássy-ut 38.

Eckstein Bernát
hirdetési iroda
V. ker., Fürdő-utca **4. szám.**

Engelmann Mór
dohánytőzsde
IV. ker., Kálvin-tér 2. **szám.**

Franke Pál
könyvkereskedése
IV., Gróf Cziráky-féle **palota,** Kossuth Lajos-utca, Kigyó-tér, (Koronaherceg-utca sarkán.)

Fischer J. D.
hirdetési iroda
IV., Gerloczy-utca 1.

Falkenstein Soma
könyv- és hangszerkereskedés
MISKOLCZ.

Goldberger A. V.
hirdetési iroda
IV. ker., Váci-utca 17. **szám.**

Goldner Jozefin
Andrássy-ut 50.

Goldgruber Mór
könyvkereskedő
II. ker., Fő-utca 17. szám.

Groszmann Jágó
füszer- és vegyeskereskedése
MISKOLCZ és környéke részére **hirdetések felvételi iroda.**

Haasenstein és Vogler
hirdetési iroda
V. ker., Dorottya-utca 9. **szám.**

Jambrikovits
dohánytőzsdéje
Kerepesi-ut 50' (Takarékp. épül.)

Kernberg Rozália
dohánytőzsdéje
VIII. ker., Muzeum-körut 10.

Leopold Gyula
hirdetési irodája
VII., Erzsébet-körut 54., **I. em.**

Mosse Rudolf
hirdetési iroda
IV. ker., Ferenciek-tere **8.**

Mezei Antal
hirdetési iroda
IV. ker., Eskü-ut 9. **szám.**

Nemetsek A. J.
ujság-árudája
IV. ker., Petőfi-tér 3. **szám.**

Ifj. Nagel Ottó
könyvkereskedő
Muzeum-körut 2. sz. (Nemzeti Szinház bérháza.)

Rohonczi Ilona
dohánytőzsdéje
VI., Andrássy-ut 48. **szám.**

Sikray Samu
hirdetési iroda
VI. ker., Váczi-körut **33. szám.**

Sélyom Jakab
hirdetési iroda
VI. kerület, Király-utca **28.**

Sopronyi V.
dohánynagyárus
VIII. ker., Kerepesi-ut **1. szám.**

Szántó Mór
dohánytőzsdéje
IV., Kecskeméti-utca **14. szám.**

Sváb Eliz
dohánytőzsdéje Nagymező-u. **12.**

Schwarz József
hirdetési iroda
V. ker., Marokkói-utca **4. szám.**

Schönwald Ferencné
dohánytőzsdéje
IX. ker., Ferenc-körut **32. szám.**

Schődl Gyula
dohánytőzsde és postagyüjtőhely
V., Lipót-körut 8.

Schneider-féle tőzsde
Egyetem-tér 5.

Tenczer Gyula
hirdetési iroda
IV. ker., Szervita-tér **8. szám,**

Toldi Lajos
könyvkereskedése
II. ker., Fő-utca 2. **szám.**

Weitzenfeld Jakab
Király-utca 1.

Winter és Nagy
Magyar-utca 6.

Minden apróhirdetés, melyet itt este 6 óráig föladnak, már másnap **megjelenik a BUDAPESTI NAPLÓ-ban.**

Levelezés.

Hivatalnoknő
uriember barátságát keresi, ki őt protegálná. „Simpathia" főposta, posterestante. 2895

Annuskám!
Engem láttak. Téged nem ismertek meg. Egyelőre tartózkodjunk. 31882

Dongótól
jelölt helyre levél ment! 31880

„Távoli ismeretlen".
A „Képes Családi Lapok" illető rovatában szivesen, levélben jelölje meg mily nevek alatt. Dongó. 31880

Házassági ajánlat.
Fiatal, művelt, világlátott, izraelita magánhivatalnok vagyok. Szép jövővel kecsegtető, biztos, nyugdijra is jogositó, jelenleg 2400 K. évi fizetéssel javadalmazott állásom van. Nősülni szeretnék; művelt, csinos, ifju lánykát keresek, kinek legalább 20.000 K. hozománya van. Szives ajánlatokat „Komoly szándék" jelige alatt a kiadóhivatalba kérek. Titoktartásról kezeskedem.

Ősz és nyár között.
Kivánsága szerény 24. 31880

Poétának
levél ment. Nagy-Szeben

Distingvált
középkoru urinő, pár ezer korona hozománynyal, férjhez menne hozzá illő urhoz. Teljes cimü leveleket „Bácskai" jeligével a kiadóhivatal továbbitt. 31780

Augenstein Károly
14 éve fennálló házasságközvetitő-intézete Wesselényi-utca 51. Feltétlen diskréció. Biztos siker. Válaszbélyeg. 6312

Mely csinos
intelligens fiatal hölgy volna hajlandó tehetséges fiatal embert Amerikába kisérni. Leveleket „Feleségül veszem" jeligével fényképpel ellátva a kiadóba kérek. 2756

Uriasszonyt
ki pártfogolna szerényen. Levelet főpostára „Phoebe II" alatt e lapba jelezni. 2755

Komoly!
Egy a háztartás minden ágában teljesen beavatott leány, kinek némi hozománya van és örökséget várandó, egy 40 évet meg nem haladott férfit (keresztény), keres férjül, ki leendő feleségében egy hasznavehető, hü munkatársat is keres. Csak komoly ajánlatokat **„Munka nem szégyen"** e laphoz kérek. 4999

Fővárosi vendéglős-
höz feleségül menne egy ügyes szakácsné, kinek hozománya is van. Csakis arcképpel ellátott, komolyan reflektáló levélre válaszolok. Levelek „Balaton mellett" jelige alatt a Budapest. Napló kiadóhivatalába küldendők. 500

Fővárosi
kereskedő cég beltagja nősülni óhajt 6000 forint hozománynyal, pályázhatnak oly szülők kiknek 18—20 éves leányuk van. Teljes cimü levelek „F. 6000" alatt a kiadóba. 4693

Csinos
fiatal distingvált hölgy uriember ismeretségét keresi, kivel szabad idejét szórakozásképpen eltölthetné. **Biztos siker** jelige alatt a kiadóba kérek. 2790

Betöltendő állások.

Elsőrangu könyvelő,
ki a magyar és német levelezést tökéletesen birja, gépirást és stenografálni tud, kerestetik. Mivel ez állás pénzkezeléssel függ össze 5000 kor. jótállás vagy készpénz is megköveteltetik. Irásbeli ajánlatok **„J."** jelige alatt e laphoz küldendők. 5005

Ellenőri és gondnoki
állások betöltendők. Föltételek olvashatók az Országos Pályázati Közlöny mai számában. Száma 40 fillér. Kiadóhivatal : Budapest, Teréz-körut 39. 10612

Iparvállalathoz
könyvelő, levelező, irodatiszt és gyakornok kerestetik. Föltételek teljes cimekkel az Országos Pályázati Közlönyben. Száma 40 fillér. Kiadóhivatal : Budapest, Teréz-körut 39. 1026

Állástkeresők
ingyen kapják az Országos Pályázati Közlönyt, mely az országban betöltendő valamennyi szakmabeli állást teljes cimmel közli. Megjelenik minden **harmadnap.** Kiadóhivatal: Budapest, Teréz-körut 39. 10261

Betöltendő állások
minden szakmából közölve vannak a X. évfolyamában álló **Országos Hirdetési Közlöny** legujabbb számában. Mutatványszám **vidékieknek ingyen,** Megrendelhető a kiadóhivatalban. Budapesten, **József-körut 9,** 31789

Szülésznők
vidéken tisztességes mellékjövedelmet szerezhetnek. Ajánlkozások „Könnyü" cimre Budapest főpósta resztante.

Gép- és gomblyuk-
varrónők azonnal felvétetnek, Rökk-Szilárd-utca 9. Brüllerné.

Állást keresők.

Finom
fehérvarrónő szakmájában teljesen jártas házakhoz ajánlkozik. Gyár-utca 6. házfelügyelőnél.

Okleveles malom-
gépész, ki jelenleg szintén ily alkalmazásban van, helyet cserélni óhajtana. Cim megtudható a kiadóhivatalban. 5007

Tisztességes
jó magaviseletü, józan életü férfi szolgának, kocsisnak vagy bármilyen munkára ajánlkozik. Elsején jön Pestre. Cime szivességből Singer, Sándor-utca 30/b. alatt tudható meg. 2563

Munkát
keres harmadéves egyetemi hallgató a délelőtti órákra szerény föltételekkel. Cim: „P. Gy." VIII., Szerdahelyi-utca 12. földszint 12. 4652

Kárpitos
ajánlkozik házakhoz vagy házonkivül olcsón ajánlkozik. Izabella-utca 44/b. I. 13. Kohn. 31842

Oktatás.

Polgáriskolai,
reáliskolai, gymnáziumi vizsgákra rövidesen, biztos sikerrel előkészit „Gymnáziumi tanár" Budapest, Csömöri-ut 9., III. 2. 6450

Zongoratanitónő,
ki 22 évig működött egy intézetben egy koronáért ad zongora leckéket. Cime: „I. M." Kertész-utca 27. I. ajtó 10. 4993

Correpetitor
ev. ref. vallásu harmadéves egyetemi hallgató, ajánlkozik előkelő családhoz szerény föltételekkel. Cim: Szerdahelyi-utca 12. földszint 12. 4651

Gimnáziumi, reál
érettségire, elemi, polgári, államszámviteltani vizsgára bármilyen magánvizsgálatra, rövidesen felelősséggel előkészit: „Kerekes" **Dohány-utca 82. I. em. 14.** (Vidékiek ellátást kapnak.) Válaszbélyeget kérek. 31721

Üzletek.

Olcsó bolthelyiség
lakással kiadó VIII. Prater-utca 30. 31861

Hat éve
fennálló fehérvarró és himző üzlet előnyomdával, mely havonkint 150—200 koronát jövedelmez, elutazás végett áadandó. Értekezés: Andrássy-ut 81. földszint 4. naponta délután 2—3 óra közt. 5004

Bor és sör mérés
60 ebédkosztossal, eladó. Bővebbet a kiadóban. 31805

Tej- és kávécsarnok
igen élénk forgalommal, családi viszonyok miatt olcsón eladó. Cim a kiadóban. 2894

Vendéglő
Központi pályaudvarral szemben, erős sarocüzlet, évente fogyasztatik sör 520, bor 380 hektó, suiyos betegség miatt fényes berendezéssel olcsón eladó. Sörgyár 600 forinttal hozzájárul **a** megvételhez. Bővebbet megbizottamnál Gold, Wesselényi-utca **47.** 31785

Kávécsarnok
billiárddal, mely fedezi **a** házbért, főváros legjobb, legforgalmasabb utcájában, 3 szobás lakással, olcsó házbérrel, 26 éve fennáll, naponta 130 liter tej fogyasztatik, fényes berendezéssel, 400 forintért eladó. Tejszállitó 250 forinttal hozzájárul a megvételhez. Bővebbet megbizottamnál, Gold Mihály, Wesselényi-utca 47. 31785

Házak, telkek.

Bérbeadó
azonnalra Egressy-uton három hold kert, kétszobás lakással és istállókkal. Cim: Kerepesi-ut 30, I. 1. 31830

Házak,
telkek, villák és birtokok eladatnak és vétetnek. Megrendelések: Sebes Rózsa-utca **44.** 31315

Pénz.

Személyhitel-
kölcsönt 200 koronától kezdve bármilyen összegig bankból három nap alatt, Priváttól 24 óra alatt megszerzek heti, havi vagy negyedévi törlesztésre, **továbbá** földbirtokra házakra telkekre 4% kamatra **Marton Henrik** Rottenbiller-utca 5/c (válaszbélyeg.) 6469

Pénzkölcsönt
200 korona után 4 korona havi törlesztéssel, valamint Pest környéki házakra telkekre kaphatnak Kerepesi-ut 65. Márton. Válaszbélyeg. 6468

Pénzkölcsönt
gyorsan folyósitok minden irányban **hitelképes** egyéneknek 400 koronáig **kezes nélkül** azonfelül kezessel magas fizetés és **nyugdijjal birókkal** előjegyzésre 10—25 évre. Továbbá **ingatlanokra 4** százalékra 10—70 évi törlesztésre. **Király József bankképviselő, Budapest, Kerepesi-ut 60. sz. földszint 14. (Válaszbélyeg.)** 6260

Pénzkölcsönt
mindenfélét, kezes nélkül és kezessel; banktól gyorsan; privátpénzt azonnal, valamint házra, földre négyeskamatra. I., II-ik, esetleg III-ik helyre gyorsan elintéz Rosenberg bankképviselete, Garay-tér 2. Válaszbélyeg. 6479

Készpénzkölcsönt
katonatiszteknek, hivatalnokoknak, papoknak, tanároknak, mérnököknek, tanitóknak kezes nélkül is, fizetés-, nyugdij-előjegyzésre 10-től 25 évi törlesztésre, **privátpénzt váltóra azonnal,** kereskedőknek, iparosoknak, minden hitelképes egyénnek a leggyorsabban, **bekebelezéseket és konvertálásokat** 4%-os kamatra. **Tarácsky Ferenc,** Rottenbiller-utca 4/b. Válaszbélyeg kéretik. 6448

Gyors pénzkölcsön.
Bármily természetü kölcsönt közvetitek. Sorsjegyekre, biztositási kötvényekre, részvényekre azonnal, Németh, Bálvány-utca 20. Válaszbélyeg. (Ügynökök felvétetnek.) 31788

Pénzkölcsönt
közvetitek előnyös feltételek mellett, kivánatra házhoz megyek. Löbl Lajos, Huszár-utca 5. 6477

Készpénz
kezes nélkül 400 koronáig, nagyobb összeget kezessel gyorsan kieszközlök, ugyszintén házra, földre első, második helyre, 4% kamattól kezdve vidékre is, Rosenberg bankképviselete, Dohány-utca 92. (Válaszbélyeg.) 6422

Pénzkölcsön
gyorsan kapható Szilágyi bankbizományi cégnél, minden irányban József-körut 60. (Válaszbélyeg.) 6472

Butorok.

Butorok
hálószobák, ebédlők, legolcsóbban kaphatók. Wirtschafter Ferencnél. VII. Dob-u. 94. 2735

Árverésekről
uraságoktól vásárolt többféle hálószobák, ebédlők, rézbutorok, uriszoba és szalon tükörszekrény, iróasztalok, diványok, székek, asztalok, perzsaszőnyegek, előszoba és konyha berendezések olcsón, darabonként is eladatnak. Szövetség-utca 28/a Barth. 6378

Butorok,
hálószobák, ebédlők, **szőnyeg-diványok** és egyes darabok készpénzért és **részletfizetésre** olcsón eladatnak, Vörösmarty-u. 31. sz. 2757

Szép szobabutor
diván, kihuzó asztal, székek, csipkefüggönyök olcsón eladók. Vas-utca 11. ajtó 1. 2763

Butorok
részletfizetésre! Háló- és ebédlőszoba-berendezések, valamint egyes darabok saját készitményü diványok, matracok, sodronyágybetétek, függőlámpák, ingaórák olcsóbban, mint bárhol előnyös fizetési feltételek mellett **Náthán Ignác,** butortelep Budapest, VII. ker. Erzsébet-körut 27.

Használt
butort veszek, ugyanott különféle butorok, függőlámpák, ingaórák képek olcsón kaphatók István-tér 14. Dob-utca sarok. 31712

Butorokat
25 százalékkal olcsóbban szállitok. Hálószobákat, ebédlő-kredenceket, ebédlő-diványokat, egyes butorokat, **ebédlő-szőnyegek** alkalmi vételekből. Állami hivatalnokoknak, egyházpapoknak, főtanitóknak részletfizetésre és készpénzért. Hunyady-tér 3. az udvarban. Képes árjegyzéket 40 fillér bélyeg ellenében küldök.

Butorok.
Hálószobák, ebédlő-berendezések, szőnyegdivány, gyermekszékek, valamint más egyes darabok **legolcsóbb részletfizetésre** és készpénzért eladatnak Weinberger Fülöpnél, Nagymező-utca 37. szám.

Lakás-bérlet.

Lakás
két szobás, fürdőszobával stb. novemberre kiadó. Remete-utca 30. sz. 4651

Különbejáratu
szobák klinikánál Knezits-utca 3. hetenként 5 koronáért kiadók. 644

Ágy kiadó
varrónőnek vagy gyermektelen házaspárnak, esetleg géphasználattal. Bulyovszky-utca 32. III. 40.

Fiatal
magányos urnőnél csinosan butorozott szoba kiadó. Gyöngytyuk-utca 3. III. 29. 31778

Különféle.

Üstök
pálinkafőző-, mosó- és takarékűzhely-üstök **a** legolcsóbban beszerezhetők **Nagy Pál rézmüvesnél,** Csengery-utca 3. 2543

Fodrásznő
rendkivül ügyes, ismeretség hiányában ezuton ajánlkozik. Özv. **Waldné, VI., Vörösmarty-utca 48.** II. 21.

Eladó!
Teljes szobaberendezés butorokkal együtt bármily elfogadható árban. Főherceg Sándor-utca 30/B, I. em. 12. 4640

Csemegeszőllőt!
postakosarankint négy koronáért **bérmentesen** szállit: Mertz Nándor, Nagyváradon. 31860

Irogép
kifogástalan, olvasható **irással,** alig használt, **olcsó áron eladó.** Megtekinthető délután 2—5-ig. V. Nagykorona-utca 12. II. emelet 61641

Harisnyák
olcsón és jól köttetnek és szépen fejeltetnek. Népszinház-uta 31. I. 14. Kivánatra a munkáért elküld. 1342

Vásároljon
szövetmaradékot öltönyökre, felöltőkre női aljakra **Klein Sz.** posztó üzletében **Akácfa-u. 65.** Cimre tessék ügyelni. 2783

Irgalom!!!
Egy gyászbaborult özvegy, ki fentartólt, viruló két felnőtt gyermekét elvesztette és most minden támasz és segitség nélkül áll, kéri a jószivü emberbarátokat könyörüljenek meg rajta és mentsék meg kegyes adományaikkal a végpusztulástól. Cim Thurzó Jolán, III., Határ-utca 4, I. 5.

כשר kókuszzsirt
Hekserrel 5 kilós bödönnel K, 5.80 fill.-ért küld Boskovit Izsó Budapest, Márton-utca 31292

150 koronát adok
annak, aki talál **egy** villát 10 (mondva tiz) szobából, 4 lóra istállóval, Budapest közelében, a villamoshoz közel. Ajánlatokat **„Omega"** cimen továbbit a kiadóhivatal. 31879

Okleveles
szülésznő tanácso.t segélyt nyujt lakásán, mindenkor szülőnőt fogad. Aradi-utca 32. földszint 1. Dedinszkyné. 31883

Hölgyek.
szülésznő, masszirozónő, tanácscsal szolgál és masszirozást elfogad házaknál. Kecskeméti-utca 6. földszint 4. 2636

Segélykiáltás!
Egy boldogtalan asszony, kinek 9 élő éhező gyermeke (a legidősebb 13 éves a legkisebb nehány hónapos) és egy ágyban fekvő beteg férje van, könyörögve kér jó embereket, hogy segitsenek nyomorán. Gyermekei és szegény beteg férje éheznek és november elsején kiteszik őket a fővárosi barakokból, mert nem türik ott a sok gyermeket. Cim: Goldberger Antalné, Gizella-ut 2. fővárosi barakban. 4960

Használt
bőrszékek festése és **átalakitása** bőrszékiparmühelyemben, **Károly-utca 1.**

Baromfitenyésztési
összes tudnivalókat kitünően ismerteti **Hreblaynak** 33 baromfiábrás munkája. Kapható **„Baromfitenyésztés"** heti szaklap szerkesztőségében Rákosligeten 1 koronáért.

Veszek
zálogházi cédulát, régi arany, ezüst árut, brillánt és gyémánt árut a legmagasabb árak mellett Fried A. órás- és ékszerész, Kerepesi-ut **4. sz.** 31184

Zálogcédulákat
régi aranyat, ezüstöt, ékszereket legmagasabb árban megveszek, **Singer Jakab** ékszerkereskedő, Király-utca 91. 10286

BUTOR

kedvező **részletfizetésre is** kapható **Schwarz Lipót** és **Testvére** butorházában VII. **Hársfa-utca 37.** Wesselényi-utcai keresztezés.) árjegyzék 60. fillér.

Felöltő	. . .	6	K-tól felj.
Ulster	. . .	8	„ „
Télikabát	. .	10	„ „
Jaquet	. . .	4	„ „
Ferenc József kab.		6	„ „
Nadrág	. . .	4	„ „
Mellény	. . .	1	„ „

ROTHBERGER JAKAB-nál, Kristóf-tér 2. sz.

Magyar királyi államvasutak üzletvezetősége Kolozsvárt.
26.141/904. I/d. szám.

Pályázati hirdetmény.
(Különféle anyagok szállitása iránt.)

A magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetősége részére az 1905. évben esetleg 1906. és 1907. években a következő csoportokba sorozott anyagok szükségeltetnek, melyek szállitásának biztositására ezennel nyilvános pályázat hirdettetik.

I. csoport **mozdony** és építési homok,
II. csoport kőnemeük,
III. csoport hasábos alátétfák, talicska és kutkerekek,
IV. csoport keritési és távirdai oszlopok,
V. csoport vesszőseprü **és**
VI. csoport magvak.

A szállitandó anyagok részletes jegyzékei, melyek egyszersmind ajánlati ürlap gyanánt is szolgálnak **és** melyeken az ajánlatok teendők az összes kereskedelmi és iparkamaráknál megtekinthetők és a m. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetőségének anyag- és leltárbeszerzési osztályánál **a** hivatalos órák alatt egy-egy példányban dijtalanul kaphatók vagy pedig posta utján irásban kérhetők.

Oly anyagok, melyekre nézve sem különleges feltételek, sem minták nem kivántattak, a kereskedelemben előforduló legjobb minőségben szállitandók.

Mely anyagok szállitandók a különleges feltételek szerint, az ajánlati mintából kivehető abban az is ki van tüntetve, hogy mely anyagokból küldendők minták. Az általános és különleges szállitási feltételek a magy. kir. államvasutak összes üzletvezetőségeinél a hivatalos órák alatt naponként megtekinthetők vagy a m. kir. államvasutak budapesti nyomtatványtáránál a megállapitott 50, illetőleg 30 fillér egységár előzetes lefizetése mellett meg is szerezhetők. Ha a szállitási feltételek a nyomtatványtártól posta utján kéretnek, ugy a kivánt feltételek ügyszáma és tárgya pontosan megjelölendő, mely esetben a fennt emlitett eladási áron felül azok bérmentes elküldéséhez szükséges 20 fillér postadij is beküldendő a nyomtatványtárnak és pedig vagy készpénzben, vagy pedig magy. postai értékjegyekben.

Ajánlattevő ajánlatával az annak benyujtására kitüzött határnaptól számitandó négy hétig kötelezettségben marad és azt nem vonhatja vissza.

A kitöltött ajánlati minták ivenkint egy koronás magyar bélyeggel látandók el, keltezendők és a lakás pontos megjelölése mellett aláirva a pályázati felhivással együtt, mely szintén aláirandó és ivenkint 30 filléres bélyeggel is ellátandó, lepecsételve ezen cim alatt: „Ajánlat 26.141/904. számhoz" folyó évi november hó 24-én déli 12 óráig az üzletvezetőség I. osztályához beküldenlők.

A fentebbi feltételekről eltérő ajánlatok, továbbá olyanok, melyek nem a kitüzött határidőig érkeznek vagy táviratilag tétetnek, figyelembe vételt egyáltalában nem igényelhetnek. Továbbá pótajánlat, vagyis olyan, mely a benyujtásra kitüzött idő után érkezett be semmi szin alatt s még az esetben sem vehető figyelembe, ha az ajánlat előbbről volna is keltezve. Minden ajánlóról feltételeztetik, hogy az illető szállitási feltételeket ismerni és azoknak határozmányait magára nézve kötelezőkül elfogadja.

A bánatpénzképpen az ajánlott anyag összmennyiség értékének 5%-át készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban -904. évi november hó 23-ának déli 12 óráig teendő le az üzletvezetőség gyüjtőpénztáránál.

Kolozsvár, 1904. évi október hóban.

Magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetősége.
(Utánnyomás nem dijaztatik.)

Nyomatott a Budapesti Napló körforgógépein Budapest, Rökk Szilárd-utca 9.